

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

II. Monile spirituale. Monilis spiritualis, divinis revelationibus tamquam
præclaris quibusdam gemmis exornati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

HLUDOWICI BLOSII
 CONCLAVIS
 ANIMÆ FIDELIS,
 PARS SECVNDA,
 SIVE
 MONILE SPIRITUALE,
 DIVINIS REVELATIONIBUS
 TANQUAM PRÆCLARIS QUIBUSDAM GEMMIS
 EXORNATVM
 PRÆFATIO

Signum
 superbi
 & ani-
 malis,
 divinas
 revela-
 tiones
 contem-
 nere.

DÆMONENDUS Lector est, ne perversum quorundam hominum iudicium sequatur, qui revelationes ac visiones Divinas ceu vanissima somnia contemnendo, se parum spirituales & humiles esse ostendunt. Neque enim parvipendenda sunt revelationes divinitus exhibitæ, quibus Ecclesia DEI mirificè illuminatur. Certum est, Prophetas sanctos (in quos Spiritus Dei ad instar dulcissimi torrentis illapsus est) per revelationem didicisse veritatem sine errore. Et
 beatus

Moni
 Spirit
 Cur
 nim
 nou
 dent
 cū De
 eodem
 amor
 nunc
 olim
 sanct
 anim
 prof
 quatu

Monile Spirit. Cur enim nunc non dentur, tñ Deus eodem amore nunc ut olim sanctas animas profequatur.

beatus Paulus commendans Galatis Evangelium quod prædicabat, asserit se accepisse illud; non ab homine, sed per revelationem Jesu Christi. Denique sacra Scriptura de divinis revelationibus sunt plena: & Dominus semper potuit semperq; poterit operari quod vult in mundis animabus electorum suorum. Itaque pius Lector sanctas revelationes † hinc annotatas humili gratoq; animo suscipiat: ita enim consolationem & fructum ingentem ex eis reportabit.

Monile Spirit. Gal. 1.

† Pios & doctos Auctores, qui post R. D. Blosium ad adstruendam fidem, ac stabilendam sanctarum & verarum sanctæ Catholicæ Ecclesiæ revelationum aut visionum etiam hoc Monile relatarum copiosè disputaverunt, pius Lector in fine libelli reperiret.

CAPUT I.

De immensa DEI misericordia, & benignitate Matris DEI erga peccatores variis revelationibus commonstrata.

1. Exemplum memorabile divinæ benignitatis erga peccatores; cā revelatione facta sancto Carpo Episcopo.
2. Si expediret saluti cuiusvis anime, Christus pro ea iterum ascenderet Crucem.
3. Passionem eandem subiret toties, quot sunt in inferno anime, si opus esset.
4. Memorabile suavissimum, quod Christus semper assistit Patri pro nobis interpellans.
5. Eodemq; amoris affectu nunc expectans conversionem nostram, quo fuerat olim pro eadem crucifixus.
6. Vnicus gemitus verè penitentis sufficit Deo ut veniam indulgeat.
7. Velox penitentia velociter obtinet remissionem peccatorum.
8. Non averse mur temerè peccatores: qui enim hodie videtur pessimus, poterit cras esse optimus.
9. Etenim DEI misericordia semper est penitentibus obvia.
10. Admirabilis est DEI erga electos gratia, quæ ex equo libro ne gravissima quidem peccata expungunt, modò non sint finalia, & ante mortem per penitentiam delentur.
11. Cum nullum opus pium relinquat Deus indonatum, sic potest credi, si plerumq; Deum in agone mortis inspirare penitentiam, qui aliquid boni pro ipsius amore in vita egerint.
12. Pietas Dei relucet in gloria; etiam Sanctorum minime collata.
13. Desperatio Deum maxime inhonorat; qui jubet nos de eo sentire in bonitate, hoc est, quod sit indulgentissimus.

14. Contritio non sufficit sine confessione, ubi haberi potest copia Confessarii; ubi non potest: debet esse Confessio in voto.
15. Mira Dei indulgentia erga maximum peccatorem, pro quo S. Birgitta oravit.
16. Prærogativa beatissima Virginis intercedenti pro peccatoribus bona voluntatis, ut semper exaudiatur.
17. Nempe, quia Mater est misericordia, ideo miserorum est refugium.
18. Omnesq; ipsam pie invocantes suscipit.
19. Contra desperationem objicienda est memoria sanguinis Christi, quo nos abluit à peccatis.
20. Qui passionem Christi devotè per fidem & penitentiam offert Deo, veniam obtinebit peccatorum.
21. Ita ex hù omnibus discite Dei misericordiam, ut agnoscat tamen formidabilem eius justitiam erga negligentis.

DIVINISSIMVS Dionysius Areopagita in Epistola, quam scripsit ad Demophilum, demonstrans quanta sit Dei benignitas & clementia erga peccatores, & quantum salutem eorum bonus Dominus desideret, pulchrè admodum commemorat quamdam visionem sancto Carpo Episcopo (cui multa divinitus revelabatur) ostensam, & sibi ab eodem Carpo enarratam. Cum enim infidelis quispiam hominem Christianum ab Ecclesiæ fide abduxisset, ipse Carpus, qui utrique compati

NB. N n &

I. Immensa Dei erga peccatores Clementia cognoscitur ex revelatione facta S. Carpo.

Monile
spiritu-
ale.

& pro utroque benignissimè orare debuerat, inordinatam indignationis amaritudinem adversus utrumque concepit. Unde precabatur Deum, ut amborum vitam repente extingueret; aegrè ferens quòd homines impii, qui vias Domini rectas pervertebant adhuc viverent. Et ecce sursum aspiciens, vidit cælum apertum, ac JESUM in throno sedentem, innumeris Angelis illi adstantibus. Ubi verò ad inferiora deflexisset oculos, conspexit profundissimam voraginem, in qua multitudo serpentum maxima erat. Ad hujus voraginis os, duo illi viri quibus mala imprecatus fuerat stabant velut in lubrico nutantes, trementes, omninoque miserabiles, & cum graviter ferret, quòd non protinus absorberentur, aspectu ad superna revocato, vidit clementissimum Jesum misericordia motum, de cælesti sede consurgere, atque ad illos descendere, & manum benignam porrigere, simulque Angelos eis opem ferre. Tunc Dominus JESUS ad Carpum dixit: *Paratus sum, Carpe, iterum pro salvandis hominibus pati: & istud mihi*

^a Revelatio memorabilis facta à Christo Iesum apud sanctum Dionysium Epistola ad Demophilum, primo loco hic posita, ob antiquitatem & auctoritatem discipuli & filii sancti Pauli fidem conciliare potest sequentibus toto Monili sanctarum feminarum revelationibus & visionibus.

^b Crucem amavit Christus Dominus, non peccata crucifigentium, juxta vulgatum versiculum:

Actio displicuit, passio grata fuit.

gratum^b est, modo non alii homines peccent. Tu autem inspice an tibi utile sit, illam cum serpentibus mansionem preferre DEI ac bonorum clementiumque consortio. Addit deinde beatus Dionysius ista verba: Hæc sunt quæ ego audivi, & vera esse credo.

Sanctissima Deoque charissima virgo Gertrudis, sive Trutha, aliquando divinitus edocta fuit, quòd homo attendens imaginem Crucifixi in corde suo, æstimare debeat ipsum JESUM Christum sibi blanda voce dicere: *En vides, quomodo causâ tui amoris pependerim in Cruce nudus, despectus, totoque corpore vulneratus, ac per singula membra distentus. Et adhuc tanto charitatis dulcore cor meum erga te afficitur, ut si salutis tua expediret, aliterque æternam felicitatem consequi non posses, vellem pro te solo tolerare omnia, quæ toleravi pro toto mundo.*

^c Ista est amorosa meditatio S. Pauli Galat. 2. Tradidit semetipsum pro me.

Christus, audiente in spiritu sancta Birgitra, ait: *Ego sum charitatis summa: nam omnia quæ ab æterno feci, ex charitate feci; & quæcumque facio, atque in futurum faciam, similiter ex mea charitate procedunt, procedentque. Dilectio mea erga hominem modicæ quæ grandis atque incomprehensibilis est, sicut erat tempore passionis meæ, quando per mortem meam ex nimia charitate liberavi omnes electos. Et si fieri posset ut toties morerer*

moretur quot sunt anima in inferno, ego promptissima voluntate & perfectissima charitate corpus meum traderem, eamdemque passionem & mortem pro qualibet anima sustinerem, quam sustinui pro omnibus. Hæc

suo, offero pro eis Deo Patri cor meum immaculatum in emendationem; quando verò offendunt opere, exhibeo manus meas perforatas: & ita in quibuscumque delinquant, statim innocentiam meam placo Patrem, ut illi penitentes facilem semper obtineant veniam peccatorum.

Monile spirit.

Orante beata virgine Mechtild de pro quodam homine, adversus quem ipsa indignabatur, propterea quòd ille adhuc quasi incorrigibilis manebat, Dominus eidem Virgini ait: *Eja condole mihi, electa mea, & ora pro miseris peccatoribus, quostam caro emipratio, & tam longanimitè expecto, cupiens vehementer ut ad me convertantur. Ecce sicut hostiam in ara crucis me aliquando obtuli, sic adhuc eodem amoris affectu assisto Deo Patri pro peccatoribus: quia mihi maximè optabile est, ut peccator per veram penitentiam ad me convertatur & vivat.*

5. Eodè affectu expectas conversionem peccatoris, quòd tuleris crucem pro eo. Lib. 4. Spirit. gratia c. 24.

Rursum de quadam alia pia persona Dominus eidem sanctæ virgini Mechtildi dixit: *Quando ex humana infirmitate culpam aliquam admisit, si mox per penitentiam redierit ad me, considerans in mea misericordia, paratus sum, ad unicum ejus gemitum, omnem culpam ei remittere.*

6. Sufficit Deo unum gemitum verè penitenti ad veniam impetrandum. Lib. 3. Spirit. g. c. 43.

Virgo Gertrudis aliquando intellexit à Domino, quòd si quis velociter de omnibus commissis & omiſſis suis penitendo, inclinet se integro corde ad obediendum præceptis Dei; tam veraciter coram Deo sanctificatur, sicut

7. Velox penitentia obtinet velocem indulgentiam. Lib. 1. Infinit. c. 30.

O O lepro-

Quòd Deus non liberat damnatos ab inferno justitia est, quòd liberat peccatores penitentes à peccato misericordia est; in utroque rationem justitiam & misericordiam miscetur, ut & in omnibus Dei operibus, Psalmo 24. 10.

4. Christus semper interpellat Patrem pro nobis. Lib. 3. Infinit. c. 40.

Cùm aliquando sancta Virgo Gertrudis recogitaret apud se, quidnam inter illa quæ à Domino didicerat, posset utiliùs manifestari hominibus; Dominus sese cogitationibus ejus ingerens respondit: *Utilissimum foret homines scire & in memoria semper habere, quòd ego Virginis filius pro salute eorum adsto ante Deum Patrem: & quancumque ipsi ex humana fragilitate delinquant corde*

Luc. 7.

leprosus ille mundatus fuit, cui dicenti, Domine, si vis, potes me mundare, Dominus respondit, Volo, mundare.

Non sunt
semerè
ad remnè-
di pecca-
tores in
hac vita,
sunt nul-
lus sit
desperata
salus &
conversio.
Lib. 3.
Rev. c.
26.

8.

Christus dixit ad sanctam Birgittam: *Esto stabilis & humilis. Non te in cogitatu extollas, quando aliorum pericula tibi ostendo, nec eorum nomina prodas, nisi tibi praeceptum fuerit. Neque enim ad eorum confusionem hoc facio, sed ut convertantur, & iustitiam misericordiamque divinam cognoscant. Non etiam illos fugere debes tanquam iam iudicatos & damnatos: quia si is, qui modo iniquissimus est, invocaverit me cum contritione, & voluntate se emendandi, paratus sum ei mox ignoscere. Et quem heri dixi pessimum, hodie dico charissimum propter veram contritionem: quae si perfecta ac stabilis fuerit, & dimittit non solum peccatum, sed & poenam peccato debitam.*

9.

Paniten-
tia agen-
ti obviam
est Dei
misericor-
dia.
Lib. 4.
Spiritus
c. 26.

Dominus beatæ Mechtildi ait: *Nullus est adeo magnus peccator, quin si verè penituerit, mox illi omnia peccata sua plenè dimittam, & cor meum tantà clementiâ atque dulcedine super ipsum reclinem, ac si nunquam peccasset. O ineffabilem Dei pietatem! Ergo si quis (ut quidam Sanctorum scribit) negaret Deum paratum esse ad remittendum verè pœnitentibus peccata, etiam tot vicibus quot momenta sunt temporis, utique Deum magno honore spoliare moliretur.*

10.

Peccata
electi
non sunt
in morte

Rursum ipsi virgini Mechtildi dixit Dominus: *Quamvis stella,*

id est, electorum meorum anima, a virtutum nube peccatorum, & caligine ignorantia nonnunquam valde obtenebrentur: in firmamento tamen suo, hoc est, in divina luce mea, obscurari non possunt. Licet (dico) electi mei magnis plerumque involvantur peccatis, semper tamen illos ea charitate respicio, quâ eos elegerim, & ipsos in illa claritate attendo, ad quam perventuri sunt. Bonum igitur est homini, ut sæpe recogitet, quàm gratuita pietate ipsum elegerim, & quàm bene de ipso cogitaverim, quàmque amanter eum respexerim, etiam cum in peccatis jaceret: item quàm benignè mala ejus in bonum ei commutaverim. O altitudo inscrutabilis sapientiæ & misericordiæ Dei, qui tam mitis & multis modis revocare, sibi que attrahere conatur cor peccatoris, nullum ei desperationis locum relinquit!

Cùm sancta virgo Gertrudis audisset in concione, neminem posse salutem consequi, nisi saltem tantillum veræ charitatis habeat, ut ex amore Dei pœniteat, abstineatque à peccato: ipsa apud se cogitabat, plurimos migrare ex hac vita, qui videntur pœnitere.

* ma-
a Teste D. Paulo Rom. 8. Christus Iesus qui est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis. & Heb. 7. salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum: semper vivum ad interpellandum pro nobis.
b Ex vera pœnitentiâ contritione elicium.
c D. Thomas 3. p. in Supplemento q. 5. art. 2. querit, utrum contritio possit totaliter tollere rearum pœnâ: & respondet affirmativè, adducto latronis in cruce contriti exemplo.
d Magna Dei gloria est, misericordiâ erga peccatores verè conversos.

Monile Spirit.

* magis timore gehennæ quàm Dei amore. Huic itaque talia in corde suo revolventi Dominus sic respondit: *Quando video illos agonizantes, qui mei unquam dulciter recordati fuerunt, vel aliquid meritorij operis peregerunt, in ipso mortis confinio exhibeo eis me tantum: amabilem & benignum, ut ipsi ex intimis cordis medullis dolerent quòd unquam me offenderint: ac per talem penitentiam apti redduntur ad salutem consequendam & perire non possunt.*

autem annis fui in locis panarum, multaq; pertuli tormenta ut purgarer: & nunc sola gratuita Dei pietate huc in requiem perductus sum. Ad hunc modum virgo Mechthildis cognovit pietatem Dei in eo qui ultimus erat omnium Beatorum. Nam si clementissimus Dominus tantum præstitit ei qui tam pravè vixerat, qui daturus est his qui justè & sanctè vivunt?

Deus loquens sanctæ virgini Catharinæ Senensi, ait: *Peccatores qui in mortis extremitate desperant de misericordia mea, multò graviùs me offendunt, & magis mihi displicent hoc uno peccato, quàm omnibus alijs iniquitatibus quas unquam commiserunt. Qui enim desperat, contemnit aperte ipsam misericordiam meam, & perversè existimat iniquitatem suam majorem esse, quàm sit eadem * misericordia & bonitas mea. Vnde detentus hujusmodi peccato, non dolet de offensa in me admissa, sed dolet de irremediabili damno suo. Qui si in veritate doleret quòd me offendisset, atque contempsisset, & in misericordia mea fideliter speraret, ipse eam certissimè inveniret: quoniam in infinitum major est ipsa misericordia mea, quàm sint omnia peccata, qua unquam fuerunt commissa, vel que committi possunt ab aliqua creatura.*

13. Desperatio peccatoris pessimè de Deo bono sentit, & eum quendam ignominia afficit, cuius misericordia gaudet & gloriatur de indulgentia erga penitentes. Tra&. 3. Di. Do&. c. 132. * Hæc est desperatio Cain, Gen. 4. & aliorum.

Non autem sufficit dolere de peccatis, sed oportet etiam illa confiteri Sacramentaliter coram Sacerdote, nisi vera necessitas hujusmodi confessionem excludat.

14. Confessio auricularis adhibenda, præter contriti-

12.

Dei pietas immensa, in Sanctorum infimo relucens. Lib. 1. Spir. gr. 5. 59.

Cogitante aliquando beata Mechthilde, quàm immensa esset pietas Dei, Dominus ait ad illam: *Veni, & contemplare minimum omnium Beatorum qui in celo sunt: nam in illo poteris cognoscere pietatem meam. Cùm ergo Mechthildis attentè consideraret, cupiens scire quisnam is esset de quo Dominus loquebatur: ecce occurrit ei vir honestate & dignitate Regia, ætateq; florida conspicuus, pulcher & fulgens facie, nimisq; amabilis Cui ipsa dixit: *Quis estu? & quomodo ad tantum gaudium tantamq; gloriam pervenisti? Respondit ille; Ego in terra raptor eram & malefactor: sed quia mala magis ex quadam ignorantia & consuetudine à parentibus accepta, quàm ex nequitia perpetravi, in fine per penitentiam sum misericordiam consecutus. Centum**

† Hoc dicitur de actu contritionis extra Sacramentum penitentia, non de actu contritionis cum Sacramento, per quod, ut Theologi censent, ex attrito sit contritus, nempe non formaliter, sed per effectum, qui est condonatio peccati.

O o 2

Hinc

ñem.
Lib. 7.
Rev. c.
27.

* Actio
nes bo-
nae pæ-
nitent-
iæ.

1. Dolor
de offen-
sa.

2. Con-
fessio.

3. Emen-
datio.

4. Satis-
factio.

5. Com-
munitio.

6. Propo-
sitiū per
severan-
di in bo-
no.

Hinc Dominus Jesus dixit ad bea-
tam Birgittam: *Nullus est tam
magnus peccator, cui ego negem
misericordiam, si eam humili &
perfecto corde petierit.* * Itaq; pec-
catores, qui mihi reconciliari, &
gratiam amicitiamq; meam obtine-
re volunt, imprimis ¹ ex toto corde
doleant quod me Creatorem ac Re-
demptorem suum offenderint: ² de-
inde expurgent se coram Sacerdote
pura humiliq; confessione, ³ & vi-
tam corrigant, ac satisfactionem,
⁴ expleant juxta consilium & di-
cretionem Sacerdotis. Si enim hoc
fecerint, ego eis appropinquabo, &
diabolus ab ipsis elongabitur. ⁵ Po-
stea conveniens erit, ut & Corpus
meum cum devotione veraq; chari-
tate accipiant, ⁶ habentes volun-
tatem nunquam amplius admitten-
di prius peccata, & proponentes
perseverare in bono usq; ad finem.
Ego talibus occurram sicut occurrit
mater errantibus filijs, & libentis-
sime eos recipiam. Ero in eis, & ipsi
erunt in me, viventq; & gaudebunt
mecum in aeternum.

15.
Dei in-
dulgen-
tia erga
peccato-
res vivos
& pani-
tentia fa-
cta mor-
tuis per
merita
Sanctorū
vivorū
& in cae-
lo regnā-
tium.
Lib. 6.
Rev. c.
27.

Cum ipsa sancta Birgitta ex
compassione oraret pro quodam
præpotente & illustri Domino
secundum sæculum, qui gravi-
ter ægrotabat, & tamen peccata
sua more fidelium confiteri Sa-
cerdoti volebat, Christus eidem
Birgittæ apparens, ait: *Dic Con-
fessori tuo ut istum infirmum visitet,
& confessionem ejus audiat.* Mis-
sus igitur Sacerdos à sancta Bir-
gitta, venit ad ægrotantem: sed
is respondit se frequenter confes-

sionem fecisse, nec jam necesse
esse ut confiteatur. Sequenti die
jussu Christi Sacerdos à Birgitta,
iterum mittitur ad illum, à quo
etiam idem quod prius respon-
sum accepit. Tertio autem die
reversus ad infirmum, exposuit
ei impedimenta salutis suæ, quæ
Dominus beatæ Birgittæ revela-
verat. Tunc ille resolutus in fle-
tum, dixit Sacerdoti: *Et quomo-
do veniam ego consequi possem, qui
tot sceleribus sum irretitus?* Cui
Confessor, etiam si, inquit, mul-
tò plura & graviora perpetrasses,
salvaberis tamen per veram contri-
tionem atq; confessionem: hoc fiden-
ter tibi promitto. Et ille: *Ego de
salute anime meæ desperabam, quia
me dominio diaboli omnino subdi-
deram tradideramq;, qui etiam mi-
hi frequenter locutus est.* Sum mo-
dò sexaginta annorum, & nunquā
feci sacramentalem confessionem,
neq; sumpsit Corpus Christi: jam ve-
rò tales lacrymas me habere sentio,
quales antea non habui. Igitur die
illo ipse quater confessus est Sa-
cerdoti, & in crastino etiam post
confessionem accepit sacram Eua-
charistiam, ac sexto die defun-
ctus est. De quo Dominus postea
ait ad sanctam Birgittam: *Ille non
descendit in infernum, sed venit ad
Purgatorium propter contritionem
atq; confessionem suam.* Bonitate
mea, quā usq; ad ultimum punctum
expecto hominis conversionem, &
meritis Matris meæ (cuius dolori vi-
vens ille adhuc in* carne compati so-
lebat) salutē invenit, & salvus erit.

Deus

16. **Deus Pater** virgini Catharinæ dixit: *Maria, unigeniti Filij mei gloriose genitrici, & à bonitate mea concessum est propter incarnati Verbi reverentiam, ut quicumq; etiam peccator ad eam cum devota veneratione recurrit, nullo modo diripiatur à demone infernali. Hec enim est à me electa, parata, & posita tanquam esca dulcissima ad capiendos homines, & præcipuè animas peccatorum.*

17. **Ipsa benedicta Dei Mater** Virgo Maria dixit beatæ Birgittæ: *Quantumcumq; homo peccet, si toto corde cum vera emendatione & charitate ad me confugerit, statim parata sum recipere venientem. Nec attendo quantum quis peccaverit, sed quali intentione ac voluntate redit ad me. Nam peccator, quamlibet vilis sit ac sordidus, non dedignor eius plagas tangere, ungere, & sanare: quia vocor & vere sum mater misericordia.*

18. **Beata Gertrudis** aliquando vidit accurrere sub chlamydem dulcissimæ genitricis Dei Mariæ veluti bestiolas quasdam diversi generis, per quas significabantur peccatores, specialem devotionem ad illam habentes. Has omnes Mater misericordiæ benignè recipiens, & quasi sub pallio suo protegens, delicatâ manu suâ singulas contrectabat deliniebatque, & ipsis amicabiliter blandiebatur, quemadmodum quis

† Hanc revelationem & alias affines videre licet apud Petrum Antonium Spinelli in Throno Dei c. 16. circa s. 14. probando eas ex auctoritate SS. Patrum.

blandiri solet catulo suo. **Ac per hoc manifestè insinuabat, quàm misericorditer suscipiat omnes invocantes se, & quàm materna pietate defendat sperantes in se, etiam eos qui peccatis adhuc impliciti sunt, donec illos Filio suo reconciliet verè pœnitentes.**

Diabolus aliquando volens decipere, & ad nimiam pusillanimitatem, sive ad desperationem adducere sanctam virginem Catharinam, nitebatur ei persuadere, quòd vita ipsius falsa, inutilis & perversa esset. Illa igitur à Dei bonitate (quæ verè perenti nunquam se negat) edocta, humiliter elevavit mentem suam ad misericordiam divinam, dicens: Ego aperitè Creatori meo confiteor, me quotidie in tenebris fuisse, maleq; vixisse: verumtamen fiducialiter latitabo in Plagis Domini mei Jesu Christi: & omnium iniquitatum mearum maculas pretioso Sanguine eius abluam, atq; cum sancto desiderio iugiter gaudebo in ipso Creatore & Redemptore meo. Post quæ verba mox diabolus in fugam conversus est.

Christus sanctæ Gertrudi ait: Quilibet poterit respirare in spem veniæ (quàm libet etiam gravi pondere peccatorum se senserit depressum) offerendo Deo Parti meam innocentissimam passionem & mortem. Credat igitur peccator, se per hoc obtinere saluberrimum fructum indulgentiæ: quia nullū tam efficax remedium contra peccata poterit in terris haberi, sicut devota memoria

Monile Spirit.

19. Vulnera & mors Christi contra desperationem obijcienda. Tract. 2. c. 66.

20. Passio Christi devotè oblata veniam obtinet peccatorum in verò pœnitentibus. Lib. 4. Infir. cap. 25.

Monile
Spiritus.

mea passionis, cum fide recta; & verâ penitentiâ.

12.
O peccator cogitanda iustitia Dei, si mul cum ejus misericordia: & nullo modo est procrastinanda conuersio, ob spem misericordiam, dum adest iustitia.
Lib. 4.
Revel. 6, 7.

Ceterum non solum misericordia, sed & iustitia Dei prudenter consideranda est, de qua iustitia Christus frequenter beatæ Birgittæ valde terribilia locutus est. Hæc aliquando audivit (Deo sic volente) dæmones testimonium perhibentes veritati, dicentesque Domino: *Si creatura illa, quam maxime diligis, videlicet virgo que te genuit, & nunquam offendit, peccasset mortaliter, ac sine divina contritione mortua esset, ipsa calum niam nunquam obtinisset, sed nobiscum in inferno cruciaretur; adeo tu iustitiam diligis.* Igitur peccator quisque non dicat apud se: Sequar modò voluntates & voluptates meas liberè, fruam delicijs & iucunditatibus hujus mundi, postea corrigâ me in fine vitæ meæ; magna enim & immensa est misericordia Dei, quodcumque me pœnituerit peccatorum meorum, recipiet me pius Dominus, & salvus ero: interim faciam quod libet. Non hæc dicat peccator, non sic agat, non seipsum in periculum coniciat: sed sine procrastinatione vitam suam malam corrigere studeat, & peccata sua coram Sacerdote (si potest) confiteatur, idque purè & integrè. Quamvis enim Deus promittat peccatori verè pœnitenti misericordiam, non tamen promittit in peccatis perseveranti veram pœnitentiam, nec longam vitam. Ceterum verò est, quia si

peccator, qui criminibus sceleribusque suis injuriam Deo intulit, veram contritionem & pœnitentiam, antequam anima ejus separaretur à corpore, non habuerit, exigente divina iustitia in æternū peribit. O quàm multi persuasionibus diabolicis seducti, permanent ac moriuntur in suis iniquitatibus! Vnde & in Revelationibus beatæ Birgittæ, animæ aliquando dicuntur descendere ad infernum, sicut nix descendit in terram.

CAPUT II.

De discretione & intentione simplici, quàm spiritualis debet in omnibus actionibus amplecti.

1. Moderatio usurpanda in omnibus exercitijs pietatis & mortificationu.
2. Omnia corporis membra discretè mortificanda, sicut per ea omnia peccavimus.
3. Continentia & abstinentia, quantum modica, pro Deo suscepta, immensum pramium recipit.
4. Intentio recta benedicti divini in omnibus actibus excellentissimus est dilectionis gradus.
5. Velle habere fervens desiderium Deo placendi, apud Deum pro ipso desiderio reputatur.
6. Devota meditatio passionis Dominice frequentè est assumenda.
7. Stigmata Christi impressa manibus ac pedibus D. Elisabethæ de Spalbreck.
8. Exemplo optissimo probatur, non solum interna opera, verum etiam externa Deo placere.

Inelyta virgo & martyr Agnes Iapparens sanctæ Birgittæ, dixit: *Filia, sis stabilis, & non retrocedas, nec etiam plus debito procedas. Neges enim debes te ultra vires affligere, nec alios supra naturam tuam in bonis operibus imitari: quia Deus ab æterno disposuit operibus*

des in
immedi-
eo mortu-
ficationis
ardore.
Lib. 4.
Revel.
cap. 2.

bus humilitatis & charitatis aperi-
re calum peccatoribus, & vult ut
servetur in omnibus discretio, ac
mensura. Invidus verò diabolus
plerumq; homini imperfecto suadet,
ut supra vires jeiunet, & assumat
exercitia importabilia, aut nimis
se ad sublimia extendat. Hoc facit
hostis callidus, ut dum homo conti-
nuat malè incepta propter ruborem,
cuius deficiat propter propriam in-
firmitatem. Idcirco metire teip-
sam secundum fortitudinem aut de-
bilitatem tuam: quia alij sunt na-
tura fortiores, alij infirmiores, alij
gratiâ Dei ferventiores, atq; alij
bona consuetudine alacriores.
Regete, & ordina vitam tuam jux-
ta consilium timentium Deum, nec
velis videri quod non es, nec illud
inquierè appetas quod supra vires
tuas est. Sunt nonnulli, qui om-
nino meritis suis credunt se obren-
turos calum: & sunt qui operibus
suis putant se posse dignè satisfacere
pro peccatis quæ commiserunt.
Sed horum* error damnabilis est:
quia si homo etiam centies traderet
corpus suum ad mortem, non posset
respondere Deo unum pro mille.
Hæc beata Agnes.

* Si ex-
cludant
Dei gra-
tiam, &
in solis
suis me-
ritis at-
que ope-
ribus
confi-
dant.
2.
Per om-
nia mem-
bra pec-
cavimus,
ideo in
omnibus
membris
mortifica-
tionem
portemus.
Lib. 1.
Rev. c.
2. & lib.
c. 4. 26.

Aliquoties Christus dixit ipsi
Birgittæ, quòd satisfactio sit fa-
cienda omnibus membris, sicut
peccata membris omnibus fue-
runt admitta. Homo igitur cum
omni diligentia & humilitate
corrigat se, ac Deo (qui pro mo-
dica emendatione hic rite ex bo-
na voluntate peracta, gravia sup-

plicia in alio sæculo remittit) ut-
cunq; satisfacere non negligat,
cohibendo, propter amorem Dei,
oculos à malo atq; inutili aspectu;
aures, à noxio & inepto auditu;
os, à malis & otiosis verbis; cor,
à perniciosis & insulsis cogitatio-
nibus, pravisque desiderijs; ac to-
tum corpus, ab his quæ animam
contaminant. Abstineat non
solum ab illicitis, sed etiam à qui-
busdam licitis prudenter. Mor-
tificet in se studiosè propriam vo-
luntatem & vitia; patienter ferat
quæq; adversa, & bonis operibus
sanctisq; exercitijs ac virtutibus
deditus sit. Verumtamen in satis-
factione & * meritis Jesu Christi
potius quàm in proprijs operibus
ac meritis semper confidat: nam
unica guttula pretiosi Sanguinis
Domini Jesu dignior est, quàm
omnia merita humana.

monile
Spixite

* Meri-
tis Jesu,
non no-
stris ni-
tendū.

Christus beatæ Birgittæ ait: 3.
† Abstinencia & continentia, quan-
tūvis modica, pro honore & amo-
re meo discretè suscepta atq; pera-
cta, meretur à me magnum premi-
um. Et profectò, qui prudenter
propter Deum continet se, ne id
quod necessarium vel utile non
est, aspiciat, audiat, odoretur,
gustet, loquatur, tangat; quiq;
propriæ voluntati ac sensualitati
etiam in rebus minimis cum dis-
cretionem reluctatur, rem Deo ma-
gis gratam facit, quàm si multos
mortuos ad vitam revocaret.
Hinc Patres dicunt istud quod se-
quitur: Si duo homines in eodem iti-
nere constituti, elegantem flosculū
inve-

Continen-
tia & ab-
stinencia
modica
merces
plurima.
In Rev.
extrav.
c. 65.

Monile
Spiritu.

invenirent, quorum alter cuperet quidem illum decerpere, sed melius deliberans dimitteret eum propter Deum; alter verò nihil premeditatus carperet florem: iste quidem simpliciter decerpendo non peccaret; at ille propter Deum dimittendo ipsum florem, tantum præ decerpente obtineret meritum, quanta est distantia celi à terra. Verumtamen si is, qui decerpit florem, purè ad laudem Dei eum decerperet, etiam ipse maximum meritum acquireret. Itidem & qui convenienter propter Deum à cibo abstinet, Deo valde placet: & qui convenienter ad honorem Dei manducat, etiam placet Deo.

4. Beata Gertrudis audivit à Domino, quòd tunc eximiam illi dilectionem exhiberet, quando ad laudem ejus cogitabat, aspiciebat, audiebat, loquebatur, vel faciebat aliqua utilia. Intellexit etiam, quòd quoties quis devota intentione inspicit imaginem Christi crucifixi, toties respicitur amanter à Dei benignissima misericordia: & hinc anima ipsius, tanquam lucidum speculum, suscipit in se ex divino amore imaginem admodum jucundam, unde etiam tota curia cælestis mirificè lætatur. Et hoc erit illi in gloriam æternam. Intellexit item, Deo gratum remuneratio-

† Hanc mortificationem in minimis & licetis laudat, & ex Bonaventura etiam confirmat R. P. Alfonsus Rodericus Exercitii Perfectionis parte 2. tract. 1. c. 13. qui etiam sequentem Revelationem B. Gertrudis commendat parte 2. tract. 7. cap. 2. & cum O. R. P. Antonius Balinghem lib. 3. de Oratione jaculatoria cap. 18.

neque dignum esse, si quis pro honore atque amore Dei etiam calamum è terra levaverit, aut passum unum fecerit.

Cùm eadem virgo Gertrudis aliquando conquereretur, quòd tantum desiderium ad Deum habere non posset, quantum habere debebat, divinitus edocta est, optimè Deo sufficere, si homo verè velit & optet habere magnum desiderium, quando modicum vel nullum desiderium in se sentit: quia quàm magnum vellet habere, tam magnum habet coram Deo. Et Deus in corde continente hujusmodi desiderium (scilicet voluntatem habendi desiderium) libentiùs habitat, quàm homo posset habitare in vernantibus amœnissimisque floribus.

6. Frequentissimè Dominus revelavit charissimis sponsis suis Gertrudi, Birgittæ, Mechtildi, Catharinæ, quàm sit & sibi acceptum, & homini fructuosum, recolere passionem Christi pia, humili & sincera attentione vel devotione: quod & ipsæ diligentissimè semper fecerunt. Nam eandem Domini Jesu passionem (quæ licet amarissima acerbissimaque fuerit, tota tamen charitatis dulcedine plena est) adeò profundè visceribus animarum suarum infixarant, & tam ardenti suaviq; affectu ruminare solebant, ut illa esset eis mel in ore, melos in aure, jubilus in corde.

Itidem

7. *8. Elisabetha de Spalbeeck impressa stigmata.*
 Itidem sanctissima virgo Elisabeth de Spalbeeck ingenti devotione quotidie passionem Dominicam recolere consueverat. Unde & Christus stigmata quinque Vulnerum suorum manibus ac pedibus & latere ejus verissime impressit: adeo ut ex ipsis, tanquam è recentibus plagis, copiosus sanguis plerumque efflueret, idque potissimum Ferijs sextis. Quæ quidem virgo purissima septies quotidie ita rapiebatur in Deum, ut nullus sensus, nullus motus, nullus status in ea appareret. Totum enim corpusculum illius profusus obrigescebat, nec ulla pars ejusdem sacri corporis tunc moveri poterat, quin totum corpus moveretur. Nos prædictas virgines imitati, inculpamus, cordibus nostris passionem Domini Jesu, & pro ea gratias sedulo agamus.

8. *Eleganti exemplo probatur Deo placere opera etiam externa, que ab imperfectis præstantur.*
 Beatam Gertrudem Dominus hac similitudinem aliquando instruxit: *Quemamodum, inquit, præpotens aliquis Imperator non solum gaudet habere in palatio suo delicatas ornatasque puellas, sed etiam am constituit & ordinat Principes, Duces & milites, aliosque ministros diversis operibus aptos, qui semper parati sint ad negotia ejus peragenda: ita & ego non solum delector in interioribus delicis eorum quæ divine contemplationis quietem (me trahente) sequuntur, verum etiam allicior ad manendum cum filijs hominum, dum ipsi qualibet exercitia utilium nego-*

riorum mei honoris & amoris causâ suscipiunt. Igitur frequens & pura oratio plurimum quidem ornat animam ejus, cui vacat crebro orare, & qui gratiam orandi habet: (quid enim dignius, quam assidue loqui cum Rege cælesti?) attamen etiam opera externa, propter Deum ritè peracta, magnum decorem conferunt animæ fideli.

a Si nempe adsit vera & absoluta voluntas, ut explicat ad praxim pro indevote ac distractè orantibus in Officijs divinis R. P. Jacobus Alvarez de Paz tom. 3. lib. 1. part. 2. cap. 16. §. secundo

b R. P. Cornelius à Lapide super Zachariæ cap. 12. §. 10. *Et plangent eum planctu quasi super unigenitum*, præter has quatuor Passionem Jesu Christi devotissime add. & as, quas ex hoc loco Blossij producit, addit alias non tantum mulieres, ut duas Claras, nempe Assisiam & de Montefalco, Lydvvinam, Coletam, Hedvygem, Elisabetham; sed & viros varios, singulari pietate & gustu ac fructu amarissimam Domini Jesu passionem, Vulnera & mortem plangere solitos. De eadem Passionis meditatione, & de eodem Blossij loco, vide eundem R. P. Cornelium 1. Pet. 2. v. 24. *Cujus livore sanati estis*

c P. Iulium Nigronium in Regula vitam communem Soc. Jesu §. 18. *Hujus virginis admirabilem vitam inveniet pius lector in m. ss. Herkenrode & Rubenvalis, auctore Philippo de Clara valle, teste oculato, in Monasterio Herkenrodensi, ubi beata Elisabetha inter sanctimoniales Bernardinas vixit. Quoties sacram Communionem sumebat, toties infallibiliter extra se ad Deum rapiebatur. Sæpe etiam multa millia animarum à vinculis pænarum & igne Purgatorio liberavit. ut afferit fide dignissimus, secretorum conscius. Ad hæc novo, & in illam usque diem inaudito exemplo, singulis diebus ad Horas septenas Canonicas, recolendis Dominica Passionis mysterijs ab Ecclesia assignatas, valde singulari, & ad spectantium ædificationem ac compunctionem apposito modo, septies à sensibus abrepta in ecstasim, quasi per internam compassionem, totam Domini nostri Passionem, per septem stationes, varijs tum pijs, tum modestis, tum affectuosis gestibus, statibus, raptationibus, diverberationibus, ligationibus, in suo corpore*

Pp

repræ

Monile spirit.

representabat. Hoc novum pie compassionis schema erga Christi Iesu passionem, in virgine humili & imbecillo corpore supra vires humanas Deus mundo exhibere voluit, non minus ad augendam Christi patientis gloriam, quam ad suscitandam piarum animarum devotionem. Dionysius Cathusianus lib. 3. de Contemplat. art. 19. Compatriotam suam vocat, & laudat: item parte altera Concionum de Sanctis art. 24. de Passione Domini, affirmat, ob insignem illam recolendam passionis Domini per septenas representationes pietatem, meruisse à Deo septenos illos raptus quotidianos, & Stigmata quinque Christi Vulnerum in corpore suo impressa. Eadem de hac virgine narrat Franciscus Bivarius de feminis illustribus Ordinis Cisterciensis; & vita ejus citatur, ac ultra modum valde admirabilis vocatur, in Cathalolo librorum Canonicorum Regularium prope Arnhemium, apud Martinenses Lovanii. Lectu quoque dignissima sunt, quæ de hac Elisabeth quam Hemmenrodensem vocat, notavit R. D. Historiæ Cisterciensis illustrator clarissimus, Chryostomus Henriquez in Menologio Cisterciensi, Novembris die XIX. ubi præter hic citatos nominat Joannem Gillemannum parte 1. Noyalis Sanctorum Brabantæ, & Aubertum Miræum in Chronico Cisterciensi ad annum M. C. LXXXII. & deinde refert hæc Blossii verba Monilis spiritualis cap. 2. Multa quoque adfert memoratu digna sedulus pietatis antiquæ Belgicæ indagator R. D. Arnoldus de Raiffe, in Auctario Natalium Sanctorum Belgii Joannis Molani, ad diem Novembris XIX. §. 2. qui & ad diem Martii XVI. §. 3. & in Hieroglyphalicio Belgico, in Herkenroda, textens catalogos Sanctorum, qui illustres nominantur ob portata Christi Stigmata impressa in corpore suo, affirmat, facta etiam Blossii scriptorum mentione, cum hac Elisabetha alios atque alias quinque Stigmata Vulnerum Christi, tametsi alia à S. Francisco formâ ac figurâ, carni suæ impressa gestavisse. Pro qua re pridem quoque calculum suum dedit R. P. Henricus Sedulius in recensito & docto Commentario ad vitam Patris sui sancti Francisci, Historiæ suæ Seraphicæ insertam, cap. XLII, num. 10. Obiit Elisabetha circa annum Domini M. CC. LXVI. quam tamen R. D. Chryostomus putat perigisse ultra annum M. CCE.

Documenta orationis & officii divini.

1. Bona voluntas est oratio continua, quæ tamen sæpe debet elevari ad actualem orationem.
2. Omni proprietati in voluntariis exercitiis renuntiandum, ut Dei vocationi pareamus.
2. Orationis verba cum actuali attentione recitanda.
4. Ariditas mentis, involuntariæ distractiones non minuunt, sed augent orationis meritum.
5. Cordis instabilitas non potest in hac vita omnino tolli: sed debet discrete curari.
6. Orantes graviter impugnat diabolus: propterea tunc animosius orationi insistendum, ut illo confusus recedat.
7. Aliorum orationibus se commendare, pius est, & Deum adspicit etiam orandi desiderium.
8. Brevis & ardens oratio valde efficax apud Deum.
9. Affectus, discretio, & pia fiducia suppleant ea, quæ legitime impediti complere non potuimus.
10. Hora Canonica orationibus Christi, quæ pro nobis in terra sudit, sunt unienda.
11. Oratio post preces horarias qualiter offerenda.
12. Quod deest orationibus nostris, cor dulci Iesu supplet, quando fecimus per Dei gratiam quod posuimus.
13. Opera etiam minima per Christum Deo oblata, sunt magna & nobilia.

Dominus dixit ad virginem Catharinam: Sanctum desiderium anima, videlicet bona voluntas, continua oratio est, quia virtutem habet orationis. Et quidquid homo in Dei proximitate facit, potest vocari oratio, cum charitatis affectus pro oratione reputetur. Bona tamen voluntas, piusque affectus, certis temporibus & horis elevari debet in me per actualem devotionem. Scito, filia, quod ani-

CONCLAVE ANIMÆ FIDELIS.

Mon
Spiri

Skima perseverans in humili fidelique oratione, adipiscitur omnem virtutem. Vnde nullo modo orationis studium negligendum aut omittendum est propter aliqua ad-versantia, sive ea procedant ab illu-sione satana, sive à fragilitate pro-pria, sive à cogitationibus immun-dis, sive ab inordinatis stimulis & carnali motu corporis. ^a Frequen-ter enim diabolus orationis tempore animam variis imaginibus & phan-tasmatibus magis infestare conat-ur, quam extra tempus orationis. Et tunc callidè suggerit oranti, quòd talis oratio nihil ipsi proffit, cum alia cogitare non debeat, quam illa qua orat. Malignus hostis hoc persua-dere nititur, ut is qui orat, tadium confusionemq; mentis incurrat, atq; ita omittat exercitium orationis, que est armatura fortissima adver-sus omnes inimicos. O! quantum anima utilis & mihi grata est ea o-ratio, ^b que in vilutatis propria & bonitatis mee cognitione peragitur cum charitate!

sequatur gratiam meam, & eam non impediatur per orationes quas per-solvere proposuerat. Postea verò poterit (si ei vacat) illas perlegere. Quòd si commodè eas explere non potest, nullo modo inde angatur, nec mentis confusionem in se ad-mittat. Qui orando hoc solum spe-ctat, ut multa verba proferat, mo-dicum fructum obtinet.

Virgo Gertrudis aliquando in spiritu intellexit, verba ora-tionum cum animi diligentia seu sancta devotione fusarum, esse veluti splendidissimas gemmas, vel vernantissimos flores: at ver-ba orationum negligentius & ex consuetudine sine intenta devo-tione expletarum, esse tanquam gemmas floresque obscuriores. Et cum eadem virgo Gertrudis quemdam versiculum ducentis viginti quinque vicibus Jesum salutando legisset, cognovit, quamlibet Salutationem præsen-tari Domino in similitudine in-strumenti musici benè sonantis; Pp 2 sed

3.
Vocalis
orationis
verba
cum attē
sione re-
citanda.
Lib. 4.
Infin.
cap. 2.

2. Rursus ad eandem Cathari-nam ait Dominus: Aliquando homo statuit legere certum aliquem numerum Psalmorum, vel aliarum orationum, quas ex obedientia aut debito legere obligatus non est: cu-ius mentem si interea benignè visi-tavero, ipse visitationis mee gra-tiam deserit, ut orationum nume-rum, quem in corde suo concepit, explere possit. Sed non debet ita facere, neque credere diabolo ipsum fallere volenti. Igitur mox ubi sentit se à me specialiter visitari,

^a Adversus hanc perniciosam pro inter-turpandis orantibus in via spiritali dia-bolicam Praxim fortiter agit R. P. Julius Nigrionius in Regulam Soc. Iesu 1. de Ma-tutina oratione, & post citatum Basilium Sermone de Abdicatione rerum, Dorothe-um Sermone 2. Climachum Gradu 3 Nilum de Oratione c. 47. Athanasium in vita An-tonij, Gregorium Papam lib. 2. Dial. cap. 4. Theodoretum Historiæ Religiosæ cap. 41. & alios, adfert hæc ipsa ex hoc Bloisij loco.
^b Hæ sunt jaculatoriæ orationes, usur-patæ à sanctis Augustino, Francisco, Ber-nardo, Ignatio, & aliis. O Deus! noverim-te, noverim me. Quis tu? quis ego? Deus est omnia, ego nihil. O Deus, bonitas! ô homo, pec-catum! & aliæ eiusdem generis.

Proprie-
tati re-
muntian-
dū: Dei-
que vo-
catio
promptè
sequen-
da.
Ibidem
post me-
dium.

Monile
Spiritus.

sed illæ Salutationes, quas cum devota intentione legerat, suavissimos reddebant concentus; aliæ verò, quas legerat minùs accuratè, submissiores injucundioresque edebant sonos.

4.
Distractio mentis, & ariditas contra voluntatem orationis, non obviunt bonum orationis.

Caveat is qui orat, ne voluntariè ac datâ operâ per gravem negligentiam inter orandum mente distrahatur: caveat item, ne orationem propterea deserat, quòd in ea nullam fortè consolationem sentit. Sanè, sicut mentis distractio, quæ propter voluntatem orantis accidit, fructum & utilitatem orationis non tollit, ita nec cordis ariditas, dum bona voluntas adest. Hinc Dominus ad ipsam Gertrudem virginem aliquando dixit: *Vellem electis meis persuasum esse, quòd eorum bona exercitia & opera mihi omnino placeant, quando ipsi serviunt expensis suis. Illi t̄ autem expensis suis mihi servitium præstant, qui licet saporè devotionis minimè sentiant, fideliter tamen (ut possunt) orationes & alia pia exercitia sua peragunt, confidentes de pietate mea, quòd ego illa libenter & gratè suscipiam. Pleriq; sunt, quibus si sapor & consolatio interna concederetur, non eis prodesset ad salutem, & meritum ipsorum valde minueretur.*

Suis impensis in Deo servit.

Li. 3.
In fin.
c. 13.

† De actionibus & orationibus hominis aridi & desolati, quanti meriti & momenti sint coram Deo, ex hoc loco Blosii & aliis argumentis docet R. P. Alfonsus Rodericus Exercitii perfectionis parte 1. tract. 5. & eadem verba Domini ad Gertrudem citat pro exemplo intentionis rectissimæ R. P. Ieremias Drexelius in Augusti lib. 1. c. 2. §. 1.

Homo nonnunquam tanta mentis instabilitate laborat, ut si per orationem vel meditationem cor suum ad Deum elevare, illudque in pia aliqua cogitatione figere velit, mox inde pellatur. Id quod & beatus Augustinus ostendit, dicens: *Plerumq; orationes impediuntur vanis cogitationibus, ita ut vix stet cor ad Deum suum: & vult se tenere ut stet, sed quodam modo fugit à se, nec invenit cancellos quibus se includat, aut obices quibus retineat avolationes suas, & vagos quosdam motus suos. Vix occurrit stabilis oratio inter multas orationes. Et tolerat Deus corda precantium, & diversas res cogitantium; omitto dicere, & noxias aliquando, & perversas, & inimicas Deo. Porro, quia magna est eius misericordia, dicamus ei: *Lucunda animam servi tui, quoniam am ad te Domine animam meam levavi. Et quomodo eam levavi? Quomodo porus, quomodo tu vires dedisti.* Hæc Augustinus. Igitur qui bonæ voluntatis est, non perturbetur inordinatè propter instabilitatem cogitationum suarum; sed placidè faciat quod in se est, dum orat, & humiliter patienterque perseveret: ita enim Deo plurimum acceptus erit. Hinc beatam Gertrudem edocuit Dominus, quòd cum quispiam orando, meditando vel contemplando, sanctè dirigit mentem & cogitationes suas in Deum, tunc ante thronum gloriæ præsentat Deo quasi speculum * miri splen-*

Cor dicitur in stabilitate quomodo ferenda, s. Augustinus docet. In Psal. 137.

* Ani-
ma orā-
tis est
speculū
in quo
Deus se
contem-
plat.

splendoris, in quo Dominus, bonorum omnium immissor, imaginem suam jucundissimè specularur. Et quando homo propter impedimenta cordisque instabilitatem, majori difficultate hoc facit, quantò gravius & parientiùs laborat, tantò speculum illud in conspectu venerandæ Trinitatis omniumque Sanctorum venustiùs atque ornatiùs apparet. Sed cavenda est nimia vehementia, ne caput lædatur, & spiritus impediatur.

6. Quam ob-
causam
orantes
diabolus
gravius
impug-
nat: &
quomodo
ei repug-
nandum.
Lib. 6.
Revel.
c. 94.

Cùm sancta Birgitta orans tentationibus fatigaretur, dixit ei Deipara Virgo Maria: † Diabolus explorator invidius querit impedire bonos dum orant. Tu verò filia quacunque tentatione pulsèris inter orandum, persiste in desiderio vel bona voluntate, & conatu sancto, sicut commodè potes: quia desiderium & conatus tuus pius reputabitur pro effectu orationis. Etiam si pravas ac sordidas cogitationes, quæ cordi tuo incidunt, eicere non potueris; tamen pro illo conatu coronam in celo recipies: ita tibi proderit illa molestia, modò non consentias tentationi, & tibi displiceat quod indecens est.

7. Alieni
orationi-
bus sese
commen-
dare, pi-
um est &
utile, si
est ora-

Virgo Gertrudis à Domino instructa est, quòd quando quis se alteriùs orationibus commendat, confidens se per ejus merita posse divinam gratiam obtinere, pius Dominus indubitanter secundum desiderium & fidem ip-

sius benefacit ei, etiam si ille cui se commendavit, neglexerit devotè orare pro ipso.

Quidam simplex admodum, & vix sciens plenè legere Orationem Dominicam, petivit consilium salutis à sancta Birgitta. Igitur orante eadem Birgitta pro eo, Christus dixit: *Magis mihi placet simplicitas huius hominis, quàm superbiorum prudentia. Itaque monemus eum, ut opus suum, laudabilemque consuetudinem continuet: & ego illi mercedem reddam. Eius bona voluntas mihi valde grata est. Ipse à Spiritu meo didicit veram sapientiam, videlicet, dilectionem Dei, per quam servat legem, omniaque divina mandata. Dicoribi, filia, Quicunque fide & voluntate perfecta legit hæc verba, IESU miserere mei, magis mihi acceptus est, quàm is qui mille versus sine attentione pronuntiat. Itidem Dominus ait ad beatam Gertrudem: Quamvis animabus purgandis multum proficit, quidquid pro earum remedio fit, legendo Officium seu Vigiliis defunctorum, aliasque orationes; magis tamen eas juvat, & majorem relaxationem eis quandoque obtinet oratio paucissimis verbis ex ardentis affectu fusa. Sed propter hæc verba Domini, nullus prolixas preces, quas legere obligatus est, omittere debet, nisi ex justa ne-*
Pp 3 cef-

† Hæc quæ consentiunt cum 6. 1. huius capituli 3. citat etiam, & ad solatiū distractionis in oratione exornat R. P. Rodericus ubi supra cap. 23.

monile
Spirit-
tio non
sequatur.
Lib. 3.
Infim.
cap. 73.
8.

Simplicis
anima
brevis
& ardē
oratio ef-
ficax a-
pud De-
um, non
tamē ideo
longiores
orationes
omitten-
da.
Lib. 6.
Revel.
c. 11.

Monile
Spir.

cessitate illas omittere cogatur. Oportet enim eas orationes, quæ ex debito & obedientia legendæ sunt, ac benè legi possunt, semper alijs orationum exercitijs præferre

9.

Quomodo
supplen-
da qua
legitimè
impediti
completi
non va-
luimus.
Luc. 2.

Ipsa sancta Gertrudis aliquando ægrotans & lecto decumbens, cum Horas suas legere non posset, neque etiam, juxta desiderium suum ad honorem beatissimæ virginis Mariæ valeret dicere ex integro Salutationem Angelicam, conata est tamen sæpiùs iterare saltem hæc verba: *Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.* Hinc virgo Deipara ei apparuit, induto pallio aureis floribus mixtè exornato, quibus designabantur Salutationes ab ista cum labore lectæ: & in his excellentissimè relucebat pius affectus, quo ipsam gloriosam Virginem salutare desideraverat. Relucebat etiam sancta discretio, quâ illa tantum verba legerat, cum sentiret se alia legere non posse. Relucebat item integra fiducia, quâ confidebat, Matrem Domini benignè suscipere hoc ipsum exiguum servitium suum.

10.

Ante le-
ctionem
Horarum
o ratio pia
& utilis
ad implo-
randum
operita
orationis
Christi.
Lib. 3.
Spir. gr.
cap. 80.

Beatæ Mechtildi revelatum fuit, † quod is qui legere habet Horas canonicas, utiliter admodum faceret, si pensum Horarum suarum uniret orationibus Christi. Itaque quilibet inchoaturus Horas quas legere obligatur, po-

† Hanc praxim laudat ex hæc revelatione R. P. Jacobus Alvarez de Paz tom. 3. lib. 1. part. 2. cap. 8. §. 1. am.

test corde, vel etiam ore; hoc aut simili modo orare: *Domine Iesu, ego humiliter pro tui honore obedire, & tibi fideliter servire, teque purè laudare desidero, in unione illius perfectissimæ attentionis, quâ tu Patrem orasti & laudasti in terris: adjuva me gratiâ tuâ, quia sine te nihil possum.* Hac ratione exercitium eius mirè nobilitabitur, Deoque Patri plurimum placebit: nam reputabitur quasi unum exercitium cum Christi exercitio, sicut modica aqua missa in vinum & vino unita, jam vinum reputatur.

Cum eadem virgo Mechtildis 11. oraret pro quodam, qui conque- Post illi rariæ præc. oratio. ibid. q. 11. stus apud ipsam fuerat, quod Horas canonicas frequenter; ex humana infirmitate cogitando alia, legeret; tale à Domino responsum accepit: *Ille, pro quo oras, dicat semper post Horas hæc verba humiliter: Deus propitius esto mihi peccatori. Si enim in Publicano eadem verba tantum valuerunt, ut ipse à peccatis propter illa absolveretur & iustificaretur, cur non etiam cuilibet alteri veniam impetrent? Nam misericordia & clementia mea non minus nunc parata est ignoscere, quâ tunc erat.* Felix verò est, qui & ex bona voluntate humiliter obediendo, & sacra verba integrè pronuntiando, pensum Horarum suarum studiose explet: is enim et si cordis distractionem patitur, non tamen voluntariè distrahitur.

Virgo

12.
Monile
Spirit.
Orationis
& operis
nostrorum
defectus
per Iesum
supplet.
Lib. 3.
Infim.
cap. 25.

Virgo Gertrudis divinum Of-
ficium cum ceteris Monasterij sui
Virginibus aliquando peragens,
singula verba attentè pronuncia-
re litudebat: sed cum, ex infirmi-
tate humana, sæpiùs mente di-
straheretur, moesta dixit intra se:
*Et quis fructus provenire poterit ex
hoc studio, cui tanta instabilitas
conjuncta est? Dominus igitur
volens eam consolari, præsentavit
ei dignissimum illud totius
boni totiusque beatitudinis ga-
zophylacium, nempe cor suum
& dixit: Ecce cor meum dulcissi-
mum oculis mentis tue prætendo, cui
omnia, que per te minùs perficere
potes, fiducialiter pro te perficienda
commendabis: ita enim omnia cor-
ram oculis meis apparebunt valde
perfecta. Certè ipsum cor meum
divinum, humanam fragilitatem
instabilitatemq; cognoscens, sem-
per cum desiderio expectat, ut tu
si non verbis, saltem cogitatione
committas ei pro te supplendum,
emendandum ac perficiendum,
quidquid minùs per te perficere va-
les. Igitur quilibet post Horas
expletas (quæ quidem non men-
te tantùm legi, sed etiam ore
pronuntiari debent) potest hoc
aut consimili modo orare: † Bo-
ne Iesu, propitius esto mihi peccato-
ri. Ego tepidum, & distractum
servitium meum commendo melli-*

*fluocordi tuo emendandum, ac per-
ficiendum, tibiq; ipsum offero ad sa-
lutem omnium, in unione illius per-
fectissima attentionis, quâ tu Pa-
trem orasti & laudasti in terris. Re-
sponde, queso, satisfac & supple pro
me plenissimè, Amen.*

Cùm ipsa Virgo Gertrudis,
sentiens in quodam opere mag-
nam difficultatem, diceret Deo
Patri: *Domine hoc opus offero tibi
in laudem æternam, per unicum Fi-
lium tuum, in virtute Spiritus san-
cti: intellexit, quòd quidquid
piè offertur Patri per Filium,
quidquid item humiliter petitur
per Filium, illud mirificè supra
humanam æstimationem nobili-
tatur, & redditur Deo Patri ac-
ceptum: quemadmodum viride
vel aureum apparet, quidquid
per vitrum aut gemmam vi-
ridis aureive coloris
conspicitur.*

13.
Minima
& abjecta
opera no-
stra Chri-
sti unione
nobilitan-
tur, &
ad mag-
nam mer-
cedem at-
tolluntur.

† Hoc ipsum, & alia pro ista praxi post
Horas pre carias, adfert idem R. P. Alva-
rez ibidem cap. 16. §. Hoc. Estque hic ob-
servanda praxis oratiunculæ post Officium
divinum.

CAPVT IV.

Defectuum quotidianorum censura, & remedia, cum solatio in tentationibus.

1. Pugna contra defectum quotidianorum relicta nobis est ob maius lucrum pietatis.
2. Defectum presidentium permittuntur, ut tam seipsos, quam sibi subditos ad maiorem perducant profectum.
3. Humilis retractatio quotidianorum defectuum, insignis est dispositio ad gratia augmentum.
4. Eam frequentanti defectu ipsi non minuunt perfectioni integritatem.
5. Amor serueni & plena resignatio eisdem abforbent maculas ex defectibus quotidianis contractas.
6. Impatentia & ira reprimenda est, ex consideratione mansuetudinis & passionis Christi.
7. Retractatio quotidianorum defectuum cum amore & amore facta, Deo est gratissima.
8. Iudicium Dei timendum reuera est, sed moderate tamen.
9. Cogitationes pravae caute repressa, purgant & mundant animum.
10. Gravissimus conflictus in purarum imaginum, vincitur optime pia resignatione, & sancta occupatione.
11. Etiam sanctissimi famuli Dei gravibus tentationibus in hac vita impugnantur, ut copiosius premientur in calu.

1. Defectuum quotidianorum pugna Deum honorificat, & ad multum utilis est. Lib. 3. In fine. cap. 52.

E Adem Virgo Gertrudis, propter minutiozem quemdam defectum sese multum arguens ac reprehendens, desideravit & petijt a Domino, ut illum penitus in ipsa emendaret, atque ab ipsa auferret. * Cui benignus Dominus blandè respondit: *Et quare velles, ut & ego magno honore privarer, & tui genti premio careres? Nam grande nimis premium lucraris, quotiescunque illum vel similem defectum recogno-*

* Hæc citat, & alia in eandem rem addit Reverend. Pater Alfonso Rodericus Exercitij perfectionis parte 2. tractatu 4. capite 7.

scens, proponis de cetero eum vitare: & quodcumq; quis studet pro amore meo defectus suos devincere, tantum mihi honoris ac fidelitatis exhibet, quantum miles exhiberet Domino suo, si strenuè seipsum in bello inimicis opponeret, eosq; viriliter expugnaret atque prosterneret.

Orante eadem virgine pro defectu cuiusdam personæ quæ Congregationi præerat, Dominus illi apprensus, ^b dixit: *Ego ex abundantia pietatis, dulcedinis, & dilectionis mee divinæ, quæ Congregationem hanc elegi, permittio inherere aliquos defectus etiam illis qui præsumunt: ut inde meritum Congregationis augeatur. Nam multo maior virtus est, subici ei cujus defectus cognoscitur, quam alteri cuius opera per omnia probata videntur. Ego sino Superiores habere aliquos defectus, & ex diversitate curarum quandoq; maculari, ut magis humilientur, Subditarum meritum crescit tam ex defectibus quam ex profectibus earum quæ præsumunt: & similiter meritum illarum quæ benè præsumunt, crescit tam ex profectibus quam ex defectibus subditarum. In quibus verbis Domini, Gertrudis intellexit superfluentem divinæ sapientiæ pietatem, quæ tam subtiliter salutem electorum disponit: permittens in eis esse defectus, ut ipsos ad majores ducat profectus.*

Vi-

^b Illud sanctæ Gertrudis exemplum inter alia obedientiæ cæcæ exempla refert idem parte tertia tractatus, cap. 8.

Videbatur itaque sibi, quòd etiã-
fi bonitas Dei nunquam in alia
re magis claruisset quàm in ista,
omnis tamen creatura Deum sa-
tis laudare non posset.

3. Agnitio
quoridia-
ni defe-
ctuum,
dispositio
est ad
gratiam.
Lib. 4.
Inlin.
6. 2. Instante festo Nativitatis Do-
mini Jesu, ipsa Gertrudis propter
infirmiorem lecto decumbens,
inciderat ex fragilitate humana
in impatientiam. Cùm igitur
cum mœrore revolveret in corde
suo illum suum defectum, repu-
tans se omnibus Dei donis ni-
mis indignam, propterea quòd
ex parva quadam negligentia sibi
servientium prolapsa ad tantam
impatientiam fuerat: divinitus
edocta est, quòd omnes cogita-
tiones, quibus homo cum mœ-
rore suo retractat defectum,
post dignè peractam pœnitentiam
(de qua Deus in Scriptura dicit,
In quacunque hora conversus
fuerit peccator & ingemuerit,
omnium peccatorum ejus non
recordabor amplius) nihil aliud
sunt, quàm quædam dispositio
& præparatio ad gratiam Dei reci-
piendam.

4. Quoridia-
ni defe-
ctuum non
sunt cum
immode-
rato do-
lore re-
tractan-
di, ne
tenebræ
inutile
offun-
dant. Rursum hæc virgo Gertrudis
aliquando ex inordinata quadam
tristitia simul & impatientia ran-
tas incurrebat tenebras, ut mag-
na ex parte jucunditatem divinæ
præsentia videretur amisisse:
quæ tamen tenebræ postea per in-
terventionem beatæ Mariæ vir-
ginis fuerunt temperatæ atq; mi-
tigatæ. Cùm ergo benignius à
Domino visitata, recoleret illam
suam impatientiam ac ceteros

defectus suos, ipsa sibi valde di-
splicens, cum magna spiritus de-
jectione dixit ad Dominum:
*Obsecro Domine, impone finem ma-
lis meis, nam ego illis nullum finem
impono. Libera me, & pone me
juxta te, & cujusvis magnus pug-
net contra me.* Cujus desolationi
Dominus compatiens, sciscita-
tus est ab ea, utrùm delectatio-
nem aliquam in mundo potius
eligeret quàm se, & aliquid sibi
præponere vellet. Ad quod il-
la: *Absit, absit, ut ego tibi vero,
summo, stabili, & æterno bono ali-
quid præferam.* Et Dominus:
*Cùm nihil mihi præponas, & volun-
tatem tuam voluntati meæ semper
subycere cupias, constat te in cha-
ritate * & gratiâ esse: cur ergo
propter peccata tua tam desperan-
ter loqueris? Nam scriptura teste,
charitas operit multitudinem pec-
catorum.*

Cùm eadem virgo Gertrudis
iterùm incidisset in impatien-
tiam, & tamen Deus benignissi-
mè eam visitaret, tandem dixit
ad Dominum: *O dulcissime Deus,
quomodo potuisti mihi nunc tam in-
digne atque imparate, tam conso-
latoria gratia tue dona impertiri?*
Respondit Deus: *Amor coëgit
me.* Et illa: *Ubinam sunt macule
illæ à me contractæ per impatientiam
quam incurri, & aliquantulum ver-
bis ostendi?* Ad quod Dominus:
*Ignis Divinitatis meæ consumpsit
eas.* Tunc illa: *O clementissime
Deus, cùm toties gratia tua præve-
niat vilitatem meam, vellem scire,*

Qu

utrum

Monile
Spiritus.

Job. 17.

* Nul-
lus de-
fectus
peccati
venialis
quan-
tumvis
magnus
aut fre-
quens
spoliare
potest
animam
gratiâ
Dei &
charita-
te.
1. Pet. 2.

5. Amorose
resigna-
tio citò
delet qua-
tidianor
defectuum.

Monile
Spirit.

uirum prædicta impatientia & si-
miles defectus post mortem in anima
mea purgari debebunt. Cui cum

Dominus benignè dissimulando
non responderet, ipsa subjunxit:

*Verè Domine, si decor iustitiæ tuæ
exigeret, sponte & libens descen-
derem * etiam in infernum, ut eò
digniore emendationem tibi pro
culpæ meæ exhiberem: si verò na-
turali bonitati & misericordiæ tuæ
magis congruit, ut macule meæ a-
more tuo prorsus consumantur atq;
ad nihilum redigantur, liberrime
exposcam, ut idem amor tuus ipsas
animæ meæ maculas plenè expurget.*

Dominus igitur solita pietate sua
petitioni & desiderio ejus promp-
tissimè satisfecit.

Christus leniter reprehendens
sanctam Birgittam propter impa-
tientiam & iram, quæ perturbata
fuerat, ait: *Ego creator & spon-*

*sus tuus pro te sustinui verbera: tu
verò ita impatiens fuisti, ut non po-
tueris portare verba. Ego stans
ante iudicem, cum accusarer, ta-
cui, & non aperui os meum: sed tu
acerbius respondendo & exprobran-
do, vocem tuam nimis exaltasti.
Tu debueras omnia patienter tole-
rare propter me, qui clavis affixus
fui pro te: debueras per patientiam
tuam eum, qui erravit, ad meliora
provocare. Sis ergo post hæc cau-
tor: & ubi ab aliquo ad iram pro-
vocata fueris, * non facillè lo-
quaris, donec ira ab animo tuo se-
motâ fuerit. Transacta autem a-
nimi commotione, & causâ ipsius
commotionis diligenter pensatâ, po-*

*teris loqui cum mansuetudine.
Quòd si loquendo nihil proficeres, &
tacendo non peccares: meliùs tunc
faceres, & majus meritum acqui-
reris, si sileres.*

Intellexit virgo Gertrudis, cor
divinum inæstimabili dulcedine
affici, quoties aliquis cum mœro-
re recollit, se per evagationem
mentis, vel per verborum ope-
rumve inutilium dissolutionem,
deci disse à Domino Deo suo, qui
ipsum singulis horis ac momen-
tis tam benignè beneficijs præve-
nit & subsequitur. Intellexit,
quòd quando homo corde com-
puncto apud se dicit hæc aut simi-
lia verba, *Hec me miserum!* quo-
modo tempus istud consumpsit quam
parum Deo amanti meo intendi!
& cum desiderio proponit de ce-
tero vitare hujusmodi negligenti-
as atq; offensas, efficitur reverè
tabernaculum Dei, in quo, tan-
quam in domo propria, habitare
dignatur Dominus summæ ma-
jestatis. Sicq; per sanctissimam
Filij Dei conversationem supplè-
tur negligentia, & sancta vita
renovatur in homine fideli: atq;
inde fit gaudium in cælo, eò quòd
infinita Dei bonitas dignatur in
anima verè pœnitente suas habe-
re delicias.

Dominus Jesus ait ad Birgit-
tam: ** Cur turbaris & sollicita
es, filia? Respondit illa: Quia
diversis, & inutilibus malisq; affli-
gor cogitationibus, quas removere
nequeo, & terror iudicij mei an-
git. Tunc Dominus, Hæc, inquit,*

vera

* Nimi-
rum sal-
væ sem-
per Dei
amicia:
qui gra-
dus resig-
nationis
eminèn-
tissimus
sæpe jã
occurrit
& Deo
placet.
Est autè
amoro-
sa ista
resigna-
tio reme-
diũ effi-
cax ad eva-
dendum
reatum
omnem
tam cul-
pæ quã
pœnæ.

6.
Ira re-
prensiva
est per
Christi
mansue-
tudinem
& tole-
rantiam
injuriam.

Lib. 8.
Revel.
pap. 6.

* Reme-
dium
oppor-
tunum
iræ, dũ
ferret,
obser-
vandum
& appli-

candè,
tacitè
nitas
est.

7.
Summè
placet
Deo de-
fectum
etiam ni-
mirum
dolo &
emenda-
tio ex-
mordè.

Indica
iusti Di-
rimenda,
sed con-
moderati-
ones sa-
Et filia
citas

Lib. 3.
Revel.
cap. 19.
* Proco
solatio-
ne ari-
ditatis
in spiri-
tualib9
exerci-
tiji9, hñc
inter
alia lo-
cum ad-
fert R.
P. Alfon-
sus Ro-
deicius
Exerci-
tij per-
fectio-
nis p. 1.
tract. 8.
cap. 29.

vera est iustitia, ut sicut prius dele-
tabaris in vanitatibus mundi con-
tra voluntatem meam, ita modo tibi
molesta sint varia perversaq; cogita-
tiones contra tuam voluntatem.
Verum tamen time iudicium meum
moderate & cum discretione: firmiter
semper confidens in me Deo tuo.
Certissimè enim scire debes, malas
cogitationes, quibus mens reluctatur,
& quas detestatur, esse purgationem
animæ atq; coronam. Si tu illas
prohibere non potes, ser patienter,
ac voluntate eius renitere. Et quã-
vis ipsi non consentias, time nihil-
ominus ne inde superbias, & cadas:
nam quicumq; stat, solius Dei virtu-
te stat.

9.
Cognitio
nec pra-
va repug-
nanda
superata,
mundant
mentem,
& virtu-
tes custo-
diunt.
Lib. 2
Revel.
cap. 27.

Rursum dixit Dominus ad eã-
dem Birgittam: *Ut homo intelligat
infirmi-
tatem quam habet à seipso,
& fortitudinem quam habet à me;
neceffe est ut quandoq; permittatur
pulsari pravis cogitationibus: qui-
bus si non consentit, illæ efficiuntur ei
purgatio animæ, & custodia virtu-
rum. Et licet valdè amare sint ad
ferendum, sanant tamen animam,
& ducunt eam ad aeternam vitam,
quæ non potest haberi sine amaritu-
dinibus. Diligenter verò laborare
debet anima, ne eis consentiat, aut
in eis deleatur.* Nonnulli in ini-
tuo conversionis suæ, alij in vitæ
medio, atq; alij in senectute gra-
vius tentari permittuntur. Hinc
Mater Dei eidem Birgittæ ait: *Tu
miraris, * cur in senectute tenta-
tiones tibi accrescant, & eas modo
sentias, quas nec in juventute, nec
in coniugio experta es. Hoc ideo fit,*

Lib. 9.
cap. 94.
* Etiam
in ulti-
ma sene-
ctute
graves
tenta-
tiones
oppug-
nant p. 1.

*ut cognoscas te nihil esse, & nihil
posse, sine Filio meo. Nisi enim ille
te servasset, non est aliquod peccatũ
tam grave, quod non commisisses.*
Sancta virgo Catharina, Dei
permissione pluribus diebus acer-
rimè divexata fuit carnalibus ten-
tationibus. Nam maligni spiri-
tus eam non solum per obscæna-
rum cogitationum immisiones,
& somniorum illusiones, sed eti-
am per manifestas apparitiones
se se oculis & auribus ejus ingere-
bant. Effingebant imagines vi-
rorum & mulierum in conspectu
ejus se mutuo turpissimè ample-
xantium, illamq; gestibus, ver-
bis, & actibus valdè inhonestis
provocantium ad libidinem atq;
luxuriam. Ad hunc modum ca-
stissima virgo cogebatur videre
atq; audire id quod maximè hor-
rebat: & licet oculos clauderet,
nihilominus perdarabant spur-
cissimæ & abominandæ illæ ima-
gines. Inter hæc etiam spiritua-
libus consolationibus destituta
erat, & solitum devotionis fer-
vorem minimè sentiebat. Atta-
men propter hujusmodi molestiã
non omisit sua pia exercitia; sed
diligentissimè instabat orationi
sicut poterat, ac seipsam ita allo-
quebatur: *Tu vilissima peccatrix
nullis consolationibus digna es. Quid
enim? nonne tibi fuerit satis, si non
damneris, etiamsi toto vitæ tua tem-
pore has cruces & tenebras ferre de-
beres? Certè non ideo elegisti ser-
vire Deo, ut hic consolationes ab eo
accipias, sed ut in calis illo fruaris*

Monile
Spiri-
os, ut
discant
humili-
tatem,
& gra-
tia Dei
necessi-
tatem.

10.

Impura-
rum ima-
ginum
constitu-
tione gra-
vissima
est; sed
victoria
per
pia exer-
citia &
humilem
resigna-
tionem
obine-
tur.
Exc. 11.
primæ
partis
vitæ e-
jus.

Monile
Spir.

in eternum, Surge igitur, & consueta exercitia tua prosequere, Dominusq; suo fidelis permane. Postea cum unus daemon proterviter illi diceret, Non desistemus, sed ad mortem usq; tibi molesti erimus, nisi nobis consentias; respondit illa, Ego afflictionem elegi pro refrigerio: nec difficile, imo iucundum mihi erit, & has & alias penas pro honore Domini mei Iesu Christi sustinere, quamdiu ei placuerit. Ad quaerba, tota cohors malignorum spirituum confusa discessit, & lux ingens locum in quo sancta Virgo erat, illustravit, Dominusque ei apprensus dixit: Quando cor tuum sordidis cogitationibus abundabat, ego intus in medio eius latebam, & efficiebam ne illis consentires aut delectareris. Permitebam te tentari quantum saluti tuae expediebat, ut me adiuvante vinceret.

11.
Sancti
quod ipsi
in terra
impugnati
sunt, ut
episcopatus
in caelo
remunerentur.

Virgo Gertrudis in spiritu aliquando clarissime cognovit, quomodo Deus nonnunquam permittat hominem pluribus vitijs gravissime impugnari, ut is postea de triumpho feliciter exultet, & majorem gloriam in caelo obtineat. Cognovit plerisque esse eximios castitatis & puritatis sectatores (quales fuerunt Apostoli Christi) qui suspecta quidem omnia fugiunt, sed ea quae suspecta minimè sunt, rationabiliter admittunt. Et hi si interea tentatione aliqua pulsantur, viriliter certando (adjuvante gratia Dei) ipsam tentationem devincunt: si

verò interdum ex humana fragilitate aliquantulum succumbunt, student hoc dignis poenitentiae fructibus delere. Huiusmodi praelatores beatus Augustinus ita exhortatur: *Attendite Sancti quicumq; pugnat. Preliantibus loquor: intelligunt qui pugnant, non me intelligit, qui non pugnat. Vult homo castus, ut nulla omnino surgat in membris suis concupiscentia adversaria castitati. Pacem vult, sed nondum habet. Quando enim ad illud ventum fuerit, ut nulla omnino exurgat concupiscentia adversaria, nullus erit hostis: cum quo luctemur: nec expectatur ibi victoria, quia de hoste iam victo triumphatur. Modo autem quando caro concupiscit adversus spiritum, & spiritus adversus carnem, contentio est. Non quod volumus facimus. Quare? Quia volumus ut nulla sint concupiscentiae, sed non possumus. Velimus nolimus, habemus illas: velimus nolimus, titillant, blandiuntur, stimulant, infestant, surgere volunt, premuntur, nondum extinguuntur. Caro enim concupiscit adversus spiritum, & spiritus adversus carnem, ut non ea quaecumq; vultis, faciatis. Quid enim vultis o Sancti, o boni praelatores, o fortes milites Christi, quid vultis? Ut non sint omnino concupiscentiae mala. Sed non potestis. Exercere bellum, sperate triumphum. Facite quod potestis, quod ait ipse Apostolus alio loco, Non regnet peccatum in vestro mortali corpore, ad obediendum desiderijs ejus. Non ait, Non sit peccatum; sed non regnet.*

Quam

Aug. 7.
10. Ser.
43. de
Verbis
Domini.

Gal. 5.

Rom. 7.

Rom. 6.

* Id est peccati fomité, aut concupiscē-
tiam. *Quamdiu vivis, peccatum * neces-
se est esse in membris tuis: saltem illi
regnum auferatur, non fiat quod ju-
bet.* Hæc Augustinus.

in conscientia sua gravioris culpæ
fentiens remorsum, minime sara-
gebat per verba Sacerdotis absol-
vi, saltem à pulvere venialium
culparum, sine quibus humana vi-
ta non ducitur: sed simulabat se
interdū dormire, quādo Sacerdos
confessiones recepturus aderat.

Monile
Spirit.

CAPUT V.

*De confessione frequentis, & desi-
derio confitendi.*

1. Hebdomadaria confessionis utilitas.

2. Etiam venialium confessio à spiritualibus
personis frequentanda, ob utilitatem illam, quod
semper in singulis confessionibus nova Sacramenta-
li gratia datur.

3. Firma voluntas confitendi, reputatur pro fa-
cto, quando aliud non poterat.

4. Peccata in confessione oblita, præmissa tamē
diligenti examine, cum alijs confessi remittuntur.

5. Licet timoratus & anxia conscientia homini-
bus etiā non præmissa confessione communicare, ubi
obediētia id ordinat, & non adest Confessarius.

Degente beata Birgitta Romæ,
venit illuc quidam, qui sacramen-
taliter confiteri peccata sua cupie-
bat, sed Confessorem habere non
poterat, propterea quod nullus
Sacerdotum linguam ejus intelli-
geret. Pro quo cum ipsa sancta
Birgitta Dominum consuleret,
respondit Dominus: Ille plorat,
quod non inveniat auditorem con-
fessionis sue; sed dices ei, ut bono sit
animo. Voluntas sufficit, ubi homo
bonum opus prestare non potest, quod
prestare desiderat. Quid enim salu-
tem latroni in cruce attulit? nonne
bona voluntas? Quid item effici in-
fernum, nisi voluntas mala, & affe-
ctus inordinatus? Itaq; pauper iste
permaneat stabilis, & non retroce-
dat. Qui postquam in patriam suā
redierit, querat & audiat à sapien-
tibus ac justis ea quæ anima ipsius sa-
lutaria sunt, eisq; voluntatem suā
submittat, sequendo eorum consiliū
potius, quā propriam inclinatio-
nem aut proprium iudicium. Et si
mortuus fuerit in via, fiet ei quod
ego pendens in cruce dixi latroni, e-
ris mecum in Paradiso. Profecto
bona voluntas magnus & dulcis
est thesaurus. Qui hanc habet, is
desiderat & conatur obedire ac

3.

Bona vol-
untas
pro facto
reputa-
tur, etiā
in mate-
ria con-
fessionis,
Deo sup-
plente de-
fectum
involun-
tarium
Sacramē-
ti, per a-
lias gra-
tias non
Sacramē-
talis.

1. **C**hristus audiente sancta Bir-
gitta, ait: *Ei, qui spiritum &
gratiam meam adipisci ac retinere
desiderat, utile est, crebro peccata
& negligentias suas coram Sacer-
dote confiteri, ut expurgetur.* Et
cū ipsa Birgitta videret animā
mariti sui domini Vlphonis in
Purgatorio, dixit: *O felix ani-
ma! quid præcipue tibi profuit ad
salutem? Ille respondit: Confessio
mea, quam Ferrys sextus (dum Sa-
cerdotis copiam habebam) facere
solitus sum, cum firmo me emen-
dandi proposito.*

2. *Quædam monastici Ordinis
virgo, quæpiè admodum vixe-
rat, veniens ad mortis horam,
purgari ante exitum debuit ab
hac culpa, quod quandoque gra-
tiam sacramentalis confessionis
neglexerat. Nonnunquam enim,
cū aliæ sociæ virgines ad con-
fessionem coram Sacerdote faciē-
dam sese præpararent, illa nullū*

Confessio-
ni crebra
nitilitas,
per exem-
plum heb-
domada-
rim con-
fientu
Vlphonis
mariti
S. Birgit-
te vidua.
In ex-
trav. c.
56.

2.
Venialium
confessio
non negli-
genda.

Luce. 2.

Monile
spirit.

placere Deo, † & facere ea quæ illi accepta sunt. Hæc sanctarum virtutum omnium fundum & radix est. Ipsa è Spiritu sancto nascitur, & est eximia Dei gratia atq; infusa charitas. Beatus qui illam à Domino accepit, & eam diligenter in se conservare studet.

4.
Pensata
gravia
in confes-
sione ob-
lita, re-
mittuntur
per
eam indi-
recte, &
cum obli-
gatione
post eandem
confiten-
di, quan-
do occur-
rent, ut
Theologi
passim
sentiunt.
Lib. 4.
Infin.
cap. 34.
* Hæc
devenia
libus
peccatis
accipe,
& ubi
est ve-
hemens
& amo-
rosa ob-
fensam
etiam
in mini-
mis de-
estatio.
†

Conquerebatur aliquando virgo Gertrudis beato Joanni Evangelistæ, dicens se metuere ne aliquod impedimentum ex hoc incurreret, quod quandoq; nonnulla (licet modica) omittebat ex oblivione confiteri coram Sacerdote, eò quòd copiam Sacerdotis interdum non haberet, & tamen illa propter debilitatem memoriæ retinere nequireret. Quam S. Joannes blandè consolatus est his verbis: *Noli timere filia: * quia quancumq; voluntate integra te præparas ad confitendum omnia peccata tua, & requirens Sacerdotem non cum habere potes, ea quæ ex oblivione omittis confiteri, effulgebunt coram pio Domino in anima tua tanquam gemma pretiosa, unde mirum in modum gratiosa conspectibus omnium civium celestium apparbis.*

† Tridentina Synodus sess. 14. c. 4. de Contritione docet, in hoc casu hominis sic contriti debere adesse votum & voluntatem præstandi omnia ad Sacramentum Pœnitentiæ requisita, quorum unum est oris confessio, additque, ipsam nihilominus reconciliationem ipsi contritioni, sine Sacramenti voto, quod in illa includitur, non esse adscribendam. Unde satis liquet, bonæ voluntati confitendi, dum non licet, debere adesse confitendi factum, dum licet.

Cum eadem virgo Gertrudis aliquando oraret pro quibusdam alijs virginibus Monasterij sui, quæ licet propter Confessoris absentiam non fecerant Sacramentalem confessionem, ad ipsius tamen monita sacram Eucharistiam humiliter acceperant: videbatur Dominus induere eas veste quadam candidissima, nempe suâ innocentia. Quæ vestis undiq; ornata erat gemmis præstantissimis, tam formam quàm fragrantiam violarum habentibus; & his notabatur humilitas illa, qua monitis ejus simpliciter consentientes, & de bonitate Dei confidentes, communicaverant. Deinde dabatur eis etiam vestis rosea, floribus aureis intexta, figurans nimirum passionem Dominicam in amore perfectam, per quam passionem quilibet homo obtinet meritum dignæ præparationis. Illis verò Sororibus, quæ non monitis Gertrudis, sed per se (gratiâ Dei sibi cooperante) de bonitate Dei piè confidebant, & licet Sacerdoti peccata sua confessæ non essent, tamen communicabant, dabatur tantummodò vestis rosea aureis floribus resperfa. Porro illæ quæ cum humilitate & mœrore omittebant Communio- nem, videbantur stare coram mēsa cælesti, atq; in abundantia deliciarum ejus plurimum delectari.

CAPUT VI.

De frequentanda sancta Eucharistia.

- 1. Frequens Communio non debet prohiberi, ubi non adest conscientia peccati mortalis.
- 2. Idem verum est, sive Ecclesiastici & Religiosissimi, sive secularis aut laici.
- 3. Pena negligentium frequentem Communionem.
- 4. Delectatio devota Communionis longissime superat voluptates corporeas.
- 5. Eucharistia suavissimum est memoriale divini amoris.
- 6. Preparatio ad Communionem per ignita amoris desideria.
- 7. Item per unionem cum preparationibus omnium Sanctorum.
- 8. Placet Deo, si quis obedientia dirigente ex discretione abstinet à frequenti Communionem: sed magis placet, qui ex charitate eam sapienter usurpat.
- 9. Omnes Sancti honorant & adjuvant dignè ac humiliter communicantes.

1. Eucharistia frequentanda, cum non adest conscientia peccati mortalis. Prov. 8.

ORante rursus sancta Gertrude pro quadam virgine Congregationis suæ, quæ zelo justitiæ mota, alias pias Sorores verbis suis reddebat pusillanimes, atq; à frequentiori sacrae Eucharistiæ perceptione deterrebat, respondit Dominus: *Cum delicia mea sint esse cum filijs hominum, & ego hoc Sacramentum ex summa charitate in meam commemorationem fidelibus suscipiendum reliquerim, atq; etiam per illud cum eis usq; ad consummationem sæculi remanere velim: quicumq; aliquos, à mortali peccato immunes, verbis vel suasionibus ab eius perceptione retrahit, is quodammodo impedit & interrumpit delicias meas, quas cum illis habere possem. Similis enim est Severiori padagogo, qui à filio Regis*

ignobiles ac pauperes coartaneos eius (quorum consortio ipse Regis filius multum delectatur) durius repellit: judicans magis congruere adolescentulo, ut Regali fruatur honore, quam ut pilâ cum illis ludat in platea. Verumtamen si quis proponeret hujusmodi severitatem de cetero deponere ac vitare, ego non solum illi ignoscerem, verum etiam tam gratum hoc haberem, quam haberet gratum filius Regis, si padagogus serenum blandumq; vultum præferens, reduceret ad ipsam dilectos coartaneos eius ad ludendum cum eo.

Monile Spirit.

Eadem virgo Gertrudis intellexit à Domino, quod illi non irreverenter nec indignè sumunt sacram Eucharistiam, qui eam piè sumunt ex desiderio honoris, laudis atq; gloriæ Dei: quæ sanè gloria divina in hoc præcipuè elucescit, quod summa illa Majestas rã indignis hominibus se communicare nõ dedignatur. Igitur pij quiq; Sacerdotes, & etiam Monachi ac Moniales bonæ voluntatis, qui absq; fictione Deum propriamq; salutem quærunt, & suum Ordinem sanctaq; Congregationis suæ Statuta servare student, ac humiles spiritualesque esse conantur, & tempus utiliter traducunt, & quando sese negligunt, vel in aliquo delinquant, Sacerdoti suo purè confitentur quidquid conscientia testatur esse peccatum: hi Deo satis confidere debent sicque super ejus misericordia & benignitate Sacramentum Eucharistiæ

2. *Enavoluntatis homines frequentem Communionem cujuscumque staturus vel ordinis sint, in Ecclesia Dei.*

Monile
Spiritus.

rística accipere, quoties ex Ordine datur, vel ex bona consuetudine illud recipere solent. Similiter quotquot viri vel feminae saeculares vivunt in aliquo statu, qui à Deo & Ecclesia non discordet, sive sint in matrimonio sive extra matrimonium, sive vendant sive emant, seu quavis alia licita ratione victum sibi parent, si bona voluntate praediti ex Dei gratia perseverant in bono, & à gravibus culpis sese continent, vitamque suam secundum Dei praecepta ac sanctae Ecclesiae decreta dirigere volunt, peccataque sua humili corde Sacerdoti confitentur: hi omnes de Dei misericordia confisi, venerandum Eucharistiae Sacramentum, in solemnitatibus, vel diebus à spirituali Patre ipsorum statutis, accipere possunt. Licet enim rebus externis multipliciter occupati sint, & in leviores culpas saepius cadant, pro viribus tamen sunt iusti in omnibus, ob idque Deo placent. Inveniuntur autem nonnunquam etiam inter eos qui habitum saecularem gestant, aliqui tam puri & ferventes vel sancti, ut quotidie sacram Communionem percipere possint.

3.
Communionem
negligentia
puna
in purgatorio.

Anima cujusdam defuncti cuiusdam Dei amico in flamma ardoris immensi apparens, dixit se ea sola de causa tam diris cruciaturus, quod circa Domini Corporis perceptionem fuisset negligentior: addiditque, si vel semel venerabile Sacramentum

devotè pro ipso accipere dignaretur, se mox liberandam. * Quod cum ille Dei amicus fecisset, sequenti die anima eidem sole fulgentior atque micantior apparuit, unicam illam dignissimi Sacramenti hujus perceptione ab intolerabilibus pœnis liberata, atque ad caelum & aeternam beatitudinem evecta.

Christus Jesus ait ad sanctam Gertrudem: *Quando me tibi communico in Sacramento altaris, blandior tibi per amplexus & oscula: atque haec delectatio incomparabiliter major est, quam sint omnes delectationes, quas unquam aliqui poterunt experiri in amplexibus & osculis humanis. Nam delectatio amplexuum, & osculorum humanorum vilis est, atque cum tempore transit: suavis vero unio illius, quam mihi uniris in Sacramento altaris, nobilissima atque purissima est, nec unquam deficit aut repescit: sed quando saepius renovatur, tanto efficacius viget in aeternum.*

Dominus dixit ad sanctam Catharinam: *Merito cor hominis a more scindi dissolvique deberet, considerando inter beneficia à me exhibita, eximum beneficium sacrae ac venerabilis Eucharistiae. Haec autem oculo intellectus & fidei adspicienda est, non oculo corporis tantum: nam fidei oculus attendit sub exigua panis specie verum Deum & verum hominem. O quanta excellentia & dignitas est, percipere in gratia hoc admirabile atque ineffabile Sacramentum! Est enim panis vite & cibus*

* Eucharistiam
fumentum
pro anima
in purgatorio,
eam liberat,
et quod
usus & doctrina
na Ecclesiae
Choluz
4.
Purissimum
delectatio
tio
morum
deus
superior
ne de
sim
ca.
Lib. 6.
In
cap. 10.

5.
Exhibita
fia
na
&
memoria
le
am
Terrib
cap. 10.

Ioan. 6. & cibus Angelorum. Qui illud congruè suscipit, manet in me, & ego in eo. Incomprehensibilis charitas mea vobis providit hunc cibum salutariferum, ut in vita ista, in qua viatores & peregrini estis, refrigerium solatiumq; inde habeatis, & apud vos perseveret memoria passionis pretiosiq; Sanguinis unigeniti Filij mei.

6. Christus sanctæ Mechtildi ait : *Quando sacram Communionem perceptura es, desidera & opta, ad laudem nominis mei, habere omne desiderium, omnemq; amorem quonquam cor aliquod erga me flagravit, & ita ad me accede. Nam ego amorem illum in te attendam atque suscipiam, non sicut est in te, sed sicut velles cum in te esse.*

7. Corpus Christi aliquando sumptura beata Gertrudis, cum se nimis imparatam doleret, rogavit beatam virginem Mariam, & omnes Sanctos, ut Domino pro se offerrent omnem dignitatem, quâ quilibet ipsorum unquam paratus fuerat ad gratiam Dei recipiendam. Vnde Dominus ait ad eam: *Iam verè omnibus cali civibus appares in eo ornatu, quem tibi petisti.* Utile igitur est, ut quilibet percepturus sacram Communionem, etiam desideret & perat animam suam exornari meritis ac virtutibus Jesu Christi Sanctorumque ejus.

8. Cum eadem Gertrudis admodum debilis desideraret divinam percipere Eucharistiam (ad quam etiam accipiendam diligenter se

præparaverat) consilio tamen Matris spiritualis, propter bonum discretionis, illam non accepit. Et cum hoc Domino offerret in laudem æternam, Dominus se acclinans, suscepit eam in sinum paternæ benignitatis suæ, eique dulciter blandiens, dixit: *Quia deliberasti me omittere purè propter me, ego in gremio meo confovebo te.*

Tunc intellexit Gertrudis, hominem non displicere, sed placere Deo, quando ex discretionem vel obedientiam, non autem ex negligentia, intermittit sacram Communionem. Igitur laudabile quidem est interdum ex humilitate ac sancto timore seu reverentiâ abstinere à sacramentali perceptione Eucharistiæ: sed multò meliùs est, ex charitate, & divinæ laudis bonique communis desiderio, sive ex speciali devotione, frequenter ipsam sacram Eucharistiam accipere. Sanè cum præcellentissimum hoc Sacramentum sit fons totius gratiæ, & medicina animæ, non leviter quis ab ejus perceptione se elongare debet, propterea quòd spiritualem saporem & consolationem fortè non sentit, aut quòd gravibus importunisque tentationibus affligitur. Nam qui piè & humiliter communicat, prodest plurimum, non solum sibi ipsi, sed etiam alijs vivis & mortuis. Qui verò odio in proximum vel quovis alio gravi crimine detentus, sacram Eucharistiam percipere non metuit, æternam damnationem

Monite Spirit. ex consilio abstinet à Communionem. Lib. 4. In fin. cap. 13.

Sed est tamen melius eam ex charitate accipere, quàm ex humilitate omittere, ut est apud D. Thom. 3. p. q. 80. art. 11. ad 1.

Monile Spirit. 1. Cor. 11. nem sibi acquirit. Omnino talis perditus est, nisi per pœnitentiam Deo reconcilietur.

9. *Bona voluntas habet adjuvatores omnes Sancti in spirituali seu desiderata Communionem.* Ancilla Christi Mechtildis aliquando lecto decumbebat, alijs Monasterij sui virginibus sacram Eucharistiã percipientibus. Cùm ergo ipsa in paupertate spiritus altiùs ad Dominum suspirans, ingemiscerat, vidit eundem Dominum mox de throno suo surgere dicendo, *Propter miseriam inopum & gemitum pauperum nunc exurgam.* Surgente verò illo, omnes Sancti pariter surrexerunt, offerentes Deo in spiritualem cõsolationem infirmæ, & laudem Dei æternam, obsequium quod in terris Deo præstiterant, & ea quæ pro illo passi fuerant. Vnde Mechtildis intellexit, quòd quoties anima in paupertate spiritus ad Deum suspirat vel ingemiscit, desiderans ejus gratiam, statim omnes Sancti gratiam illi animæ impetrant, ac veniam (si ipsa anima pro peccatis dolens ingemiscit) obtinent. Et ait Dominus: *Quando post me ingemiscis, tu me tibi intrahis. Ecce quantumcunque res aliqua sit vilis & abjecta, ut est festuca, homo eam sola voluntate non acquirit: me verò quislibet voluntate, aut gemitu unico habere potest.*

* Nota, & fructus. Quando post me ingemiscis, tu me tibi intrahis. Ecce quantumcunque res aliqua sit vilis & abjecta, ut est festuca, homo eam sola voluntate non acquirit: me verò quislibet voluntate, aut gemitu unico habere potest.

CAPVT VII.

De participatione meritorum Christi & de merito obedientie.

1. Quàm facile bonam voluntatem acceptes Christus, & augeat ob illam merita nostra.
2. Quàm industriã inducere possimus merita Christi, eaq; nobis appropriare.
3. Obedientia non à solis Religiosis, sed à secularibus etiam exercenda erga majores, & se in vicem.
4. Etiam altissima contemplationi præferenda obedientia.
5. Est enim gratissimum Deo sacrificium; illa præsertim, cui nihil propriæ voluntatis miscetur.
6. Opus bonum sponte factum, simpl. x habes primum: factum verò ex obedientia, duplicem mercedem reportat.

EIdem Mechtildi virgini oranti pro quadam persona quæ dolebat se multas lacrymas quasi sine fructu fudisse, respondit Dominus: *Roger me illa, ut propter bonitatem meam omnes lacrymas, quas effudit, sic accipiam, quasi eas ex amore mei, vel devotione aut contritione fudisset. Si enim hoc præfecerit, quantum ipsa mihi crediderit; & de bonitate mea speraverit, tantum proculdubio obtinebit.* O mira & stupenda divinæ pietatis dignatio, quæ tantis cõsolationibus mileros relevat! Quod autem de lacrymis dictum est, posset fieri etiam de præterita tristitia, & qualibet tribulatione, angustia vel pœnã, quam quis inaniter se pertulisse putat.

Cùm eadem Mechtildis, ab alia quadam persona rogata, oraret Dominum, ut ipse dignaretur illi dare cor purum, humile, de-

fide-

^{dua hte} ^{occurrit,} ^{quomodo} ^{Christi} ^{virtutes} ^{nostras} ^{officiam} ^{Lib. 2. c.} ^{13. &} ^{lib. 3. c.} ^{12. & 1.} ^{4. c. 14.}
 siderabundum, & spirituale, tale responsum accepit: *Omnia qua vult & quibus indiget, inveniet in me. Igitur quod ipsi deest in puritate, humilitate, desiderio vel amore, suppleat aut suppleri petat de bonis que sunt in me, ac totam conversationem meam divinam sibi usurpet. Cui illa, Si, inquit, dulcissime Deus, tam gratum tibi est, ut homo bona tua sibi usurpet: dic, obsecro, quomodo hoc facere debeat. Et Dominus: Offerat Patri meo caelesti vel mihi meam puritatem & innocentiam pro sua impuritate, meam humilitatem pro sua superbia, meam pietatem & charitatem pro sua duritia ac tepiditate, meam denique sanctissimam perfectissimamque conversationem pro sua negligenti & imperfecta vita. Desideria item sua, cogitationes, verba, orationes, lacrymas, dolores, angustias, & opera, offerat in unione desideriorum, cogitationum, verborum, orationum, lacrymarum, dolorum, angustiarum atque operum meorum: ita enim omnia Deo summe placebunt. Qualibet quidem sancta oratio celos penetrat: sed illa qua meis orationibus unitur, longe excellentior atque dignior est. Studeat etiam virtutes meas pro modulo suo imitari, & mores atque actus suos juxta mores & actus conversationis mee dirigere.*

^{Obedi-} ^{tia Chri-} ^{sti omni-} ^{bus Chri-} ^{stianis} ^{imitan-} ^{da.}
 Christus sæpius revelare dignatus est, quod quilibet Christianus imitari debeat humilem suam obedientiam, quam ipse obdivit Patri suo caelesti, & homi-

nibus, non solum bonis, verum etiam impijs. Neque enim hæc virtus præclarissima à solis Monachis vel Monialibus, sed prorsus ab omnibus eximie coli & servari potest. Obedientia hominem subdit Ecclesiæ, ejusque Sacramentis, Pastoribus, Superioribus, dogmatibus, præceptis, institutionibus, consuetudinibusque universis. Hæc hominem promptum flexibilemque reddit in consilijs dandis, in auxilijs obsequijsque tam corporalibus quam spiritualibus impendendis, secundum discretionem, & juxta cujusque necessitatem. Verus obediens, proprium judicium & sensum citò deserit, ac velle nolleque suum prorsus abnegat: unde & infernum metuere non debet. * Nam sola propria & mala voluntas (quæ omnium peccatorum fundum est) infernum constituit: tolle illam, & infernus non erit. Verus ergo obediens propriæ voluntati renuntiat, & in exequendo ea quæ præcipiuntur, moras non necitat: sed mox ubi ei aliquid injungitur, paratus est, imò verò præceptum plerumque non expectat. Subjicit se non tantum Deo & Superioribus, verum etiam omnibus hominibus; & quanto homines sunt inferiores, tanto ei subjectio amplius sapit, tanto ipse libentius obedit: majorem enim hinc sui mortificationem invenit, quam dum sub majoribus se inclinat. Nullus adeò aridus &

Monite
Spiritu.

Officium
obediencie.

* S. Bernardi
nota
vox est,
Tolle propriam voluntatem & infernus non erit.

Ronile
spirit.

Obedien-
tia rectis-
sima ad
cælum
semita.

divinâ gratiâ destitutus est, quin si promptè propter Deû obedire velit, virere & florere, copiosumq; fructum producere possit. Planè obedientia, quâ homo bonæ voluntatis se submittit, & non vult ex seipso vivere, sed cuncta opera & negotia sua (maximè ea quæ ardua sunt) peragit ex salubri sanctoque consilio alicujus spiritalis atque illuminati Confessoris, via ad cælum tutissima est, per quam facillimè retia diaboli evaduntur. In hujusmodi sui resignatione omnia hominis opera abundant gratiâ: sed ea opera quæ bonus homo ex proprio facit iudicio, difficile est discernere, utrùm ex natura an ex gratia fiant. Qui verò non habet aliquem hominem idoneum cui in omnibus obediat, & ex cuius consilio opera sua peragat, paratam nihilominus retineat voluntatem obediendi, si talem haberet.

4-
Obedien-
tiam
contem-
plationi
preferen-
dam, do-
cet exem-
plo.

Si quis Dei munere ad tam altum sanctitatis gradum pervenisset, ut Deum reipsâ semper visibiliter præsentem secumque habitantem haberet, is si ad aliquod opus obedientiæ evocaretur, humiliter Deo dicere deberet: *Eja suavissime Deus, permitte me, obsecro, hanc obedientiam tui amore perficere.* Nam hujusmodi propriæ voluntatis abnegatio, in illo homine multò gratior jucundiorque Deo esset, quàm si ille idem tunc cum omnibus beatis spiritibus cælum penetraret: id

quod sequenti exemplo comprobatur. * Cùm enim dulcis Jesus sanctæ cuidam virgini in Monasterio degenti, atque in cellula sua oranti, apparuisset in forma pueruli, & illa ad commune ali- quod opus ex obedientia facien- dum accersiretur, statim reliquit puerulum Jesum, & quod facere iussa erat, animo voluntario hilarique vultu peregit. Deinde ce- leriter ad cellam reversa, vidit dilectum Dominum tuum quem parvulum paulò ante reliquerat, jam in ætate perfecta tanquam elegantissimum juvenem viginti & quatuor annorum adstantem.

A quo cùm virgo percontaretur, quomodo in tanto tempore tam grandis factus esset, respondit ille: *Profunda velocis & impigra obedientia tua humilitas, me tam brevi tempore tam magnum effecit. Quapropter, filia charissima, si mihi semper placere & adherere vis, semper etiam mei amore promptè obedias.* Atque his dictis, Dominus disparuit. Sapiens ergo est, qui & meditationes, & orationes, & quælibet alia sancta exercitia atque opera mox postponit, ut obediat propter Deum.

Christus dixit audiente sancta Birgitta: *Omnes vera virtutes ex charitate, sicut rami ex arbore procedunt: inter quas virtutes obedientia primatum tenet. Vnde & mihi amicissimus est, qui se ex humilitate subycit, voluntatemq; suam in manibus aliorum reponit; ita ut eam sequi nolit. Nam & ego qui sum*

omni-

* Prom-
pua &
impi-
græ obe-
dientia
hoc ex-
empli,
& alia
ex Dio-
logis
S. Calu-
stina Jo-
nensis
cap. 166
& alia
illustria
probat
R. P. Al-
fontis
Roderi-
cius p.
4. Exer-
citijs pe-
fectio-
nis tract.
5. 63.

Lib. 6. omnium perfectissimus, atque ipsa
 Revel. c. 20. 21. perfectio, obedivi Patri usq; ad mor-
 Phil. 2. tem: ut exemplo meo ostenderem,
 quàm placitum sit Deo, propriam
 voluntatem abnegare. Sed pleriq;
 non attendentes virtutem obedi-
 entia, nec habentes Zelum discretum,
 * sequuntur conceptus animi sui, &
 ex proprio sensu, non autem ex Spi-
 ritus sancti instinctu, tam immode-
 ratè carnem suam ad tempus affli-
 gunt, ut postea longo tempore sint &
 sibi ipsi inutiles, & Deo parum ac-
 cepti, & alyis multum onerosi. Sa-
 pientum consilia audienda sunt: non
 enim carnis sed peccati mortem vo-
 lo. Et, qui relictis proprijs concepti-
 bus animam suam submittit, coro-
 na duplicabitur, & spiritualis de-
 votio augebitur. Nam obedientia,
 cui nihil propriae vitiosq; voluntatis
 admistum est, magis mihi placet,
 quàm magnum sacrificium.

6. Audivit eadem Birgitta Do-
 minum Jesum etiam istud dicen-
 tem: Qui magis cuperet jejunare,
 quàm comedere; & tamen propter
 obedientiam comedit, habebit mer-
 cedem quàm consequitur is qui rectè
 jejunat. Similem quoq; mercedem
 accipiet is, qui infirmus est & man-
 ducat, mallet tamen ad honorem
 meum jejunare. Beata item virgo
 Maria dixit ad ipsam Birgittam:
 Sint duo homines, quorum alter
 sub obedientia, alter in libe-
 ritate sua vivat: si is qui liber est
 præ jejunat, simplicem habebit mer-
 cedem: si verò ille qui vivit sub obe-
 dientia non jejunat, sed continenter
 comedit etiam carnes secundum in-

stitutionem Regula sua, magis ta-
 men cuperet jejunare nisi obedientia
 obsisteret, consequetur duplicem
 mercedem, unam videlicet propter
 obedientiam, alteram propter desi-
 derij voluntatisq; propria abnega-
 tionem. Tu, filia, refove, neces-
 sarijs corpus tuum moderatè. Non
 facias curam carnis in desiderijs, sed
 abstine ab illicita voluptate. Ieiu-
 nare, orare, visitare, loca sancta,
 sunt quidem bona opera in se; sed
 nisi discretè, humiliter & cum cha-
 ritate fiant, non merentur vitam
 aeternam.

Rom. 13

CAPUT VIII.

De refectioe corporis.

1. Refectio corporis ex quocunq; cibo, modò non sit vitiosus, & moderatè sumatur, Deo placet.
2. Pauci sunt, qui non aliquando peccent in mensura refectiois.
3. Oratio devotè præmittenda ante cibum, somnum, & alias corporis procurationes.
4. Balnei usus etiam spiritualibus licitus ex consilio directoris & prudentis.
5. Sicut & honesta recreatio, & modica de die, certo tempore, assumpta.

Ipsa sancta Birgitta aliquando
 vehementissimè tentata fuit
 gula five gastrimargiâ. Cui oran-
 ti apparuerunt in spiritu dæmon
 & Angelus bonus: ille quidem
 in figura terribissimi Æthiopis, ille
 in specie pulcherrimi juvenis. Et
 cum dæmon insultando Birgittæ,
 quam sollicitabat, diceret Ange-
 lo, quòd ipsa etiam lautioribus
 cibus uteretur, vitamq; parum ri-
 gidam duceret, & tamen gloria-
 ta esset de abstinence; Angelus
 respondit: Christus Dominus non

I. Refectio qualu esse debeat usq; Deo placere possit In Extrav. 6. 27.

R 1 3 mul.

Monile Spirit.

multum attendit qualia quis sumat, modo verita non sint, & pura intentione, seu ex vera charitate cum moderatione & absq; inordinato desiderio quæq; sumantur. Purpura & byssus, corpusq; delicatum non prohibent à celo, si illa cum humilitate & charitate habentur. Consuetudo bona educationis quandoq; retinenda est cum gratiarum actione, ne caro gravius infirmetur.

2. Facile exceditur mensura in cibo & potu. Lib. 10. Cōfess. cap. 31.

Beatus Augustinus Deo loquens ait: Ego in tentationibus possum, certo quoidie adversus concupiscentiam manducandi & bibendi. Et quis est, Domine, qui non aliquando rapiatur extra metas necessitatis? Quisquis est, magnus est, magnificet nomen tuum: ego autem non sum, quia peccator homo sum. Sed & ego, o Pater celestis, magnifico nomen tuum: & interpellat te pro peccatis meis Unigenitus tuus, qui vicit seculum, numerans me inter infima membra corporis sui.

3. Oratio antecibus somnum, & alia corporis curandi officia. Lib. 4. In fin. cap. 33.

Virgo Gertrudis intellexit divinitus, quodd & Domino gratissimum & homini utilissimum sit, si ipse homo antecibus, potum, somnum, & alia corporis solatia, dicat corde vel ore hæc aut similia verba: Domine, da ut cibum, sive aliud quodcumq; corporis solatium, pure suscipiam ad gloriam nominis tui, in unione illius amoris quotu factus homo, tale solatium in terris suscepisti ad laudem Dei Patris, & salutem totius generis humani. Rursum eadem sponsa Christi Gertrudis, cum manducando piè ruminasset hæc verba,

Virtus divini amoris tui, amantissima me Iesu, incorporet me totum tibi: & bibendo ista, Effectum divinae charitatis tuae, dulcissime Iesu, qui in intimis tuis vehementer prevaluit, transfunde & conserva in me, ita ut ille penetret totam substantiam meam, & jugiter distillet per omnes meatus, vires ac sensus corporis & anima mea, ad laudem tuam aeternam: cum, inquam, hac devotione sub refectioe usa fuisset, audivit Dominum dicentem sibi: Quoties quis inter manducandum & bibendum talia ruminaverit, toties ego fatebor me cum illo comedisse & bibisse, refectioemq; valde gratam ab eo accepisse.

Cum sancta Birgitta balneis ex consilio & voluntate spiritualis Magistri sui usa fuisset, Christus dixit ad eam: Non obest anima munda loto carnis, modo fiat cum discretione, & sine delectationis questione. Unde magis mihi placuisti obediendo spirituali Patri tuo contra voluntatem tuam, quam si ipsam voluntatem tuam secuta fuisses. † Multi electorum meorum medicinis carnalibus usi non sunt, & illi fuerunt mihi accepti. *Ally verò*

† Disputatio de Medicis, medicinis, & deliciosis remediis aut sumptuosis, ut est balnei usus, & similia in cibo, potu, veste, lecto, delicata vel pretiosa, an convenient & adhibenda sint in morbis Religiosorum, & an pugnent cum amore paupertatis ac mortificationis carnis, ex hac Christi revelatione videtur esse problematica. De ea fuse, doctè ac religiose differit R. P. Iulius Nigronius in Regulam xvii. communem Soc. Iesu, quæ agit de Medicis & medicinis, maxime 6. 20. ubi citat hæc verba Blosiana, & 6. 23. 24. 25. 26. ubi de balneis Religiosorum agitur. Videri etiam potest

Iudocus Lorichius de Cura corporis cap. 15. de Medicis cibis, & cap. 16. de Balneis; ubi profert hæc verba Christi Domini ad s. Birgittam.

verò iuxta locorum, temporum atq; infirmitatum exigentiam, adhibuerunt sibi medicamenta, & isti non mihi displicuerunt, quia hoc fecerunt ad honorem meum, ut mihi melius seruirent.

5. Maria Virgo audiente in spiritu beatâ Birgittâ dixit: *Amici Dei possunt quandoq; seu certis diebus tempore, consolationem externam recipere, verba edificatoria profere, & honestè moderatèq; se recreando ad honorem & laudem Dei. Si enim pugnus semper teneatur clausus, contrahuntur nervi, & manus debilitatur: arcus quoq; si nimium extenditur, citius frangitur. Idcirco moderata letitia propter infirmitatem carnis placet Deo.*
 Christus item, præscribens ipsi Birgittæ ac familiæ ejus quasi regularem quemdam vivendi modum, concedit ut post horas silentio, orationi, atque alijs spiritualibus exercitijs deputatas, liberius inter se colloquantur de honestis Deoque minimè contrarijs rebus.

Consolatio externa licita per certas dies bonas. Lib. 4. Revel. cap. 12.

Extrav. cap. 61.

CAPUT IX.

De modo & ordinatione somni.

1. Ante somnum, præmittendum examen conscientia: petitio venia: prepositum emendatio: commendatio corpori & animæ.
2. Eadem in matutina surrectione, suo modo, observare oportebit.
3. Etiam somnus noster sit ad gloriam Dei.
4. Vigilijs lassatus, quomodo à Deo offerre possit.
5. Insomnia conlatoria aut terrificæ sæpe imittit Deum ad meritum suorum.

Necessarium somnum corpusculo tribuendum esse, Christus eidem sanctæ Birgittæ atque alijs sæpenuerò revelavit. Quilibet verò antequam se de nocturnæ quies, ac somnum capiat, debet diligenter examinare conscientiam suam, & considerare in quibus per diem se neglexerit, aut Deum offenderit: debet veniam culparum à Deo petere, & proponere melius vivere, Domino adjuvante: debet animam & corpus suum commendare Deo, vel etiam beatæ Mariæ Virgini, ac sancto Angelo custodi suo, atq; ita signo Crucis edito, sese in lectulo honestè collocare.

Monile Spirit. 1.

Exa men conscientia à dormiuro faciendū quomodo.

Similiter post somnum surgendo, debet se signo Crucis munire, Deoq; commendare: debet desiderare ac petere, ut quidquid illo die facturus, dicturus & cogitaturus est, cedat ad æternam Dei laudem & gloriam.

2. Quid à surgendo faciendum.

Dominus dixit ad Virginem Mechtildem: *Quando quis somnum capere vult, meditetur aliquid de me, aut mecum loquatur. † Ita enim, licet corpore dormiat, mente tamen vigilabit ad me: & si in somnis aliquid minus honestum passus fuerit, atq; evigilans senserit hoc sibi displicere, molestum esse, signum est quod à me nullatenus sit separatus. Etiam dormiturus quisque desideret, ut singulas respiratio-*

3. Somnus ad Dei laudem pura intentione capiendus. Lib. 3. Spir. ga. cap. 33.

† De merito vel oratione per somnum non interruptâ, videri potest ex hoc loco Bloisj disputans R. P. Jeremias Drexelius lib. 2. Amusis c. 6. quæstionculâ 5.

Monile
Spiritus.

nes quas nocte illa faciet, tanquam eximiam mei laudem suscipiam: & ego, qui sanctis votis pie amantissq; anima deesse non possum, in veritate desiderium eius adimplebo.

4.
Ex virg-
lia lass-
tus Deo
se se effe-
rat.
Lib. 3.
Infin.
cap. 52.

Cum virgo Gertrudis noctem quamdam pænè duxisset insomnem, ipsa inde plurimum debilitata, viribusque destituta, obtulit huiusmodi defectum virium suarum Domino in laudem æternam, ad salutem omnium. Cui dixit Dominus: Quando quis ex vigil. a lassatus ac viribus destitutus rogat me, ut ego ipsi ad laudem meam & ad virium reparationem aliquam somni requiem concedam, si tunc eum non exaudiero, & ipse patientiam amplectendo, defectum suum humiliter supportaverit; hoc benignitas mea gratissimum habet. Et in infinitum acceptius mihi est, dum quis in infirmitate sua post consumptas per vigiliam vires, defectum illum humiliter sustinendo mihi offert, quam dum aliquis corpore sanus, qui bene vigilare potest, tota nocte in oratione pervigilat.

5.
In femina
sepe à
Deo im-
mittuntur.
Lib. 3.
Infin.
cap. 32.

Eadem virgo Gertrudis nocte quadam somnum capiens, suavius à Domino visitabatur, ita ut ex confortio & præsentia Dei videretur sibi deliciarioribus epulis esse refecta. Vnde evigilans, gratias egit Domino, & dixit: Quid, Domine Deus, ego vilissima peccatrix merui præ alijs, qui sæpius somnys in tantum gravantur, ut etiam per clamores ceteris quandoq; terrorem incutiant? Respondit Dominus: Dum illi, quos paterna pro-

videntia mea disponit per gravamina sanctificare, corpori suo studiosius quam oportet solati vigilantes procurant, sicq; occasionibus mentorum se privant: ego eis ex divina pietate mea per somnia gravamen ingero, ut saltem hac ratione aliquid mereantur. Et illa: Num, Domine, poterit eis proficere ad meritum, quod præter intentionem & quasi contra voluntatem patiuntur? Tunc Dominus: Benignitas mea hoc perficit. Illi enim, etsi non auro vel gemmis, saltem cupro componuntur atque ornantur.

CAPVT X.

De profectu tribulationum.

1. Afflictiones habent Deum peculiari modo comitem.
2. Meritum crescit ex omni tribulatione propter Deum toleratâ.
3. Etiam quando eam evitare cupientes non potuimus, si tunc tamen patienter feramus obsequium Dei. Nota hic, quod qui solatium quacunq; licitum desiderat, ut Deo melius seruiat, Deum ipsum desiderat.
4. Signum divina desponsationis est, humilis tolerantia afflictionis.
5. Gratia divina: alios consolationibus, alios desolationibus perficit, pro captu singulorum.
6. Amicorum iactura oblata Deo cum resignatione, ipsius amicitiam conciliat.
7. Dolores nostri prius Deo offerendi, ut illi quasi prægustet eos, dulcesq; reddat.
8. Omnis correctio, à quocunq; proveniat causa tanquam de manu Dei acceptanda est.
9. Periculosum est tribulationes, quas ferre, eligere velle, & non permittere Dei arbitrio.
10. Patientia exercenda methodus.
11. Idem.
12. Idem.
13. Resignatio sui in afflictionibus.
14. Aliquando Deus utiliter subtrahit suum servu gratiam consolationis.

Monile
Spiritu.
latio pro
Deo tole-
rata, si-
gnum e-
lectionis.
Ibid. c.
2^a

divinitus intellexit, quod quem-
admodum annulus est signum
desponsationis, ita adversitas tam
corporalis quàm spiritualis hu-
militer propter DEUM tolerata,
est verissimum signum divinæ e-
lectionis, & quasi desponsatio
animæ cum DEO: in tantum, ut
gravatus quisque confidenter di-
cere possit hæc verba: *Annulo
suo subarrhavit me Dominus meus
JESUS Christus.* Quod si inter
ipsa adversa potest dono DEI et-
tiam laudare DEUM, & ei ex a-
nimo gratias agere, jam tanquam
sponsa amabilis coronam obti-
net à Domino: quia gratitudo a-
nimi in adversis, est ornatis-
sima atque pretiosissima corona ani-
mæ.

5.
Aliis pro
sunt con-
solatio-
nes &
sua vita-
ter; alii
desolatio-
nes & a-
maritu-
dines.
Lib. 4.
Infra. c.
60.

Audivit aliquando hæc Ger-
trudis Dominum JESUM sibi blan-
dè dicentem: *Ecce exhibeo tibi
abundantiam dulcedinis divini cor-
dis mei, ut inde haurias & libera-
liter dones quibuscunque & quan-
tuncunque volueris.* Igitur ipsa
orans speciali affectu pro qua-
dam persona, mensuram bonam
de corde Domini hautam cordi
illius infudit, quæ statim in a-
maritudinem conversa est. Et
cum super hoc Gertrudis multum
miraretur, Dominus dixit ad
eam: *Quando ego alicui do gra-
tiam, hæc in illo operatur sicut sa-
luti eius magis congruit. Quibus-
dam enim utilius est, diversis gra-
vaminibus in presenti vita exerce-
ri, quàm magnam dulcedinem &
consolationem percipere. Ideoq; ipsis*

*gratia mea convertitur in amaritu-
dinem tribulationum & afflictionum,
quibus magis ac magis promoveretur
illorum salus, & exornantur ani-
ma eorum secundum optimum be-
neplacitum cordis mei. Quod quam-
vis eos in hoc exilio lateat: tantò
tamen dulcius id experientur in vi-
ta aeterna, quando hic fidelius labo-
raverint, adversitates & molestias
quasque pro honore vel amore nomi-
nis mei patienter perferendo.*

Dominus ad eandem virginem
Gertrudem ait: *Quando homo ti-
met amittere, vel amisit aliquem
amicum dilectum, si gravamen,
quod inde sentit, offert mihi cum in-
tegra voluntate, ita ut etiam si pos-
set amicum illum retinere, sponte
tamen ad laudem meam vellet eo
carere, ut voluntas mea potius quàm
sua perficeretur: nimirum mihi ac-
ceptissimus est.* Et post illam ho-
ram, qua cor suum ad hujusmodi vo-
luntatem deflexerit, benignitas mea
conservabit oblationem ipsius in ea
nobilitate ac perfectione, sicut fuit
in corde ejus quando illam fecit: &
singule cogitationes cor illius postea
ex humana fragilitate gravantes,
(ut si sic cogitet, Posses modo illam
& illa consolationem vel illud ad-
iutorium ab amico tuo habere, si
adesset) cooperantur ipsi in salu-
tem aeternam, locumq; divina conso-
lationi in anima eius preparant.

Cum in Monasterio ejusdem
Gertrudis defuncta esset quædam
devota & amabilis virgo, cujus
mors non parvum dolorem Con-
gre-

Monile
Spiritu.

6.
Officiu
Oratio
coram
mihi
Lib. 3.
Infra. q.
36.

7.
Marti
merti
est, effu-
re Deo
dolores
ex morti
amitu

Monile
Spirit.

gregationi attulerat, loquens Dominus ad ipsam sanctam Gertrudem, de ea dixit: *Quando aliqua verstrum suavitatem morum defuncte recoleas, cuperet eam adhuc habere presentem, si tunc illam voluntati meae offert, adhibet naribus meis lilium suavissimi odoris; & hoc ego illi secundum pietatem meam cum centuplicato fructu repondam.*

8.

Dolores
nostros
Deo propinquemus,
ut prior gustet,
& post de manu eius
ju omnia accipiamus.
Lib. 4.
Spirit.
gratia,
c. 13. &
26.

Beatæ Mechtildi ait Dominus: *Quis aliquod gravamen, vel dolorem etiam per modicum, tali intentione perfert, ut proponat pro amore & laude Nominis mei libenter majorem dolorem sustinere, si id mihi placeret: is quantumcunque aridum & peccatorum rubigine obductum cor habeat, in ipsa hora revirescit, & gratia mea capax efficitur. Si homo afflictus mox in initio gravamen suum mihi offerret, ego inde bibens redderem illud dulce, ac mirè nobilitarem. Sed dum ipse ex eo prior bibit, inficit illud; & quanto plus bibit, tanto magis amaricatur, ita ut iam me inde bibere non deceat, nisi poenitentia vel confessione purgetur. Itaque dum quis iniuria aliqua afficitur, non impatienter conqueratur hominibus, multa inde loquendo: sed statim mihi presentem suum gravamen, ut ego dulcedinem consolationis meae illi infundam, cumque ad patientiam animem. Si tamen hos in initio facere neglexerit, non propterea diffidat, sed illud poenitentia purgatum, humili spiritu & contrito corde mihi offerre studeat.*

Quidam Patrum dicit: *Si iniuste argueris, humilia te, & patientiam serva: si verò iuste corripis, multò magis tunc humilis ac patientes esto, & paratam voluntatem te corrigendi habens, tranquillus permane. Cur, quæso, turbaris, quando iste vel ille multa, quæ nec cogitasti quidem, tibi objicit, & malè de te loquitur? Recordare Domini tui Jesu Christi, qui maledicta sine causa in se congesta, patientissimè benignissimeque tulit. Vide ne pax cordis tui dependeat ex lingua vel arbitrio hominum. Certè Deus volens hominem electum purgare & exornare, plerumque permittit, ut etiam illi qui boni creduntur, & de quorum fidelitate electus homo maximè confidebat, sibi sint valdè contrarii in his quæ rectè facit. Quidquid accidat, quidquid molestiæ tibi inferatur, refuge semper ad Dominum Deum tuum, & in eo te absconde, atque omnia de paterna manu ejus suscipe. O quàm jucundam vitam ageres, si cor tuum in Deo solidatum firmatumque esset!*

Cùm virgo Gertrudis commiseratione mota, oraret pro quadam persona quam audierat impatienter conquerentem, quòd Deus gravamina sibi immitteret salutis suæ minùs convenientia, respondit ei Dominus: *Dices illi pro qua oras, ut quia sine aliqua saltem tribulatione vel molestia regnum caeleste obtineri non potest, eli-*

S s 2

gat

Monile
Spirit.

9.

Corruptio
quævis
aut etià
calumniæ
velut à
Deo im-
missa aut
permissa,
cum res-
ignatio-
ne, humi-
litate, ac
patientia
admitta-
tur.

10.

Tribula-
tiones ita
sunt cum
patientia
ferenda,
ut tamen
nò facile
à Deo ex-
torquea-
mas knò
crucem
pra alia

Monile
Spiritus.

gat atque indicet quam gravamina sibi utilia esse putat: & cum hac ipsi evenerint, servet patientiam. In quibus verbis Domini Gertrudis intellexit, periculofissimum genus impatientiae esse, quando homo perversè ac superbè eligere vult quæ ferat: dicens, salutis suæ minus congruere, seque non posse sustinere ea gravamina, quæ sibi à Deo immittuntur. Oportet enim ut quilibet semper confidat, illud convenientissimum & utilissimum esse, quod sibi Deus imponit, aut evenire permittit: & quando hoc non omnino patienter sustinet, inde seipsum humiliare debet.

11.

Nota utilem methodum patientia; quia est illustrata & bene observanda in tribus illis modis.

1.
2.
3.

Quædam vitæ sanctissimæ virgo, cuidam percontanti, quomodo ipsa ad perfectionem pertigisset, dixit: ¹ *Omni adversitatem æquanimiter de manu Domini suscepi.* ² *Et quisquæ me aliqua injuria molestiave affecit, huic ego speciale beneficium rependere curavi; quod minimè fecissem, nisi ab eo lesa fuisset.* ³ *Nulli, nisi Deo, gravamina mea quæstæ sum: unde & è vestigio consolationem corroborationemq; ab eo accepi.*

12.

Alia patientia methodum.

Altera etiam eximiæ sanctitatis virgo, interrogata, quibus exercitiis ad perfectionem pervenerat, humiliter respondit: *Nunquam ita conformitatem istam voluntatis nostræ cum divina, & rectæ puræque intentionis utilem ac suavem praxim in sustinenda quacunque adversitate, & hoc exemplo & sequenti ex Blofio & aliis aliunde adductis, egregiè, more suo, illustrat R. P. Rodericius parte 1. tract. 8. cap. 8. Vide etiam eundem de præcedenti revelatione facta S. Gertrudis, ibidem cap. 14.*

doloribus & pressuris obruta fui, quin maiores pro Dei amore perfere expeterem, indignam me illis ipsis tam præclaris Dei donis indicans.

Alia quoque virgo, ineffabili pressura Dei permissione correpta, cruciatus infernales sibi sentire videatur. Et cum ita diu fuisset afflicta, tandem toto corde ad Deum conversa, dixit: *« Dulcissime Deus, memor, quæso, esto, benignèq; considera, me pauperem creaturam tuam esse, te verò Dominum & Creatorem esse meum. Ecce, ego me in æquissimum iudicium tuum offero, & gratissima voluntati tue integrè resigno, paratq; sum sustinere hunc infernalem cruciatum quamdiu tibi placuerit: utere me sicut vis »* in tempore atq; æternitate. Hac resignatione facta, mox Dominus virginem illam sibi univit, & in amabilem Divinitatis suæ abyssum feliciter immerfit.

Deus cuidam amico suo miraper internam illuminationem revelabat: sed is orabat Dominum, ut ei si placeret, auferret ab ipso hujusmodi gratiam. † Itaque

† Hanc orationem in Aeternitatis prodromo cap. 2. recitat R. P. Jeremias Drexelius; ubi alia ejusmodi orationes pro conformitate & resignatione voluntatis nostræ in divinam reperiuntur. Vide de hoc & præcedenti exemplo ejusdem Heliotropium lib. 4. cap. 1. §. 3.

† Pro illa illustrissima resignatione in desolatione Orationis, hoc & alia citat R. P. Rodericius Exercitii perfectionis parte 1. tract. 8. cap. 29. Vide etiam R. P. Jeremiam Drexelium Heliotropii lib. 4. cap. 1. §. 1. Vide eundem ibidem cap. 5. §. 3. de sequenti exemplo S. Catharinæ, quod est in resignatione voluntatis nostræ in divinam valdè excellens.

Do.

Monile
Spiritus.13.
Resignatio sicut afflicto nequa, de Deo ob causa subiecta consideratio quædam.

* Modus gratiam, & ab ea non dicitur.

14.
Consideratio sicut afflicto subtrahitur.

CAPUT XI.

De fiducia in divinam providentiam, & perfectâ resignatione.

1. Providentia Dei omnia in bonum salutis nostræ dispensat.
2. Ideo tota nos Deo permittere debemus, & illius duntaxat beneplacitum in omnibus eligere.
3. Clavus propria voluntatis Deo resignanda.
4. Propria voluntas divina voluntati submittenda.
5. Plena fiducia in Deum cum humilitate & innocentia coniungi debet.
6. Multum Deo placet, qui in ipsius benignitate plurimum confidit.

Monile Spiriti. Dominus, subtracta illa gratia, per quinquenniū dereliquit eum absque consolatione in magnis tentationibus, angustiis atque calamitatibus. Et cum aliquando vehementer fletet, duoque Angeli eum consolari vellent, dixit se nullam consolationem petere, sed abundè sibi sufficere, si gratissima Dei voluntas in se perficeretur, & ipse coram Deo purus intrinsecus esse, ei que placere posset.

Dixit Dominus ad sanctam

15. Catharinam: *Volo te velle, quod omnes pœne, quibus homines in mundo affliguntur, in voluntate consistunt; quia si voluntas esset ordinata, & concors cum voluntate mea, careret quodammodo pœna. Quamvis enim is, qui hac sancta ordinataque voluntate præditus est, sentiat laborem ac dolorem, quidquid tamen amore mei sponte patitur, quasi sine pœna portat. Liberrimè enim illud sustinet, considerans & sciens, meam esse voluntatem atque permissionem, ut patiatur. Mens eius in quovis dolore corporali libera est, cum voluntas ipsius in omnibus sit conformis & unita voluntati meae. Omnino ex voluntate procedit & dependet afflictio sive pœna: quia homo affligitur vel habendo quod habere nollit, vel non habendo quod vellet habere. Igitur ablata voluntate propria, spiritus hominis tranquillus est, & pace gaudet.*

Pœna omnes in voluntate inordinata consistunt, & nemo laeditur nisi à seipso, seu à prava sua voluntate. Tract. 1. cap. 45. & tract. 2. c. 121.

EADEM virgo Catharina aliquando in ecclasi posita, videbat & perspicuè cognoscebat, quod Dominus Deus, qui est summa bonitas, ex ineffabili charitate hominem creavit, quodque in eadem charitate & amoris flagrantia omnia homini præstat, huc evenire permittit, videlicet consolationes & tribulationes; donans has & illas, ut hominis saluti provideat, non alio respectu. Vnde multum cæci atque insipientes sunt, qui opera vel iudicia Dei reprehendunt, & scandalizati perturbatique propter illa quæ eueniunt, murmurant adversus Deum. Beati verò sunt qui sanctam Dei providentiam intelligentes, atque credentes, omnia de paterna manu Domini humiliter tanquam optima recipiunt, & pro illis gratias agunt, firmiterque in Deo semper sperant & confidunt.

1. Omnia in salutem nostram dispensat divina providentia. Tract. 2. c. 121.

Monile Spirit.

2.
Resignationis bonum.
Lib. 3.
Infin. c.
33.

Sancta Gertrudis audivit à Domino, *piam quamque & fideliem animam debere propriam voluntatem suam Deo funditus resignare, plenè se committendo beneplacito illius, & indubitanter confidendo de benignissima pietate ejus, quòd ipse in omnibus suam operari velit salutem.* ^a Hinc cùm ei aliquando appareret Jesus sponsus amabilis, ferens in dextera sua sanitatem, & in sinistra infirmitatem, monensque ut eligeret quam veller, ipsa ab utrisque manibus Domini se avertens, dixit: *Domine, ego toto corde desidero, ut non meam voluntatem respicias, sed tuum beneplacitum in omnibus perficias.* Proximus qui Deo placere desiderat, tam secunda confidentia se totum & omnia sua divinæ dispositioni committere debet, ut etiam amet nescire quid circa ipsum Dominus agere velit, quòd puriùs divinæ voluntatis beneplacitum in se sciat esse perfectum.

3.
Offerenda est Deo, velut omnium Domino, clavem seu potestatem cordis & propriam voluntatem.
Lib. 4.
Infin. c.
23. & 31.

Dixit ad eandem virginem

^a Multa & pulchra pro hac & sequenti revelatione, quæ est nobilissima indifferentia voluntatis in Deum ad omnia resignata, inveniet pius Lector apud R. P. Ieremiam Drexelium Heliotropii lib. 1. cap. 1. qui addit: S. Gertrudem trecentis sexagies quinquies Orationem jaculatoriam quotidie pro ista indifferentia recitare solitam: quod in Praxin Rosarioli resignationis propriæ voluntatis à piis viris jam redactum est. Ex hac eadem revelatione hortatur infirmos ad indifferentiam R. P. Alfonso Rodericus Exercitii perfectionis parte 1. tract. 8. cap. 7. & 18. Vide eundem ibidem cap. 14. & R. P. Cornelium à Lapide super Threnos Jerem. cap. 3. v. 39. *Quid murmuravit homo vivens, vir pro peccatis suis?*

Gertrudem Dominus: *Qui vult ut ad ipsum liberè veniam, debet mihi clavem propriæ voluntatis resignare. Quòd si ex humana fragilitate contigerit eum resumere clavem mihi consignatam, perficiendo in aliquo voluntatem propriam; hoc statim per pœnitentiam diluat, suamque voluntatem iteratò mihi resignet; & suscipiet eum dextera misericordie mee, deducetque cum inestimabili honore ad regnum claritatis aeternæ.*

Monile Spiritus

Beatus Augustinus ait: *Potest homo aliquid proprium velle, Deo aliud volente. Conceditur hoc humane fragilitati, conceditur humane infirmitati. Difficile est, ut non tibi contingat aliquid proprium velle. Sed cogita Deum supra te esse, te infra illum; illum Creatorem, te creaturam; illum Dominum, te servum: & te corrigens, voluntatemque tuam voluntati eius subjiciens, dic cum Christo: Non quod ego, sed quod tu vis, Pater. Ita enim non distorsus, sed rectus corde eris.* Vnde sancta Gertrudis divinitus inspirata, legit aliquando * trecentis sexaginta quinque vicibus hæc verba Evangelica; *Non mea, sed tua voluntas fiat, amantissime JESU.* quod etiam sensit Domino plurimum placere.

Propria humana voluntas Deo subjicitur. S. Asp. sup. d. 1. c. 1.

Legimus de eadem virgine Gertrude, ^b quòd neque pericula,

* Tot sunt dies in anno.

Pius in Divinis Lib. 3. Infin. c. 27.

^b De quatuor istis revelationibus S. Gertrudis à Deo factis, & varia praxi omnimodæ indifferentiæ ad divinam voluntatem, cum fructu consulat pius Lector denuò R. P. Ieremiam Drexelium, præter ante dicta in Amussi lib. 2. c. 8. §. 2. & Heliotropio lib. 4. cap. 1.

Lib. 3. Infin. c. 27.

Monile Spirit.

cap. 1. & R.P. Alfonsus Rodericium Exercitii parte 1. tract. 8. cap. 12. Adeundus etiam R. P. Antonius Sucquetius Viæ vitæ lib. 3. c. 21. facie 761. & R. P. Cornelius à Lapide super 1. Petr. 5. v. 7. *Omnes sollicitudinem vestram proficientes in eum, quia ipsi est cura de vobis.*

neque tribulationes, neque damna rerum, neque impedimenta alia, sed nec dilecta quidem vel defectus proprii, constantem securamque confidentiam, quam ad benignissimam Dei misericordiam retinebat, unquam in illa obscurare potuerint. Certissime enim confidebat, tam adversa, quam prospera omnia, sibi in bonum divina providentia converti. Et huic virgini Dominus aliquando dixit: *Secura illa confidentia, quam quis erga me habet, credens me revera posse, scire & velle sibi in omnibus fideliter adesse, transfugerat cor meum, tantamque vim facit pietati mee, ut nullatenus possim huiusmodi homini abesse vel deesse.*

6. Ad sanctam Mechtildem ait Dominus: *Mihi valde gratum est, ut homines in bonitate mea confidant, & de me presumant. Nam quisquis in me humiliter confisus fuerit, ac mihi bene crediderit, ego & in hac vita illi adero, & post mortem supra omne meritum ei benefaciam. Quantum quis mihi credere, & de bonitate mea pie presumere potest, tantum & in infinitum amplius obtinebit: quia impossibile est hominem non percipere, quod sanctè credidit & speravit. Ideoque, utile homini est, ut magna sperando à me,*

In Dei benignitate humiliter confidendum. Lib. 3. Spirit. grat. c. 4.

michi bene credat. Ipsi verò Mechtildi quærenti à Domino, quidnam potissimum credere deberet de ineffabili ipsius bonitate: respondit Dominus: † Certa fide crede, quòd ego te post mortem suscipiam, sicut pater filium suum charissimum, quodque nullus unquam pater tam fideliter cum unico nato suo hereditatem suam divisit, sicut ego omnia bona mea & me ipsum tibi communicabo. Quicumque hoc de bonitate mea firmiter & cum humiliter charitate crediderit, beatus erit.

† Hanc filialem fiduciam erga paternam Dei de nobis curam ac providentiam, citat & variè exornat R. P. Alfonsus Rodericium Exercitii perfectionis parte 1. tract. 8. c. 10. & R. P. Cornelius à Lapide in Ieremiam loco paulò antè citato.

Monile Spirit.

CAPUT XII.

De felici morte.

1. Moriturus servus suus adest Dominus, quàm sollicitus ne perdat, quod ipsi charum est.
2. Idem ostenditur.
3. Mirabilem fiduciam præstat Deus sanctis mentibus contra mortis timorem.
4. Indifferentia piorum sive ad vitam, sive ad mortem, prout Dei gloria magis expedit, acceptandam.
5. Mors piorum somnus est, impiorum verò introitus duntaxat ad veram mortem.
6. Contra mortis metum armet se pia conscientia dulcibus Christi promissis, Sanctorumque exemplis.
7. Moriturus munit se 1. Sacramentis: 2. Precibus Sanctorum: 3. Meritis Christi: 4. Perfecta resignatione in beneplacitum Dei.
8. Utilius est, magisque suadendum morienti ut exerceat actum charitatis quàm retractationis peccatorum.
9. Verba pia fiduciam morientium auribus ingerenda.
10. Sancta Maria & omnes Sancti cultoribus suis moriturus auxiliaturi assistunt.

ORABAT aliquando eadem pia persona, dicens: *Amanissime Deus, rogo te, ut in extremis eius*

I. Insuper, qui bene vixerunt, adest Dominus. Lib. 3. Spirit. grat. c. 44. Nota.

purges

Monile Spirit.

purgeseam, doneſq; et ſecuritatem & fiduciam perveniendi ad te. Ad quod Dominus: Quis prudens merces ſuas, & bona iam ad portum perducta, ſponte in mare abjiceret? Ego igitur ubi animam eius, quam inter varias tempeſtates ſæculi cuſtodivi, ad portum vitæq; terminum deduxero, & de ea ſecundum beneplacitum meum diſpoſuero, etiam cum gloria illam aſſumam.

2. Simili conſolatione. Lib. 4. Spirit. grat. c. 14.

Rurſum orans Mechtildis Deum, ut & alteri cuidam feminæ pietati deditæ in extremis vitæ adeſſe, certitudinemque ſecum manendi dare dignaretur, tale accepit reſponſum à Domino: *Qui ſapiens eſt, aurum cum labore acquiſitum, ſibiq; valdè charum, non proiicit. Et ego illam, pro qua tu oras, humanitate mea ſanctificatam, atque ſpiritu meo in Baptiſmate vivificatam, in æternum non derelinquam.*

3. Fiducia purarum mentium in morte, eſt ſingulare Dei donum. Lib. 1. Spirit. grat. c. 35.

Hæc ipſa virgo Mechtildis, colloquens cum Domino, ait: *Quid eſt, dulciſſime DEUS, quòd dum ego me morituram cogito; parvam aut nullam inde lætitiã concipio, cum tamen plurimi magno cum gaudio & deſiderio horam illam præſtolentur? Reſpondit Dominus: Hoc fit diſpenſatione mea: quia ſi tu mori deſiderares, in tantum cor meum divinum deſiderio tuo alliceres attrahereſq;, ut tibi, quòd cuperes, negare non poſſem. Et illa: Quid item eſt, quòd ego, licet miſerabilis, dum me morituram recordor, non expaveſco, cum*

tamen quandoq;, valde perfecti mori timeant? Cui Dominus: Quare timeres tu, quæ cor meum in pignus æterni fœderis, & in domum reſugii ſempiternamque habitacionem accepisti?

Beata Gertrudis ex firma confidentia, quàm erga Dei bonitatem habebat, ſæpenumerò mori deſiderabat; & rurſum divinæ voluntati ita erat unita, ut æquè parata eſſet adhuc vivere ſicut mori, juxta Dei beneplacitum. Ipſa itaque aliquando iter faciens, cum conſcenſo monte quodam ad decliviõra loca deciſiſſet, exhilarata in ſpiritu dixit ad Dominum: *O bone JEſu, quàm benè tecum ageretur, ſi caſus iſte mihi dediſſet occaſionem celerius ad te perveniendi! Et hiſ qui aderant percontantibus, an non formidaret mori, non munita Sacramentis, reſpondit: Ego* quidem toto corde opto ſalutiſeris Sacramentis muniri antequam moriar: verum tamen ipſis confidenter præſero Domini Dei mei providentiã ac voluntatem: & ſive ſubita, ſive proluxa morte ille me hinc exire voluerit, voluntas eius mihi grata erit. Nam qualicunq; obitu ex hac luce migravero, ſpero Dei miſericordiam nunquam mihi deſuturam, ſine qua ſalutem conſequi nequeo. Hinc eadem Gertrudis ante mortem ſuam allocuta eſt Dominum verbis huiusmodi: *Quamvis, Domine mi, præ omnibus deliciis mihi optabile & incundum ſit, ut è carne carnis educta, tibi adiungar:**

ſi tamen

Monile Spirit.

4. Pia & reſignata indiſſerentia volũtatis ad mortem, per æquilibrium voluntatis in tranquillitate perſonæ. Lib. 1. Inſtit. 71.

*Ergo & præſcripto Eccleſiæ, morituræ Sacramentum muniri tantum quòd in potestate atque dolo fieri non potest. Hinc eadem Gertrudis ante mortem ſuam allocuta eſt Dominum verbis huiusmodi: Quamvis, Domine mi, præ omnibus deliciis mihi optabile & incundum ſit, ut è carne carnis educta, tibi adiungar: ſi tamen

Monile Spirit. si tamen velles me hic manere, eligerem usque ad diem iudicii in extrema miseria ad laudem nominis degere. Quam voluntatis resignationem Dominus declaravit sibi gratissimam esse.

5. *Mors piis somnus est; at impiis inanium est & janua omnium in aeternitate dolorum.*
 Christus dixit ad Birgittam de quadam infirma: Noli timere filia, non morietur ista, cujus opera mihi placent. Cumque illa esset defuncta, iterum ait Filius DEI: Ecce, charissima, verum est quod dixi: neque enim ista mortua est, sed vivit, quia gloria ejus magna est. In his qui iusti sunt, separatio animæ à corpore non est nisi somnus, quia ipsi evigilant in aeterna vita. Illa verò dicenda mors est, quando anima à corpore separata, vivit in aeterna morte & damnatione. Qui amat prosperitatem mundi, & non agit gratias Deo; & dissolutè vivens moritur in voluntate peccandi; is malè moritur, etiam si tranquillam mortem habeat. Qui verò diligit Deum toto corde, etiam si multis modis affligatur, & longa infirmitate gravetur, & horrenda, cruciabili atque despecta morte è corpore exeat; is vivit & moritur feliciter: quia tribulatio & mors aspera in electis minuit vel dissolvit poenam peccato debitam, & auget coronam. Malè mori non potest, qui benè vivit.

6. *Contra mortis metum cogitanda promissa Christi.*
 Omnino mors iustis est portus quietis, ut ait beatus Ambrosius. Hunc portum aspiciebat sanctus Simeon, quando tenens puerum JESUM, & desiderans jam li-

berari atque educi è carcere corporis, dicebat: Nunc dimittis Domine servum tuum in pace. Sed aliquis fortè ad horam mortis adductus, dicit se non esse justum, nec posse aut debere sperare quod iusti sperant. Qui hoc dicit, credit in Christum qui iustificat impium, & humilis bonæque voluntatis sit: ita enim per fidem ac veram dilectionem conjunctus Deo, justus gratiâ Dei erit. Quòd si pius homo, ob ipsam mortem imminentem, sentit se ex infirmitate contristari ac trepidare; huiusmodi tristitiam & formidinem projiciat in Deum, eique se resignet, ac certam spem erga eum concipiat. Ut autem faciliùs mitiget merum mortis, revocet ad memoriam verba Unigeniti Filii Dei (qui est aeterna Veritas) dicentis in Evangelio, Ego sum resurrecto, & vita. qui credit in me, etiam si mortuus fuerit, vivet: & omnis qui vivit, & credit in me non morietur in aeternum. Ruminetitem hæc verba Pauli Apostoli: Sive vivimus, Domino vivimus: sive morimur, Domino morimur: sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus. Pentet etiam quàm voluntarij ad moriendum fuerint antiqui iusti cum nondum janua regni cælestis esset aperta. Vnde legimus in fine Deuteronomii, quòd cum populus Israëliticus jam vicinus esset terræ promissionis, Dominus dixerit ad Moysen qui populum illum ducebat: Ascende in montem Nebo, & vide ter-

Monile Spirit. Luc. 23

Ioan. 11

Rom. 14

Et resignatio Sanctorum ad mortem, etiam ante portam cæli, per Christi passionem, reservatam. Deut. 31

T t

ram

Monile Spirit. ram quam ego tradam filius Israël. Vi-
debis terram, & non ingredieris in eam,
sed iungēris populis tuis, sicut mortuus
est Aaron frater tuus in monte Hor, &
appositus est populis suis: quia præva-
ricati estis contra me in medio filiorum
Israël, ad Aquas contradictionis. Ubi

Deut. 34. hæc verba: Ascendit ergo Moyses su-
per montem Nebo, mortuusque est ibi,
jubente Domino. Ecce quāam resignato
animo juxta beneplacitum DEI mortem excepit Moy-
ses amicus Altissimi. Non transi-
vit quidem ad terram illam visi-
bilem: sed in invisibilem & me-
liorem receptus est, videlicet in

* Lim-
bus Pa-
trum,
feu sin^o
Abrahę,
erat re-
septacu-
lum san-
ctorum
morien-
tium in
Vetere
Testa-
mento.
Luc. 16.
7.
Moritu-
rus quid
agat.

* secretum sinum pacis & lim-
bum, in quo iustorum animæ in
magna tranquillitate requiesce-
bant. Si antiquitatem parati fue-
runt mori, nos certè modò quan-
do per Christum aditus patrię cę-
lestis referatus est, non involun-
tariè debemus mortem sustinere.

Moriturus quisque retineat
firmiter Catholicam fidem, &
sanctè suscipiat Sacramenta Ec-
clesiæ, si ea obtinere potest: ac
meritis Iesu Christi magis quàm
suis innitatur. In precibus & pie-
tate beatę Marię virginis alio-
rumque Sanctorum satis confidat
Crucifixi Iesu imaginem sibi ante
oculos statuatur, & ineffabilem
illam charitatem, quā Dominus
noster pati morique voluit, mem-
oriā repetat, atque ita se totum in
patentia & cruenta illius Vulnera
demittat ac reclinet, obsecrans
eum, vt in eisdem sacris Vulneri-

bus omnia sua peccata delere
dignetur. Offerat seipsum Do-
mino ad perferendum pro eius
gratissimā voluntate, ex vero
amore, omnem languoris acer-
bitatem, atque ipsam mortem, &
quidquid Dominus ei in tempore
a & æternitate immittere volue-
rit. Si ita egerit, si seipsum ex
integro diuinę voluntati resignauerit,
humiliter, amorosè & plenè
confidens in immensa Dei
miseriordia ac bonitate, fieri
non poterit vt mala morte mori-
atur. Mors eius erit pretiosa in
conspectu Domini, etiam si ipse
solus omnia totius mundi pecca-
ta commisisset. Quilibet talis
morte præsentem meritò gaudere
debet, quòd pulcherrima anima
ipsius (quæ est purus, rationalis
ac Deiformis spiritus) absoluetur
ab hoc misero grauique carcere,
vt deinceps sine impedimento
fruatur suā beatitudine. Nul-
lum omnino utilius exercitium
homo in extremis habere potest,
quàm vt liberè sese voluntati Dei
permittat, atque ex pura dilectio-
ne ad eum conuersus, benignitati
illius firmiter confidat.

a Hæc est resignatio perfectorum, offer-
rentium sese Deo ad omnia, quæ, salvo gra-
tiæ statu, etiam in altera vita ab iis subiri
volent.

b Quidam Dei amicus inter-

b Hominem moriturum per varias pra-
xes similes hisce Blossianis docet & solatur
R. P. Ieremias Drexelius toto suo Aeterna-
tatis Prodomo, & hunc 8. ac 9. s. cum egre-
gio Blossii elogio profert cap. 3. s. 4. De
tempore autem quo contritio in vita &
morte & post mortem durare debet, dispu-
roga-

Monile
spiritu-
ale.

pc. 311.

pc. 312.

Quæ-
ritur, ut
sunt in
casu con-
donata
particu-
lariter
in morte
relegi-

Monile Spirit. tanta, an potius actum amorem & resignationis amorose exercendi.

tant Scholastici apud D. Thomam 3. parte Supplemento q. 4. art. 1. 2. 3. ubi monet D. Thomas, ob actus poenitentia non esse omittere officia aliarum virtutum magis necessaria.

rogatus, quidnam morti proximus facere vellet, si multo tempore in grauibus peccatis vixisset, respondit: Si quadraginta annis semper in peccatis vixissem, & tempore resolutionis mea instante, peccata mea pure confessus essem, atq; cum perfecto amore ex fundo cordis mei saltem spatio unius Salutationis Angelicae me ipsum in Deum ita recipere possem, ut revera totus ad ipsum conversus, & ab omni peccato averfus inveniret: tunc nimirum sicut purus atque innocens ^a ex hac luce migrarem. Si vero non nisi unum peccatum admissem, & contritus, dolens, mœrensq; post confessionem ritè factam hinc exirem: tunc utique ^b sicut poenitens morer.

9. Dominus quibusdam amicis suis revelare dignatus est, quòd verba illa quæ mox subjiciemus, morientium auribus ingesta, & coram eis recitata, vel ab eis piè prolata cogitatave, miræ virtutis sint, aded ut nullus fidei Catholicæ cultor perire possit, si in extremis constitutus, vero integroque corde ea verba humiliter ^c pronuntiare, aut apud se revol-

^a Liber omni reatu, etiam poenæ, si actus amorosæ conversionis in Deum charitati sufficienti, ad delendam poenam, informatus sit.

^b Ob dolorem non tam sufficienti charitate informatum.

^c Supponitur moriens verba ista ad DEVM proferte ex fundo cordis verè contriti.

Monile Spirit. vere potuerit. Sunt autem ista: Domine DEUS, ego sum miser ille, quem tu pro paterna bonitate tua creasti, & per ignominiosissimam mortem Unigeniti tui de potestate inimici redemisti: tu solus imperiū & dominium in me habes, meq; salvare potes secundum immensam misericordiam tuam, in qua spero & confido.

Deipara Virgo Maria ait ad virginem Mechtildem: Ego omnibus, qui mihi piè & sanctè deserviunt, volo in morte fidelissimè tanquam mater piissima adesse, eosq; consolari ac protegere. Similiter & alii Sancti indubitanter parati sunt in hora mortis succurrere his, qui eos speciali devotione venerantur & invocant.

CAPUT XIII.

De poenis Purgatorii.

1. Purgatorii poena mitigantur per B. Virginis intercessionem.
2. Angeli animas in Purgatorio constitutas solantur.
3. Bona voluntas, quæ fuit in vita, fulcrum est animæ in Purgatorio.
4. Tormenta Purgatorii ineffabiliter sunt majora, quàm omnes hujus sæculi poenæ.
5. Anima defunctorum juvantur Sacrificiis suffragiisq; vivorum, & precibus Calitum.
6. Purgatorium desiderii, sive amoris.
7. Magna virtus orationum pro defunctis piè susarum.
8. Quanta sit poena animæ in Purgatorio divinam visionem, à qua retardatur, desiderantia.
9. Vermis conscientia etiam in Purgatorio affligit.
10. Anima sancta nollent cum maculis intrare beatitudinem, donec ab eis purgentur, ut satisfiat iustitia Dei.
11. Cupiunt enim in se peragi opus divine iustitiae, licet poenas suas non ament, sed ab eò liberari cupiant.

Monile
Spirit.

1.

B. Virgo
Maria
advoca-
ta est a-
nimarum
Purgato-
rio.
Lib. 4.
Revel.
c. 138.

AVDIVIT † sancta Birgitta ip-
sam beatam Dei genitricem
virginem Mariam dicentem: Ego
sum Mater Dei, & Mater omnium
qui sunt in Purgatorio: quia omnes
pœna quæ debentur purgandis pro
peccatis ipsorum, per preces meas,
qualibet hora, aliquo modo mitigan-
tur. Mater sum omnium iustorum,
& etiam omnium peccatorum emen-
dare se volentium, quos defendere,
& ab omni periculo salutis eripere
non cesso.

2.

Sancti
Angeli
fideles a-
nimas in
Purgato-
rio solan-
tantur,
& hoc
horribili
visione o-
stendi-
tur.
Lib. 4.
Revel.
cap. 48.

Sancti quoque Angeli (ut bea-
ta Mechtildis ait) animabus in
Purgatorio detentis lumen cog-
nitionis, subsidiumque & sola-
men præstant. Unde sancta Bir-
gitta vidit animam cuiusdam Re-
gis, qui malè quidem vixerat, sed
in ultimo vitæ articulo gratiâ
Dei præventus, ita apud se cogi-
taverat: *Veni mihi, quia nimis au-
dacter semper offendi Creatorem
meum! Unam mihi concederetur
saltem una horula, in qua possem
integrè converti ad Dominum, & ei
gratias agere pro beneficiis ipsius!
Magis me angunt peccata quæ con-
tra Deum commisi, quam dolor quem
in carne mea sentio. Etiam si nun-
quam ad calum perventurus essem,
vellem tamen benignissimo Redem-
ptori meo servire.* Hinc Christus
iudex ait ad diabolum & ad An-

gelum animæ Custodem: *Tu dia-
bole turbabis hanc animam, sed tu
Angele meus consolaberis eam, do-
nec ad claritatem gloriæ perduca-
tur.* Ipsi quoque animæ dixit: *Tibi
permittitur ut ad Angelum sanctum
respicias, & consolationem ab eo re-
cipias, sisq; particeps Sanguinis
mei, & orationum Matris meæ, atq;
Ecclesie sanctæ.* Itaque diabolus
dicebat animæ quam cruciatus e-
rat: *Quia venisti in manus meas,
cibus bonisq; malè acquiritis
plena, ego te nunc evacuabo præ-
lo meo. Tumque collocans ca-
put Regis inter genua sua prælo
similia, stringebat illud fortissi-
mè, donec tota medulla cerebri
in modum folii fieret tenuis. De-
inde iterum ait ad animam: Quia
locus, ubi virtutes esse debuerant,
vacuus in te est, illum ego imple-
bo, atque ita inferens quasi fistu-
lam follis in os Regis, insufflavit
validè, aded ut venæ & nervi Re-
gis fetido horribilique vento re-
pleti, miserabiliter rumperentur.
Rursum diabolus dixit animæ:
Quia in subditos tuos (qui quasi
filii tui esse debuerant) fuisti imi-
fericors, & eos pupugisti, brachia
mea serpentibus similia constri-
ngent laniabuntque te acerbissimè.
Cum autem ipse diabolus iterans
prædictas pœnas vellet eas aggra-
vare, vidit Birgitta Angelum Dei
extendentem manum, & prohi-
bentè, ne eas sicut prius aggrava-
ret. Ad hunc modum in qualibet
pœnarum repetitione Angelus
pœnas mitigabat. Anima verò
post*

Monile
Spirit.

† Quæ hic miranda adducuntur cap.
13. de Purgatorio, passim reperiet pius Le-
ctor in sanctis Patribus nominatim & ver-
batim citatis apud Scriptores controversia-
rum modernarum, Bellarminum, Hosium;
Coxium, Fevardentium, & alios; imò & a-
pud ipsummet R. D. Blosium, partim in Col-
lyrio, partim in Facula, partim alibi.

Monile
Spiritus.

post quamlibet pœnam elevabat oculos ad Angelum, nihil dicens, sed gestu suo indicans se consolationem ab eo accipere, ac citius fore liberandam.

3.

Anima
in Purga-
torio sus-
tinetur
à bona
volunta-
te quam
in vita
habuit.

Apparuerunt beatæ Gertrudi aliquæ animæ purgandæ in specie teterrimorum bufonum horribiliter in seipſis ardentium. Apparuit eidem & anima cuiusdam militis ante annos quatuordecim defuncti, in figura immanis bestię super ^a os inferni constitutæ, & uni stipiti innitentis; quæ pœnas infernales in se recipiens, dirissimè torquebatur. Intellexit Gertrudis, stipitem quo anima (ne in infernum rueret) sustentabatur, designare bonam voluntatem, quam interdum (licet raro) miles iste adhuc vivens habuerat.

4.

Purgato-
rii tormen-
ta atro-
ciora sũt
quàm quod
quid homo
in hac
vita pati
potest.

Monachus quidam admodum pius, cum in mentis excessu positus, vidisset tormenta Purgatorii, reversus ad se dixit: *Nulla hominis lingua exprimere, nulla æstimatio concipere potest varietatem, multiplici-^a tatem & gravitatem suppliciorum, quibus (me afficiente) purgandi subdebantur. Testis mihi est Deus, quia si quis me & cunctos charos meos affecisset omnibus iniuriis ac pœnis quæ possunt homini in hac vita irrogari, vel etiam occidisset, & viderem eum deputari tormentis à me conspectis; ego mil-*

^a Doctores quosdam asserere, eundem esse ignem Purgatorii & inferni, tradit R. P. Ioan. Præpositus in 3. par. D. Thomæ Supplemento q. 11. dubio 3.

lies (sifieri posset) mortem pro eius ereptione subire paratus esse, ^b adeo pœnæ illa quas in Purgatorio vidi, excedunt mensuram & modum cuiusvis doloris angustia amaritudinis ac miseria huius vitæ. Verumtamen qui ibi tam dirè cruciantur, paulatim ad tolerabiliora tormenta transeunt. Hæc ille.

Monile
Spiritus.

Vidit sancta Gertrudis animam cuiusdam viri monastici Ordinis, sibi benè noti, quasi sedentem ad mensam quamdam mœrenti animo, & vultu deiecto, utpote nondum purgatam, nec dignam quæ iucundâ contemplatione Dei frueretur: in qua quidem mensa præsentabantur omnia quæ pro eadem anima fiebant in celebratione Missarum id cantu Ecclesiastico, in orationibus, & alijs pijs operibus; atque ex his anima mirificè confortabatur. Dominus etiam propriâ benignitate & intercessorum supplicatione permotus, aliqua semper addebat, quorum virtute anima illa plurimum roborata releuataque lætabatur. Similiter & beata virgo Maria videbatur aliqua apponere, ut maiorem consolationem reciperet anima, quæ, cum adhuc esset in corpore, allam præcipuâ devotione coluebat. Itidem quilibet Sanctorum, quibus anima aliquid specialis venerationis exhibuerat in terris,

5.

Sacrificia
& suffra-
gia pro
defunctis
ad levand-
as pœ-
nas Pur-
gatorii.

^b Ex omnibus antiquis Patribus unus eligatur sanctus Augustinus, ita de Purgatorio sentiens in Psalm. 37. ad 1. Corinth. 3. *Quia dicitur, Salvus erit, contemnitur ille ignis: gravior tamen erit ille ignis, quam quidquid potest homo pati in hac vita.*

T t 3

non-

Monile
Spiritus.

nonnulla super mensam adiciebat, prout ipsa anima corpori coniuncta, maiori vel minori devotione ac labore promeruerat. Ex quibus omnibus eadem anima de hora in horam magis magisque; serenata, coepit etiam magis ac magis levare oculos ad gratissimum lumen Divinitatis: quod irreverberato intuitu inspexisse, est revera omnium gravaminum tristem memoriam deposuisse, & omnium bonorum omniumque gaudiorum abundantiam invenisse.

6. Purgatorium a-
moris seu
desiderii,
in quo est
paena
damni,
sed non
paena
sensus.
Lib. 4.
Revel.
c. 127.

† Beata virgo Maria apparens sanctae Birgittae oranti pro quodam praeclearae virtutis & probatae vitae Eremitae, cuius corpus exanime delatum erat in templum ut sepeliretur, dixit: *Filia, huius Eremitae amici mei anima, de corpore egressa, mox peruenisset in caelum, si in morte perfectum habuisset desiderium pertingendi ad praesentiam Dei eiusque visionem: quod quia non habuit, detinetur nunc in Purgatorio desiderii, ubi nulla poena est, nisi solum desiderium perveniendi ad Deum. Scito tamen ipsam introducendam in caelestem gloriam antequam corpus eius recondatur in terra.*

7. Efficacia
orationis
pro de-
functis.

In die Resurrectionis Dominicae virgo Gertrudis aliquando orabat pro animabus in Purgatorio detentis, & mox plurimae ad preces eius a poenis liberatae,

† R. P. Ludovicus de Ponte de hac Revelatione multa & pia & pulchra meditatatur parte 1. meditatione 26. puncto 2. & parte 5. medit. 34. puncto 1.

atque ad refrigeria valde amena translatae fuerunt: quas cum illa videret nondum euectas esse ad plenam beatitudinem, rursus oravit, & statim aeternis gaudijs conjunctae sunt.

Anima cuiusdam iuuenis Comitis post mortem apparuit sanctae Mechtildi: a qua interrogata, vtrum poenam aliquam sentiret, respondit se nullam poenam sentire, nisi quod amantissimum Deum suum non videret, quem ingenti & ineffabili desiderio conspiciere cupiebat. Dicebat enim, quod anima mole corruptibilis carnis adhuc gravata, multum impeditur necessitatibus corporalibus, nunc comedendo, nunc dormiendo, nunc aliud faciendo, nunc cum hominibus conversando: sed anima pia quae carne soluta est, quia Deum summum bonum iam magis cognoscit, inestimabili eius flagrat desiderio. Doctores autem eximij asserunt, etiam hoc ipsum, quod anima corpore exuta retardatur a visione Dei, esse admodum graue & molestum: sicut dicit Scriptura, *Spes quae differtur, affligit animam.* Audiuit etiam Mechtildis memoratam Comitis animam canentem haec verba: *Scio Domine, quia morti me tradidisti ad salutem, gaudium & consolationem meam. Cui illa: Quis te verba ista canere docuit?* Respondit anima: *Ea quae ad laudem Creatoris mei pertinent, ego scio.*

Eadem

Monile Spirit.

9. *Mordet & rodit animas vermis conscientia, etiam in Purgatorio.* Lib. 5. Spirit. grat. c. 9.

Eadem virgo Mechtildis aliquando in spiritu perducta est in hortum amœnissimum cælo vicinum, ubi erat copiosa multitudo animarum, quæ non aliam pœnam sustinebant, quàm vermem conscientia unamquamque jugiter arguentis, quòd benignissimo atque dulcissimo Deo suo fidelis non fuerat, unde & ad eum post mortem absque impedimento pervenire non promeruerat. Qui quidem vermis animam non deserit, donec illa intret in plenum gaudium Domini sui. Orate igitur ipsa Mechtilde, evolarunt prædictæ animæ cum magna exultatione ad gloriam beatitudinis æternæ. Et cum deinde Dominus ostenderet eidem Mechtildi tormenta Purgatorii, ipsa rursus oravit, & mox multæ animæ è pœnis translatae fuerunt cum gaudio in amœnum illum hortum.

10. *Nihil inquinatum intrat calum, ideo que anima non plene purgata non lunt cum maculis calum intrare, sed ultra optant ignem Purgatorii ex Dei justitia subeundum.* Lib. 5. In an. c. 8.

† Cum quædam virgo monasterii beatæ Gertrudis, post juvenilem ætatem in virtutibus sanctæ Religionis peractam, defuncta esset, vidit eam ipsa Gertrudis in magna luce & vario ornatu adstare JESU Christo: quæ tamen tanquam sponsa verecunda vultu demittens, nitebatur se subducere, non ausa levare oculos ad gloriam divinæ majestatis. Hinc Gertrudis zelo pietatis.

† Revelationum hanc §. 10. & §. 11. adducit R. P. Cornelius à Lapide ad Apocalypseos cap. 21. §. 27. Non intrabit in eam aliquod co inquinatum.

triducta, dixit ad Dominum: *Eja benignissime DEVS, quare hanc filiam tuam non suscipis inter suaves amplexus tuos, sed eam tanquam alienam tibi adstare permittis?* Ad quæ verba Dominus videbatur blandissima serenitate extendere dexteram suam, tanquam amplexaturus animam. At illa cum delicata quadam reverentia subtrahebat se. Quod multum admirans Gertrudis, ait animæ: *Quare subducis te amplexibus sponsi tam amabilis?* Cui illa: *Quia nondum plene purgata sum, sed adhuc maculae aliquæ me incompositam reddunt. Etiam si omnino liber ad Cælum accessus mihi pateret, ego tamen (dictante justitiâ) memetipsam sponte subtraherem, cum sciam me tam glorioso sponso nondum convenire.* Tum Gertrudis: *Et tamen videris jam quasi glorificata.* Ad quod anima, *Illam, inquit, beatitudinis gloriam, quam Sancti ex visione & fruitione Divinitatis cum plena remuneratione obtinent, nulla anima meretur accipere, donec ab omni macula perfecte purgata, intret in gaudium Domini sui.* Matt. 25

Germana sorore prædictæ virginis in monasterio sanctæ Gertrudis defuncta, (quæ & ipsa vitam piè religioseque transegerat) vidit similiter Gertrudis animam eius in loco admodum lucido mirificè exornatam consistere: cui etiam Dominus JESUS adstabat, & quinque vulneribus suis sensus illius novæ suavitatis dulcedine recreabat, eam-

Monile Spirit.

11. *Optans anima in igne Purgatorii divinam justitiam in se partes suas agere & panarum satisfactionem exigere.*

Monile
Spirit.

eamque blandè consolabatur. Dixit itaque Gertrudis ad Dominum: *Cùm tu DEUS totius consolationis huic tam amicabilem serenitatem exhibeas, quid est quod ipsa mœstiori vultu gravamen internum pratendit? Ad quod Dñs: Ex hac mea presentia, anima quam cernis non nisi delectamenta mea humanitatis^a percipit; unde & plenè consolari non potest: sed ubi à negligentius praterita vita purgata fuerit, ego eam in presentia iucundissima Divinitatis mea perfectè consolabor. Et ista: Numquid, Domine mi, miseratio tua non prevaleret filiam tuam (cui ab infantia dederas pium cor & benignam voluntatem erga omnes homines) nunc absolvere ab omni negligentiarum impedimento? Respondit Dominus: Pietatem cordis eius, benignamq; voluntatem abundantissimè remunerabo: sed oportet (dicente iustitia mea) ut omnis macula prius abstergetur. Et quasi blandiendo tenens mentum puellæ, adjunxit: *In hoc sponsa mea libentissimè consentit iustitiæ mee: quia cum plenè purgata fuerit, gloria Divinitatis mee iucundissimè perfruetur. Ad quæ verba Domini illa benigno vultu annuit. Postea sancta Gertrude offerente sub Missa pro eadem puella salutarem Hostiam, quæ à Sacerdote**

^a Hic observa, Dominum IESU Malis in ordine ad beatitudinem viæ ostendere solam suam humanitatem, aliis etiam Divinitatem. Et illam, incompletam seu inchoatam; istam, completam & perfectam posse vocari beatitudinem.

elevabatur, dixit anima: *In b* *veritate certum esse experior, nullum, quantumlibet exiguum bonum, in homine carere remuneratione; nec ullam, quantumvis parvam culpam esse, quæ non purgari debeat ante vel post mortem. Quia enim sacram^c Communionem libenter accepi, quando in terra vivebam, nunc magnum remedium obtineo de Sacramento altaris pro me oblato. Et quia tam benignam voluntatem ad omnes homines habui, modo multò citius iuvat me oratio pro me fusæ. Insuper etiam aternam remunerationem expecto, quam in celo recipiam. Sicque sursum ferri anima videbatur, sublevata precibus Ecclesiæ. Sciebat autem (ubi ad statutum terminum perveniret) Dominum cum corona gloriæ sibi obviaturum, seque in gaudium æternum introducturum. Licet verò * purgandus quisque iustitiæ & voluntati divinæ consentiat, non tamen amat pœnas suas: sed cuperet se ita vixisse, ut jam nihil in se esset puniendum & purgandum. Mavult tamen in Purgatorio perferre pœnas cum certitudine perveniendi ad Deum, quàm adhuc esse in hac vita cum periculo peccandi in Deum.*

^b Nihil erit impunitum aut irremuneratum post hanc vitam.

^c Hoc ex Augustino observent devoti erga animas Purgatorii juvandas; quia per ea quæ quisque gessit in corpore tam pro se quàm pro animabus meretur apud Deum juvari per suffragia, quando ipse extra corpus erit in Purgatorio. Vide D. Augustinum tom. 4. lib. de Cura pro mortuis gerenda ad Paulinum cap. 1.

CAPUT XIV.

De gaudiis paradisi cælestis.

1. Anima sancta in cælesti gloria plena sunt sapientia, qua omnia vident in Deo: non tamen Deum comprehensiva visione cognoscunt.

2. Pulchritudo Angelorum, animarumq; sanctorum, & horrenda demonum deformitas.

3. Numerus Angelorum sanctorum inenarrabilis.

4. Beati communicant inter se in omnibus bonis uniuersisque peculiaribus: nec quidquam demis animarum beatitudini expectatio corporis.

5. In Deo sunt omnium rerum perfectiones, unde habere potest scala à pulchritudine & iucunditate creaturarum ad pulchritudinem excellentem Dei:

6. Cujus splendor, maiestas & amabilitas infinita est & incomprehensibilis: ob quam additur satisfactionis devota ad patriam cælestem.

1. **P**OST mortem cuiusdam virginis, sancta Gertrudis vidit animam eius in cælesti gloria exultantem: à qua cum multa admodum præclara audisset, dixit: *Quomodo hæc omnia nosti? tu enim adhuc in corpore constituta, sensum nimis simplicem habebas.* Illa respondit: *Inde noui unde Sanctus quidam ait, Deum semel inspexisse, est omnia didicisse.* Similiter in Revelationibus beatæ Birgittæ, Deipara virgo Maria alijsque cælicius frequentissimè dicunt se omnia in Deo videre & scire. Profectò Sancti in cælo cognoscunt perfectè veritatem: cognoscunt rerum omnium naturas: vident & sciunt quidquid ad totius mundi ordinem decorumque pertinet. Hinc beatus Gregorius ait: *Anima sancte in cælo, quia intus claritatem Dei vident, nullo modo credendum est ali-quid foris esse quod ignorent.* Et quarto libri Insinuationum di-

S. Greg.
Papa lib.
4. dia.
logo. 33.
& alibi.

vinæ pietatis sive Revelationum sanctæ Gertrudis, capite vigesimo octauo habetur, quòd ipsa virgo Gertrudis viderit se præsentari Deo indutam tunicâ quadam, in qua distinctè annotata erant singula quæ ipsa in Religione benè vel malè cogitauerat, dixerat & fecerat: ita vt nec minimus quidem punctus cogitationum, intentionum, verborum & operum eius bonorum ac malorum latere posset, quem Deus & omnes Cælicolæ non perfectissimè cognoscere in luce infallibilis veritatis. Unde diuinitus intellexit, quòd cuiuslibet hominis status similiter pateat Deo & omnibus Sanctis per æterna læcula. Igitur quilibet spiritus beatus videndo essentiã Dei, videt cognoscitque omnia quæ concernunt perfectionem propriæ gloriæ, videt & cognoscit quidquid videre ac scire desiderat: non autem videt omnia quæ sunt & relucet in Deo. Nã si creatura cognosceret omnia quæ sunt in Deo, comprehenderet Deum, quod nullo modo fieri potest, cum illa sit finita, Deus autem infinitus. ^b Unde nec ipsa

Monile
Spiritus.

^a Disputant Theologi pie apud D. Thomam 1. p. qu. 12. art. 8. an in cælo ad perfectionem propriæ gloriæ plura scire aut debeat aut desideret Rex beatus, quàm Eremita Beatus. Vbi est sententia Theologorum, Beatos videre in Deo omnia quæ ad præteritum suum statum pertinet, quod facit ad perfectionem gloriæ.

^b Nulla in cælo aut terris creatura, ne quidem anima Christi, comprehendit Diuinitatem, ut docet D. Thomas, parte qu. 10. art. 1. citans S. Augustinum lib. 81. qq. 9. 24. & semetipsum 1. p. qu. 12. art. 7.

V v

qui

Monile
Spiritus.

quidem creaturarum omnium
beatissima, videlicet anima Chri-
sti, comprehendit Divinitatem
five infinitam Dei essentiam. Er-
go solus increatus Deus seipsum
plenè comprehendit atq; cognos-
cit. Ceterum quò quis in cælo
majoris meriti est, & Deum ar-
dentiùs amavit, eò limpidiùs ip-
sum intuetur, & plura in eo cog-
noscit. Ibi gloriàm Dei, quæ om-
nibus communis est, unusquisq;
haurit pro sua mensura, & quili-
bet plenus est.

2. *Incompa-
rabili
pulchri-
tudo san-
ctarum
anima-
rum, &
deformi-
tas da-
monum.
Lib. 2.
Revel.
cap. 18.*
Christus ait ad beatam Birgit-
tam: *Dum visiones tibi ostendun-
tur, si videres pulchritudinem san-
ctarum animarum, vel sanctorum
Angelorum sicuti est, cor tuum pre-
ingenti gaudiorum peretur. Si item
videres demonem sicuti est, non pos-
ses viva tam horribilem visionem
sustinere. Cernis autem spiritualia
quasi corporalia, & anima atq; An-
geli apparent tibi in similitudine
hominum; quia spiritus tuus adhuc
carne impeditus, aliter illa capere
non possit. Hinc ipse Dominus
dixit sanctæ Catharinæ: *Benè me-
ministi, quòd cum aliquando tibi in
ecstasi posita, diabolum in propria
figura velut in momento & icù ocu-
li demonstrassem, tu sensibus corpo-
ris restituta; potiùs eligebas per
viam ignitam usq; ad diem iudicii
nudis pedibus incedere, quàm rursus
illum intueri. Es tamen adhuc ig-
noras quàm sit reipsa horribilis, què
ita raptum vidisti. Tanta verò pul-
chritudo est etiam infimi civis regni
caelestis, ut totius mundi sensibilis**

*pulchritudo in unum collecta, illi
comparari nullatenus possit: clari-
tas eius longissimè excedit meridia-
nam visibilis solis claritatem.*

Quarto libro Revelationum
sanctæ Birgittæ capite undecimo
Deipara Virgo Maria dicit ipsi
Birgittæ, tantum esse numerum
beatorum spirituum Angelico-
rum, ut si computarentur omnes
homines ab Adam usque ad ulti-
mum in fine mundi nasciturum,
possent unicuique homini deputari
ad minùs decem Angeli glori-
osi. Divinus etiam Dionysius
Areopagita † scribit, numerum
sanctorum Angelorum superare
omnem numerum rerum inferiorum.
Plerique tamen Patrum existi-
mant, non plures esse Angeli-
cos spiritus in cælo, quàm erunt
beati homines finito hoc sæculo:
ita ut æqualis futurus sit nume-
rus Angelorum & hominum bea-
torum. O! quàm jucundum e-
rit conspiciere totum illum caele-
stem exercitum, & amabilem il-
lam multitudinem, gratiosa hu-
militate, suavissima charitate, in-
effabili pulchritudine, perenni-
que gloria refulgentem, ac singu-
los cæli cives perfectissimè cogno-
scere!

Deus ad beatam Catharinam
ait: *Multum ordinatè providi su-
per caelestium civium & Angelicorù*

† Cælestis Hierarchiæ cap. 14. & cita-
tur Psalmus 68. Iob 25. Dan. 7. Apoc. 17. &
aliæ sacræ Scripturæ, ac sancti Patres à Scho-
lasticis apud D. Thomam 1. p. qu. 50. art. 3.
utrum Angeli sint in aliquo magno nume-
ro.

Spiritus

Monile Spirit. spirituum charitate in vita aeterna. Non enim volui ut quilibet gustet solus proprium bonum quod à me recipit: sed ordinavi, ut bonum uni-uscuiusq; participetur ab omnibus. Volui, ut in ordinatissima perfectissimaq; charitate maior gustet bonum minoris, & è converso minor bonum maioris. Ibi & magnus & parvus perfectè gaudet, perfectamq; consolationem obtinet: quia omnes pleni sunt pro mensura sua & in gradu suo. O quàm fraterna est ista charitas, & quàm unita in me! Angeli cum ingenti letitia communi-
Dam Angelorum quam animarum beatorum. cant cum animabus beatis, & anima beata cum sanctis Angelis. Itaque omnes suavissima dilectione abundantissimè perfusi, ultra quàm intelligere possis exultant, mirabilisq; modo iubilandando gaudent in me. Quilibet cali civis videndo me Deum aeternum, videt gloriam & laudem nominis mei in Sanctis meis, & in bonis Spiritibus Angelicis, & in omnibus aliis creaturis, atque etiam in demonibus. Veritatem clarè agnoscit, & habet omnia quæ desiderare potest. Semper satiatur, & tamen fastidium nunquam patitur. Quamvis autem offensas peccantium cernat, nullum tamen neque inde neque aliunde quoquo modo dolorem habere potest, sed habet compassionem absque pœna, peccatores ipsos amando, & affectuosa charitate me jugiter exorando, ut mundo misericordiam benignè exhibeam. Voluntas Beatorum voluntati meae omnino unita & con-

formis est. Unde licet parentes adspiciant filios suos in inferno damnatos, nulla tamen compassione moventur erga illos, sed optimè contenti sunt, videntes eos cruciari tanquam inimicos meos. Desiderant quidem recipere corpora sua: sed nullatenus ipsos affligit huiusmodi desiderium, quod certissime sciunt aliquando fore implendum. Neque debes existimare quòd post resurrectionem, glorificatio corporis maiorem beatitudinem adferet anime: nam si ita esset, anima quæ in celo sunt, quousq; resumerent corpora sua, beatitudinem haberent imperfectam, quod nullo modo fieri potest: neque enim illis deest aliqua perfectio. Itaque corpus non augebit ipsi anima beatitudinem, sed potius anima illam corpori conferet ex abundantia sua. Oculus intellectus videre non sufficit, nec auris audire, nec lingua exprimere, neque cor cogitatione comprehendere, quanta sit beatitudo electorum meorum. O quale & quantum gaudium est, me clarè intueri, me dulciter amplecti, me perenniter frui, qui sum summum & aeternum bonum!

Virgo quædam Deo familiarissima plerumquedum in Deum eleuabatur, hæc tantummodò verba proferebat: O Deus meus & omnia! In Deo enim sunt omnia, & Deus est omnia, qui omnia intellectualiter repræsentat. Ab æterno omnia fuerunt

Monile Spirit. unita effusio habent quidem amoris & affectionem ab peccata & damnationem hominis, sed sine pena maiestati doloris. in Beatitudinem expectatio corporis nihil deest beatitudinæ anima. 1. Cor. 15.

7. In Deo sunt omnia; & Deus est omnia, Exod. 36.

Monile Spirit.

in Deo secundum ideam, quia in Deo immutabiliter sunt ideæ, seu intelligibiles formæ rerum omnium, & ipsa diuina essentia † est exemplar atque idea eorum omnium quæ creata & creanda sunt. Quidquid enim creat, quidquid fecit & facturus est Deus, hoc utique ex omni æternitate ab eo cognitum fuit, & sempiternè in eius incommutabili scientia manet, atque in eo relictet. O quam amabilis & desiderabilis est Deus! ipse est lux, pulchritudo, pax, suauitas, dulcedo ac bonitas prorsus immensa inuariabilis & æterna. Miramur, & meritò quidem, solis splendorem, lunæ siderumque claritatem, cælorum ornatum, ordinem elementorum, animalium multiplicitatem, colorum varietatem hortorum amœnitatem, florum elegantiam, graminum foliorumque virorem, auri fulgorem gemmarum præstantiam, corporum harmoniam, humanæ formæ & faciei venustatem; sed si invisibilia creaturarum, nempe superiorum spirituum feliciumque animarum inenarrabilem pulchritudinem conspiceremus, iam præ admiratione deficeremus. Quantum ergo admirari atque amare debemus incomprehensi-

Gradatio à pulchritudine creaturarum ut rivulus ad creatorum Dei pulchritudinem, ut fontem, juxta Apostoli cōtemplationem ad Romanos, c. I. v. 20. Invisibilia enim ipsius, à creatura mundi, per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur.

† Meditatio Theologica de hac re institui potest ex D. Thoma 1. p. qu. 4. art. 1. & 2. ubi Scholastici Doctores allegant, Exodi 33. Ego ostendam tibi omne bonum. & Psal. 49. Pulchritudo agri mecum est. & Psal. 93. Qui plantavit aurem, non audierit & ejusmodi alia; denique adferunt Rom. 11. Ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia.

bilem pulchritudinem Dei? † Nam rerum creaturarum pulchritudines aliud prorsus non sunt, nisi rivuli quidam tenuissimi ab illa summa pulchritudine, tanquam ab originali fonte, promanantes. Miramur etiam avicularum cantus, & lyrae, psalterii, citharæ, organorumque musicorum suaves sonos: miramur eximiam dulcedinem & fragrantiam quam Deus indidit melli, vino, fructibus, virgultis, floribus, herbis, aromatibus: sed ipse DEUS, à quo omnis illa dulcedo profluit, incomparabiliter & infinitè gratior atque suavior est. Melodia, odor, sapor, sunt in DEO modo quodam indicibili, superessentiali, verissimo atque perfectissimo. Planè quidquid dulcoris, decoris, excellentiæ, amabilitatis & perfectionis in creaturis sparsim ac finitè invenitur, hoc in Deo collectum, simplicissimè, & cum infinita plenitudine est. Lux ista visibilis & claritas solis, comparata divinæ luci, caligo est & tenebræ. Unde & beatus Joannes in Apocalypsi dicit, civitatem su-

Monile Spirit.

Apoc.

† Monet nos de hac de re Sapiens Sapientia cap. 13. ut videntes pulchras creaturas in cælo & terra, rapiamur ad pulchritudinem Creatoris qui fecit omnia quæ videmus pulchra: Quorum specie delectati, fiant quanto huius dominator eorum speciosior est; species enim generator hac omnia constituit. Et que illa praxis pietate & dulcedine & utilitate plenissima, quam Illustrissimus & devotione juxta ac doctrina Eminentissimus ex S. I. I. Cardinalis Bellarminus expenu privati cordis ad publicum usum producit toto illo aureo libro de Ascensu mentis in Deum per scalas creaturarum.

per-

Monile
Spiritus.

pernam non egere sole, propterea quòd splendidissimâ, serenissimâ atque jucundissimâ claritate Dei illustretur: & ibi una atque perpetua dies est, cui nulla nox succedit. Omnis item pulchritudo rerum creaturarum comparata pulchritudini increatæ, deformitas dici potest. Sic etiam dulcedo & suavitas creaturarum comparata dulcedini & suavitati Creatoris, quasi amaritudo est. Similiter omnis opulenta, nobilitas, gloria, majestas, excellentia, dignitas & perfectio hujus sæculi, collata cum opulentiâ, nobilitate, gloria, majestate, excellentiâ, dignitate & perfectione Dei, nihil est. Omnia quoque gaudia & delectationes quæ in hoc mundo percipiuntur, in comparatione purissimorum gaudiorum, perenniumque voluptatum quæ in cælo ex visione Dei ac societate Sanctorum habentur, sunt velut una aquæ guttula cum toto Oceano collata. Itaque desideremus Deum nostrum, qui solus plenè nos satiari potest: amemus summum illud & incòmutabile bonum, in quo sunt omnia bona: suspiremus ad beatam & æternam illam vitam, cui comparata præfens vita, mors potiùs dicenda est quàm vita. Et, heu! quàm imperfectè, quam debiliter, quam obscura & distracta mente hic laudamus Deum! at ibi perfecta sempiternaque laudatio est, ubi scilicet ardens, dulcis & stabilis est dilectio.

Felicissima virgo Gertrudis aliquando in spiritu intellexit, tantam & usque aded incomprehensibilem esse lucem Divinitatis, ut si quilibet Sanctorum, ab Adam usque ad novissimum hominem, tam altam & perspicuam cognitionem perciperet, quàm altam perspicuamque aliquis unquam percepit, & alter cum altero in sua cognitione non participaret, etiam si millies numerosior esset multitudo Sanctorum, adhuc tamen ipsa lux Divinitatis in infinitum superaret omnem intellectum. Idem omnino sentiendum est de pulchritudine, dulcedine & bonitate Dei, aliisque amabilibus ejus perfectionibus. Meritò itaque eadem virgo Gertrudis, degultatis utcunque in unionem divinam deliciis patriæ cælestis, exclamando dixit, & scripturæ commendavit verba ista:

O Regio illa beata & beatificans affluentiis beatitudinem, ager deliciarum, cuius minutissimum granum sufficientissimè satisfacere potest aviditati omnium electorum, in his que humano cordi desiderabilia, amabilia, & suavia possunt excogitari! O æternum solstitium, speciosa meridies, mansio secura, locus totum continens quod delectat: paradisi iucunda, undique manans rivis inestimabilium voluptatum, & alliciens florigera venustate omnigenarum amenitatum, & demulcens suavissimo sono, imò suaviter afficienti melodia intellectualium musicorum, & inebrians solventi

V u 3

dul-

Monile
Spiritus.
Majestas
Dei &
omnes e-
jus perfe-
ctiones
incompre-
hensibiles
sunt.

Exclama-
tio & ad
Spiritus
animæ in
Dei visi-
onem su-
piravit.

Monile
spiritu-
ale.

dulcedine internorum saporum, & immutans mira blanditate secretorum amplexuum! Sed quid inde balbuire conatur mea impeditior lingua? cum etiam si omnis Angelica & humana potentia in unam sonferretur scientiam, nequaquam ad plenum formare sufficeret vel unicum verbum, quo tanta rei excellentia aliqua ex parte dignè attingeretur aut exprimeretur. Hæc Gertrudis. Quodd si tam inexplicabilia virgo illa in hoc exilio percepit; qualia, quæso, percipiunt Beati cives cæli, qui Deum jam non in ænigmate, sed facie ad faciem vident? Ipse Iesus Christus Dei & Virginis Filius nos ad cælestem illam patriam perducere dignetur, qui est benedictus in sæcula, Amen.

1. Cor.
13.

† De his & alijs nonnullis reuelationum gratiâ donatis videri potest R. P. Petrus Antonius Spinellus in Throno Dei Admonitione ad Lectorem citans Blossium harum laudatorem; & R. P. Franciscus de Ribera lib. 1. Vitæ S. Matris Teresæ, multis etiam post R. D. Blossij Monile visionibus à Deo illustratæ, cap. 1. ubi has Blossianas feminas citat & laudat, & alias consimiles enumerat. Auctores quoque, qui mox in Monitiuncula nominantur, passim harum sanctarum feminarum honorificam faciunt mentionem.

APPENDIX

DE IV. SANCTIS FEMINIS

† IN PRÆDICTO LIBELLO

CREBRO MEMORATIS.

S. I.

De sancta Birgitta.

1. D. Birgitta patria, Ortus, Matrimo-
nium.
2. Peregrinationes, Romana & Ierosolymitana.
3. Canalis Dei, sur à Deo ipso vocatur.
4. Quare Deum mirandas delicias sapientis operatur in sancta mulieribus, quæ non operatur in alijs sanctoribus personis.
5. Fluvium de ore B. Birgittæ egredi visum.
6. Divini raptus ejusdem beata femina.

BEATA Birgitta parentes habuit nobilissimos, ex præclara stirpe Regum Sueciæ (quæ ultra Gothiam est) oriundos. Ipsam Dominus mox in prima ætatula visitare cœpit: quæ cum tredecim esset annorum, licet virginitatem unicè diligeret, parentum tamen imperio, & etiam Dei voluntate, adolescenti nobilissimo, qui Ulpho nominabatur, matrimonio fuit copulata, & ex eo quatuor filios totidemque filias suscepit.

Defuncto tandem marito ipsa cum Maria Magdalena optimam partem elegit; & iubente Domino patriam suam reliquit, venitque Romam. Postea ex præcepto ejusdem Domini iter Ierosolymitanum arripuit, ac deinde Romam reversa est.

Christus huic sanctissimæ mulieri post mortem mariti ipsius dixit: *Ego sum DEUS tuus qui tecum loqui volo. Non autem propter te solam, sed propter salutem omnium Christianorum tibi loquor. Tu eris sponsa mea, & ego utar te tanquam canali: quia per te gratiam meam alijs communicabo, & eis benefaciam. Videbis & audies spiritualia secretaque caelestia, & Spiritus meus manebit tecum usque ad*

Monile
Spicula

1.
B. Birgittæ
a nativitate
eius, circa
supra
& prædicti

2.
Peregrinatione
Romam
que & Ierosolymam
in itinere
viduata.

3.
Birgittæ
dicitur
esse canalis
in Deo
quia per
eam
variis
hominibus
Dei
gratia

Monile Spirit. *ad mortem. Tu quodam iure facta es mea, quando defuncto marito tuo voluntatem tuam in manus meas resignasti, fuistiq; parata relinquere omnia propter me. Ideo assumo te in sponsam mihi, ut delectationem in te habeam, qualem decet Deum habere in anima casta.*

4. *Quare Deus delictetur sapius in aliis, qui meliores perfectioresq; sunt, & diutius mihi seruiuerunt, quam tu. Sed illis respondeo, me similem esse patrifamilias diversa vina in domo sua habenti, qui interdum bibit vinum mediocre vel tennue rejecto fortiori, quia tunc ei magis illud sapit: non tamen propterea contemnit aut effundit vina meliora, sed ea ad utilitatem suam in futurum reservat. Ego quidem multos habeo amicos, quorum vita mihi melle dulcior, & sole lucidior est: attamen elegi te in sponsam meam, ut secreta mea tibi revelem, non quod illis melior sis, vel etiam comparari eis debeas, sed quia ego sic volui, qui de idiotis sapientes, & de peccatoribus iustos facio. Assumendo te ad huiusmodi gratiam non illos abicio, sed eis postea utar ad honorem meum. Itaque humilia te semper.*

5. *Quid significabat fluvius de ore Birgitta egrediens.* *Quidam eximie sanctitatis monachus, nomine Gerekinus, vidit aliquando sanctam Birgitam elevatam à terra in aëra, & fluvium de ore ejus egredientem; audivitque vocem verba ista proferentem: Hec mulier à sinibus terra veniens, propinabit innumeris*

gentibus sapientiam. Et hoc erit tibi signum: quia ipsa à Deo edocta pronuntiabit finem vitæ tuæ: unde in verbis ejus exultabis, & citius complebitur desiderium tuum, quo anhelas ad Dei visionem.

6. *Hæc Deo chara vidua de gratia sibi data loquens Domino, ait: Quando tibi placet, Domine, tu sapis corpus meum non quidem sopore corporali, sed quadam quiete spiritali: animam autem meam tunc quasi à somno excitas ad videndum, audiendum, atq; sentiendum spiritaliter. Nam quando ipsa Domina Birgitta rapiebatur in spiritu, omnes corporis ejus vires quasi deficere videbantur, sed cor inflamabatur & exultabat divina charitate. Migravit * autem feliciter ex hac vita anno ætatis suæ septuagesimo. †*

† Reuelationum sanctæ Birgittæ vindices & laudatores recensentur in magno & illustri Opere, quod in lucem emisit Reverendi Patres Ordinis sanctæ Birgittæ, hoc titulo, Reuelationes sanctæ Birgittæ olim à Cardinali Turrecremata recognita, & à Consilio Duranto Notis illustrata. Inueniet ibi Lector Bullas Bonifacii IX. & Martini V. summorum Pontificum. Inueniet fortissimum defensorium Ioannis Cardinalis de Turrecremata. Inueniet Elogia ibidem recitata à R. D. Ludouico Blosio, Antonio Cordubâ, Petro Canisio, Michaele Medina, Nicolao Sandero, Alfonso Mendozâ, Martino Delrio, qui omnes, sicut pro afferendis sanctæ Birgittæ reuelationibus argumenta produunt, ita subinde reliquarum dilectarum Dei sponsarum toto Monili productarum mentionem quidem faciunt. Sed pro fide reuelationum & visionum illarum concilianda & confirmanda, rogo piam Lectorem, ut inspicere velit Auctores in fine Monilis per Monitiunculam nominandos. De vita verò & gestis illarum plura qui volet, videat scriptores Hagiologos, ut R. P. Laurentium Surium, & alios: item in Martyrologii Romani Notis Illustrissimum Cardinalem Baronium.

Monile Spirit.

6.

Eiusdem

rapit,

& visio-

ner.

* Anno Domini MCCC. LXXXIII.

Monile Spirit.

S. II.

De S. Catharina Senensi.

- 1. S. Catharina Senensi infantia.
- 2. Mira abstinencia & mortificatio corporis.
- 3. Vera sanctitas non in externa sed interna mortificatione consistit.
- 4. Modum habuit vivendi singularem, sed à Deo inspiratum.
- 5. Quotidie communicabat. Doloribus corporis valde angebatur.
- 6. Gratia devotionis, raptus & ecstasies.
- 7. Mirabili zelus animarum.

1. S. Catharina Senensis oritur, & pie educatur.

VIRGO Christi Catharina natione Itala, & ex ciuitate Senensi oriunda, à primâ ætate Deum feruenter amauit, eique studiosè seruit. Quæ Anglicam Salutationem edocta, per singulos gradus quibus ad domû paternam ascendebatur, Matrem Domini ad huc puellula salutare consueuerat. Orationi dedita, & Deo familiarissima fuit.

2. Austeritas vite & mira abstinencia.

Quam etiam Dominus intus inuitauit & traxit ad supernaturalem quamdam vitæ austeritatem sectandam. Nam ipsa asperimè virgineum corpusculum suum castigauit. Aliquando à die Cinerum vsque ad Ascensionem Domini sine cibo perdurauit, solâ Eucharistiæ communionem contenta. Pluribus annis non nisi modicum succum herbarum ad refectiorem corporis sumpsit: nam grauissimè periculossimèque ægrotabat, si cogebatur aliud sumere. Rarò vltra duas horas dormiebat, iacens in durissimo lecto, quem ipsa sibi ex tabulis confecerat.

3. Vera ani

Docuit tamen eam Dominus,

quòd vera sanctitas non consistat in illis arduis pœnitentiæ operibus, exercitijsque corporalibus, sed in propriæ voluntatis ac vitiorum mortificatione: quodque multùm erraret, qui vitæ perfectionem ex magno conuersationis rigore potius quàm ex vera humilitate & charitate metiri vellet.

Modus eius viuendi licèt singularis esset, reprehendi tamen non debuit, quia ipsa illum ex instinctu, voluntate speciali que adiutorio Spiritus sancti assumpsit & tenuit. Ecce quàm diuersis vijs extrinsecus gradiuntur electi Dei. * Nam sancta Birgitta discretè & moderatè corpus suum reficiebat cibo, potu & sumno, sicut natura exposcebat. Similiter fecisse arbitramur sanctissimas virgines Mechtildem & Gertrudem: neque enim de eis legitur quòd inconuetam vitæ austeritatem amplexæ fuerint, quæ rigorem Regulæ sue propter infirmitatem sæpè seruare non poterant. At sancta Catharina abstinenciam austeritatemque vitæ inauditam secuta est, magis in hac parte admiranda, quàm leuiter inuitanda.

Hæc ad Cõmunionem altaris (quæ illi ferè quotidiana erat) quali ad celestes nuptias inuitata esset, cum summa alacritate accedebat. Malignorum spirituum varias tentationes patientiæ clypeo & fidei galeâ superavit. Gravi dolore lateris pænè assidue, & captis do-

Monile Spiritus sancti in mortificatione interna.

4. Modus vitæ singularis.

* Obserua variis modis in Sanctis.

in Spiritu sancto cum summa alacritate accedebat. Malignorum spirituum varias tentationes patientiæ clypeo & fidei galeâ superavit.

S. III.

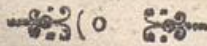
De sancta Mechtilde.

tis dolore frequenter laborabat.

6. *Devotio, raptus & ecstasis.*
Tanta gratiæ plenitudine abundabat, tamque fixè adhærebat Deo, ut mens ejus quasi incessanter in divina contemplatione occupata esse videretur. Frequentissimè abducta à sensibus corporis, veniebat in ecstasim operatione Dei, tumque corpus ejus totum obrigescebat. In quo raptu tam sublimia plerumque percipiebat, ut, sensibus reddita, non posset aliquo modo invenire verba quibus convenienter explicaret id quod divinitus illustrata intellexerat. Vnde iterùm atque iterùm hæc sola verba replicabat, *Vidi arcana Dei.*

Salutem animarum sitiens, in diversis locis ad quæ pergebat, præcepta salutis hominibus dabat, & gratiâ Dei plurima patrabat miracula. Tandem anno 7. *Zelus animarum fervens & sitiens.*
ætatis suæ trigesimo tertio defuncta, atque in cælum recepta est. ^b

* Anno salutis M. CCC. LXXX. *Antonus Spinellus in Throno Dei Tractatu de Virginibus, sect. 7. s. 64.*
^b Pro fide revelationum factarum sanctæ Catharinæ senensis Auctores etiam produciuntur in fine Monilis.

1. Ejus natalis, & monastica vita ab infantia.
2. Gratia, & virtutes.
3. Calculo, capitisq; dolore cruciabatur.
4. Didicit, & tenuit linguam Latinam.
5. Admirandum in eam favor Dei.
6. Resignatio in doloribus & morbis quàm facta grata Deo.
7. Status felix morientis.

SANCTA virgo Mechtildis Comitissis cujusdam filia, † in Germania nata, cùm anno ætatis suæ septimo fortè deducta esset à matris ad quoddam vicinum monasterium virginum Ordinis S. Benedicti, mansit ibi, & Religionem tandem professæ est.

Quæ statim in Dei amore ac veris virtutibus mirabiliter excrescens, Domino facta est familiarissima. Nam propriam voluntatem prorsus abdicaverat, & quoslibet homines sibi humiliter præferabat, atque ad obediendum erat promptissima. Nunquam inveniebatur malè otiosa, sed semper aut orabat, aut meditabatur, aut legebat, aut docebat, aut aliquid manibus operabatur ad honorem Dei.

Sæpissimè calculo & capitis dolore cruciabatur: sed ipsa læto corde suscipiens de manu Domini omnia gravamina quæ sibi eveniebant, patientissimè ea tolerabat. Multis diebus aliquando tam gravi capitis dolore vexata fuit, ut somnum nullo modo capere

† De hac virgine hinc nonnulla citat idem Spinellus ibidem s. 63.

1. S. Mechtildis sanguine nobilitate & ab infantia.

2. Amor Dei & virtutes.

3. Acuto calculi & capitis dolore laborans, tamè exultat in Dei voluntate.

Monile
Spiritus.

pere posset, tum etiam omnem consuetam dulcedinem consolationemque divinam minimè sentiebat. Verùm cum flebiliter conquereretur apud Dominum, humiliterque eum invocaret, tandem pius Dominus, qui semper tribulatis corde adest, tantam gratiam abundantiam eam perfudit, ut longo tempore velut mortua in fructione Dei clausis oculis demoraretur, multa secreta cælestia interim præcipiens. Crebrò veniebat in huiusmodi ecstasim, totaque rapiebatur in Deum.

4. Tanta etiam suavitate afficiebatur quando verba Evangelica legebat vel audiebat (didicerat enim Latinam linguam, atque intelligebat) ut præ dulcedinis affluentia plerumque pænè exanimis redderetur.

5. Cum Feriâ * quartâ post diem Paschæ inchoaretur iste Missæ introitus, *Venite Benedicti Patris mei*; ipsa ingenti & insolita quadam lætitiâ repleta, dixit ad Dominum: *O si una essem ex illis benedictis, qui hanc dulcissimam vocem tuam audituri sunt!* Et Dominus ad eam: *Certò scias te unam ex illis esse. Et ut nihil dubites, ecce ego do tibi cor meum in pignus amoris, & in domum refugij, ut semper, maximèq; in hora mortis tue, consolationem & requiem in illo inventas.* Ab eo tempore cepit mira devotione erga cor Jesu Christi affici: unde & frequenter in simplicitate sua dicebat: *Si scribi deberent*

omnia bona quæ à benignissimo corâ de Domini mei accepi, nullo quantumlibet grandi volumine comprehendere possent.

Cum ægrotaret ad mortem, & sodalis ejus beata Virgo Gertrudis quæreret à Domino, quidnam cum ea operaretur; respondit Dominus: *Ego cum ea quiesco in thalamo suavis amplexu: quia licet ipsa diversis continuisq; doloribus torqueatur, tamen de pietate mea confidens, omnia ex divina misericordia mea credit sibi cedere in salutem æternam, & semper mihi gratias agit, paternaq; providentia mea fiducialiter se committit.*

Quadam die eadem Christi sponsa Mechtildis jam in mortis agone constituta, nihil aliud dicebat quàm hæc verba, *Jesu bone, Jesu bone*, quæ assidue replicabat: apertissimè demonstrans, illum reverà cordi suo intimè esse impressum, cujus nomen inter acerbos mortis dolores tam dulciter ruminabat, & tam crebrò pronuntiabat. Instante autem hora quâ migratura erat ex hoc mundo, Dominus summæ majestatis Jesus eam lumine Divinitatis suæ totam illustrans, suavi blandaq; voce invitavit his verbis: *Veni benedicta Patris mei, posside partem tibi regnum à constitutione mundi.* Tunc nimirum ipse Dominus commonefecit eam doni illius excellentissimi, quò ante aliquot annos, (cum eadem verba ad Missam cantarentur) donaverat illi cor suum in pignus

Latine
no verat,
& Evan-
gelium
Latinum
magno
gusto le-
gebat.

5.
Favor Ie-
su danti
cor suum
in pignus
amoris.
* Vide
R. P. Cor-
nelium
à Lapide
2. Pet. 3.
v. 13. ubi
hæc
& affinia
adfert.

Revela-
tio in
sua
Gin-
trudi,
quæ
pere
sibi
comple-
ctatur
cælestia
respon-
sionem
a
gerant
santa
Mechtil-
dis.

7.
Obser-
vatio
quæ
tuam
delictis
in am-
plicitate
sibi
sponsa
Mechtil-
dis mor-
turi.

Monile Spirit.

pignus amoris. Igitur beata illa anima in ipsum cor Jesu suavissimum admissa, sempiternæ gloriæ gaudijsque cælestibus feliciter fuit sociata. †

† Multa de hac sancta virgine & illius revelationibus inveniet Lector sciendi amans in calce Monilis.

§. IV.

De sancta Gertrude.

- 1. Ab infantia fuit Sanctimonialis cum S. Mechtilde.
- 2. Latini sermonis perita fuit.
- 3. Humilis ac illius.
- 4. Mirè exaltata à Deo.
- 5. Indifferencia in rerum electione.
- 6. Fiducia in Deum.
- 7. Stigmata Christi in corde gestabat.
- 8. Mira Dei erga ipsam dignatio.
- 9. Felicissima mater ipsius.
- 10. Pro devotione erga hanc virginem, promissio Dei admiranda.

1. Ab infantia quinque annis Monialis cum S. Mechtilde.

Virgo Gertrudis, sive Trutha, in suavitate gratiæ Dei valde amabilis, quinto ætatis suæ anno in sacre Religionis horto velut candens liliū plantata, omnium virtutum splendore refulsit. Hæc in uno eodemque monasterio cum Mechtilde Deo servivit.

2. Latine legit, & intelligit.

Quæ † quidem Gertrudis miro pollens ingenio, brevi tempore multum promovit in cognitione linguæ Latinæ: sed præcipuum ejus studium fuit, sectari cordis humilitatem & munditiam, Deoque per ardentem charitatem conjungi.

† Vide de hac Virgine apud R. P. Spinellum eodem s. 6. & mox de alijs virginibus revelationum gratiâ illustribus.

Ipsa in lumine veritatis agnoscebat se omnibus Dei donis indignam, se, inquam, reputabat tantummodò canalem quemdam esse, per quem Deus dona sua ad electos suos fluere vellet. Quoscunque homines videbat, sibi præponebat: & eos, quibus dona Dei communicabat, credebat sola cogitatione & innocentia seu conversatione inculpata plus mereri, quàm ipsa omnibus exercitijs & laboribus suis potuisset.

Monile Spirit.

3. Humilis

Aliquando iter faciens, præ nimia sui abiectione dixit ad Dominum: *Ab Domine mi inter precipua miracula qua facis, istud valde eximium esse arbitror, quòd permittis, ut me vilissimam peccatricem terra ferat.* Ad quæ verba Dominus benignè respondit: *Merito terra se tibi calcandam præbet, quandoquidem omnis calorū dignitas, ineffabili desiderio jucundissimam illam horam expectat, quæ te excipiat & portet.*

4. Ob profundam humilitatem à Deo elevatur.

Quando ei vestes vel aliqua alia offerebantur ut eligeret quod vellet, nolebat eligere: sed clausis oculis manum extendens, quidquid apprehendebat (etiam si vilissimum esset) summa suscipiebat gratitudine, quasi Dominus illud suis proprijs manibus ei tradidisset.

5. Eius in differencia pulchra præ se in rebus eligendis.

Securam semper ad Deum habebat confidentiam, alacremque ac fortem animum, & paternæ ejus providentiæ (quam in omnibus attendebat) firmissimè innitebatur.

6. Fido in Deum

W w 2

Do-

Monile
Spiritus.

7.
Vulnera
Christi
impressa
in corde
suo gestabat.

Dominus præclara quinque
Vulnere suorum stigmata cordi
ejus sensibiliter impressit: & tam
amœnam habitationem sibi in ea
præparavit, tamque suaviter cor
suum erga eam apposuit, ut nili
homines scirent potentiam & bo-
niratem ejusdem Domini esse in-
terminam, vix credere possent
illum tantam amicitiae familiari-
tatem præcellentissimæ matri suæ
demonstrasse in terris, quantam
isti demonstravit.

8.
Christo ob
virginæ
puritatis
familiaris-
simam,
& ab eo
in admira-
ndu a-
moru de-
lectis ha-
bita, ac
privile-
giis singu-
laribus
ornata.

Hinc ipse Dominus Iesus de ea
adhuc vivente loquens cuidam
sanctæ personæ dixit: *Cum nemo
hodie vivat, qui per puram inten-
tionem, bonamque voluntatem & ve-
ram fidelitatem mihi vicinior atque
conjunctior sit quam illa, ego quoque
ad nullam animam in carne degen-
tem majori favore inclinor, quam
ad animum illius: unde & nusquam
convenientius invenire me potes,
quam in Sacramento altaris, ac de-
inde in corde & anima hujus sponsæ
meæ.* Rursum alteri cuidam ait
Dominus: *Ego totus sum illius, &
eam per amorem inseparabiliter mi-
hi univi, sicut argentum & aurum
per ignem in unum metallum con-
stantur.* Et iterum, *Ipsa, inquit,
est cunctis cæli civibus dulcissima har-
monia; quam efficiunt omnes illa ab
ipsa tam æquanimiter perlata ad-
versitates.* Mechtildi quoque pro ea

* Hoc
est illa-
stre testi-
monium
pro rev-
lacioni-
bus san-
ctæ Ger-

oranti Dominus dixit: *Quicumque
verba ejus susceperint, moniti quoque
ejus humiliter obedierint, non devia-
bunt à salutis itinere, sed tandem
ad vitam æternam pervenient.* Et

ipse Gertrudiam ait: *Quoniam egote
misericorditer elegi ut in te jucundè
habitarem, quicumque se tuis orationi-
bus (piam fiduciam habens) com-
mendaverit, per gratiam meam
salvus erit.* Et rursum: *Nihilus co-
rum qui verba tua cum humilitate
audiunt, & secundum illam vitam
suam pia intentione instituunt, un-
quam perire poterit, sed viâ tuâ
absque errore perveniet ad me.*

Acceperat etiam in promissis à
divina & nunquam fallente veri-
tate, quod sicut in morte Christi
virtus amoris nobilissima separa-
vit animam ipsius Domini Iesu à
corpore, ita in morte istius virgi-
nis divinus amor deberet omnes
vires ejus consumere.

Certior itidem per divinum
promissum facta fuerat, quod
quisquis ante vel post obitum ip-
sius, considerans aut intelligens
quam benignè & familiariter De-
us se illi acclivaverit, devotè fi-
deliterque in charitate laudaret
Dominum, vel ei gratias ageret
pro beneficijs eidem Gertrudi col-
latis, non migraret ab hoc sæcu-
lo, nisi prius Deus alicujus specia-
lis familiaritatis delectationem in
anima ejus haberet. Igitur qui
vult, potest hoc vel simili modo:

* *Dulcissime Domine Iesu Christe,
laudote, & gratias ago tibi quâ pos-
sum devotione, pro omnibus benefi-
cijs quâ dilectæ sponsæ tuæ Gertrudi
virgini contulisti: & per illum amo-
rem quorū eam ab æterno ad specia-
lem gratiam elegisti, tempore quo
placito suaviter attraxisti, ac fami-
liari-*

trudis
sine me-
ru reci-
piendis

9.
Mortis
amara

10.
Sæculi
& trans-
iens
promis-
sum
delectationem
erga ip-
sum
tradit

et
sine
hominis
sanctis
Gertrudi
dicit

liariter tibi univisti, & incundè in anima eius habitasti, cursumq; vita eius beato sine consumasti, oro & obsecro te, ut me miseraris, & me tibi placentem reddas, atq; ad vitam sternam perducas, Amen. †

† Iam sequitur Monitiuncula, in qua pro revelationibus sanctæ Gertrudis testes fide digni producuntur.

S. V.

De auctoritate revelationum supra positarum.

- 1. Sunt ab Ecclesia approbata, specialiter B. Birgitta, & B. Gertruda.
- 2. Ideo à solis indevotis & incredulis possunt contemni.

10. *Revelationes ista à Patribus & Pontificibus Ecclesie Romanae approbantur.*

Revelationes prædictis feminis factæ, toti orbi innotuerunt, & à pijs eruditisque viris jam olim fuerunt approbatæ: nam & sancti Patres passim eas citant in scriptis & libris suis. Cùm adhuc viveret beata Birgitta, Episcopi Theologi que insignes examinaverunt ejus Revelationes: & post mortem ipsius, Concilium Basileense deputavit aliquos pietate doctrinaque conspicuos, qui rursùm illas diligentissimè

discuterent: atque hi omnes constanter affirmaverunt eas processisse à Deo. Similiter Revelationes sanctæ Gertrudis ante & post mortem ipsius fuerunt à doctissimis illuminatissimisque; viris summa cum diligentia examinatæ; quorum unus post accuratam illorum lectionem, scripsit sententiam suam hoc modò: * Ego, inquit, in veritate divini luminis, sentio, neminem, qui Dei spiritu sit illustratus, posse calumniari aut impugnare ea quæ in hoc libro habentur, nam Catholica sunt & sancta.

Moni le Spirit.

* Hæc ipsa reperitur apud eundem Spiritum eodem §. 63.

Ex quibus omnibus liquet, quàm longè adhuc à spiritu Dei sint, qui prædictas divinas Revelationes tanquam somnia muliercularum rejiciunt & irrident. Deus illis ignoscat, & meritis atque intercessionibus charissimarum sponfarum suarum (quas Spiritu suo abundè perfudit, lumineque veritatis excellenter illustravit) nos omnes post miseram hanc vitam, æternæ beatitudini conjungere dignentur, Amen.

2. *A quibus hominibus eadè contemnantur.*

MONITIUNCULA PIO LECTORI.

*Vm Monile Blossanum ex historicis narrationibus
 conflatum sit, & Historie prima laus & dos, fides
 ex veritate habeatur; visum fuit auctoritatem
 firmam conciliare Visionibus ac Revelationibus tum
 istis in Monili Blossano, tum alijs quæ sanctis in Ec-
 clesia Romana viris ac feminis ex omni ordine ac
 gradu statumq; venerunt, digitum intendendo in
 Auctores nonnullos non minus doctrinâ quàm pietate illustres, qui solidè
 de veritate ac certitudine Visionum ac Revelationum ejusmodi disserue-
 runt: quorum pleriq; aut hoc Monile nominatim citant, aut feminas vi-
 sionibus illustres hîc in exemplum adductas. Inter illos copiose disputat R.
 P. Martinus Antonius Delrio Disquisitionum Magicarum lib. 4. cap. 1.
 quest. 3. quo pacto divina revelatio discernenda sit à diabolica revelatio-
 ne: & adducit B. Vincentium Ferrerium, Ioannem Gersonem, Cardi-
 nalem Turrecrematam, Henricum de Firmaria, Aegidium Carlerium,
 Hieronymum de Ferraria, Franciscum Picum, Petrum Ribadeneiram,
 Franciscum Arriam, & alios addit tum Scholasticos Doctores, tum pri-
 scæ Ecclesie sanctos Patres. Deinde omnia per omnem memoriam sa-
 crorum Annalium Revelationum ac Visionum mysteria enucleat, & in lu-
 cem profert, adductis exemplis ac Doctoribus plurimis, R. P. Franciscus
 Ribera lib. 1. cap. 1. Vitæ sanctæ Matris Teresie de JESU. Videndi
 etiam sunt quotquot sancti Pauli divinas Epistolas doctis & pijs Commen-
 tarijs illustrarunt, inter quos honoris gratiâ duo nominati cum fructu le-
 gentur; Eximius D. & M. N. Guilielmus Estius, & R. P. Cornelius
 à Lapide, præsertim super 1. Corinth. 14. 6. 2. Cor. 12. à versu 1. ad
 multos sequentes. Gal. 1. 12. & Gal. 2. 2. Ephes. 3. 3. & alibi, ubi de
 Revelationibus & Visionibus loquitur Apostolus. Sunt item considera-
 tione digna, quæ de Visionibus ac Revelationibus, & cautelâ in illis, con-
 fert ad rem R. P. Thomas à JESU lib. 2. de Oratione divino cap. 10.
 adductis præter Gersonem, Richardum, Harphium, Cajetanum super
 1. 2. quest. 17. art. 7. sanctis Patribus, Augustino, Diadocho, Iustina-
 no, Bonaventurâ. Scripsit etiam pro Revelationibus tum his quæ in
 Monili Blossano proferuntur, tum alijs tam antiquioribus quàm recentio-
 ribus*

bus in communi & in particulari, Richardus Lauinham Carmelita in Determinationibus pro libro Revelationum sanctæ Birgittæ, in Academia Oxoniensi & Londinensi publicè expositis, teste Posservino in Apparatu: Heymericus de Campo in Defensione Revelationum sanctæ Birgittæ, teste Catalogo MS. Martinensium Lovanii, & Ioannis Bunderij Ordinis RR. Patrum Prædicatorum Bruxellæ; qui etiam citat quemdam Gentilem ex Ordine, ut putatur, sancti Benedicti: Antonius Daça in Vita Ioannæ de la Cruz, cui Præfationem adscripsit Franciscus de Sosa Episcopus Canariensis, multa doctè & piè differens de Revelationibus sanctarum quatuor Blossianarum, & aliarum. Ignatius de Ibero Abbas S. Theologiae Magister & Qualificator, ut vocant, sacre Inquisitionis, de iisdem solidè disputat. Pro Revelationibus hisce & alijs denuò ex Societate IESV præclari assertores prodierunt, Gonsalez de Albornos & Ludovicus Ferrerius in Propugnatione Revelationum Ioannæ de la Cruz, Melchior à Villa-nova de Oratione mentali, Tract. 4. dans solida documenta circa revelationes veras & falsas, Ludovicus de Ponce in Duce spirituali Tract. 1. cap. 20. 21. 22. 23. & Tract. 3. cap. 8. & in Cantica lib. 3. exhortatione 30. §. 3. & lib. 8. exhortatione 7. §. 3. & 4. & in Vita R. P. Balthasaris Alvarez Confessarij sanctæ Matris Teresie, in via mystica valdè illuminati, cap. 33. & 53. Franciscus etiam Suarez Tom. 2. in 3. partem D. Thomæ disput. 19. sect. 4. Gabriel Vasquez in 3. partem disput. 17. cap. 6. à num. 75. ad 80. Petrus Thyraeus varijs Opusculis de Apparitionibus seu Revelationibus Dei, Angelorum, & animarum humanarum; Maximilianus Sandeus in Theologia mystica lib. 2. in Commentatione de Apparitione mystica; Bernardinus de Villogas in Opere Hispanico de Sponsa Christi, quam instruit per vitam S. Luægar dis lib. 5. cap. 22. 23. 24. ubi etiam disputat, cur plures divina Revelationes mulieribus concessæ quàm viris: Bellarminus lib. 2. de Purgatorio cap. 8. pro Purgatorio desiderij, noto in Revelationibus S. Birgittæ, citat D. Thomam in 4. distinct. 21. art. 1. asserentem, in ijs que de Purgatorio determinata non sunt ab Ecclesia, standum esse ijs que sunt conformia Revelationibus Sanctorum. Hispanicè etiam editus est Petrus Navarrus Ordinis Minorum, scribens Notas Theologicas & Morales in Vitam & Revelationes Ioannæ de la Cruz, & Petrus Ioannes de discernendis Spiritibus. Peculiares tractatus pro Revelationibus sanctæ Gertrudis divulgaverunt Doctores Academia Complutensis, edente Ioanne de Castanza

Ordinis sancti Benedicti Madriti : item Parisiensis P. D. R. C. in Tractatu Theologico pro Revelationibus & Insinuationibus sanctæ Gertrudis : item Maurus de Salazar S. Theologiæ Doctor, & Generalis Ordinis ejusdem ; item Petrus de Herrera Ordinis Prædicatorum Cathedralicus Salamanticensis ; item Franciscus de Sancta-MARIA Carmelita excalceatus ; item Doctor illustris Dominicus Bannez ; item Franciscus Suarez & Ioannes de Siguença, uterque ex Societate IESV ; quos, & alios, cum suis sententijs & elogijs citat R. D. Leander de Granada Manrique Abbas Ordinis sancti Benedicti in Discursibus & Scholijs partim Hispanicis, partim Latinis, & inter illos nominans approbatorem Revelationum sanctæ Gertrudis Ludovicum Blosium, ita loquitur : Inter alias personas graves & magnæ auctoritatis est noster Pater Ludovicus Blosius in multis locis Monili spiritualis, quod tanti ab omnibus æstimatur, ob singularem devotionem & fructum ejus. Didacus de Yepes Ordinis S. Hieronymi, Episcopus Turiasonensis ibidem, laudans Revelationes Gertrudianas, affirmat sese ferè omnes memoriâ tenere, & Blosium in Monili præsertim, adeò sibi placuisse, ut sæpè totum evolverit : & cum Hispanicè Hispali ederetur, curâsse singula à prælo folia ad se mitti, eaq; Philippo II. Regi Catholico, qui tum morbo ad mortem ultimò decumbabat, tanquam Regium Confessarium legisse, tanto Regis gustu, ut, absente Didaco, per filiam suam Serenissimam Infantem Isabellam relegi sibi curaret. Ad hæc non abs re fuerit vidisse pro Revelationibus Dionysium Carthusianum Sermone 5. de Corpore Christi ; vitam & libros Ioannis à Cruce, quem gravissimi viri vocant plenum sapientiâ ex cælo infusâ illuminante & accendente, unde multa ad Blosij illustrationem adferri possunt ; Constantinum de Barbanson Ordinis S. Francisci Capucinorum, de Amoris divini semitis, in Viâ orationis mentalis ; Aloysium Legionensem in Præfatione Operum S. Matris Tereciæ de IESV, & in Compendio de Gradibus orationis per Thomam à IESV. Franciscum ab Ossuna Ord. Minorum in 3. Abecedario spirituali, quo libro pro Revelationibus velut magistro S. M. Tereciæ utebatur ; ut & Anonymo ejusdem Ord. in lib. de Ascensu in montem Sion.

HLVDO-